

SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2018. – 2024.GADAM

Pašreizējās situācijas raksturojums

Sigulda
2017

SATURS

IEVADS.....	4
PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	6
1. TERITORIJAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS.....	6
2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS	9
2.1. Iedzīvotāji.....	9
2.2. Apdzīvojuma struktūra	10
3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS	14
3.1. Meži un lauksaimniecībā izmantojamā zeme.....	14
3.2. Ūdeņi, purvi, derīgo izrakteņu atradnes.....	14
3.3. Aizsargājamās dabas teritorijas	15
3.4. Kultūrvēsturiskās vērtības	17
4. PAŠVALDĪBAS PĀRVALDĪBA.....	19
4.1. Administratīvā struktūra.....	19
4.2. Pašvaldības budžets.....	21
4.3. Pašvaldības mārketinga	25
4.4. Pašvaldības komunikācija ar sabiedrību	25
4.5. E-pārvalde	26
4.6. Kopīgo interešu teritorijas, sadarbība	27
4.7. Projektu kapacitāte.....	29
5. IZGLĪTĪBA	31
5.1. Pirmsskolas izglītība.....	32
5.2. Pamatizglītība un vispārējā vidējā izglītība.....	32
5.3. Profesionālās ievirzes izglītība	33
5.4. Interese izglītība un brīvā laika pavadīšanas iespējas	34
5.5. Pieaugušo izglītība. Mūžizglītība.....	34
6. JAUNATNES POLITIKA	37
7. KULTŪRA	38
8. SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA	41
9. VESELĪBAS APRŪPE. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI. DROŠĪBA	45
9.1. Veselības aprūpe	45
9.2. Sociālie pakalpojumi	47
9.3. Drošība.....	48

10.	INFRASTRUKTŪRA	50
10.1.	Transporta infrastruktūra	50
10.2.	Inženierinfrastruktūra	53
10.3.	Publiskā ārtelpa.....	58
11.	EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA	59
11.1.	Nodarbinātība un bezdarbs	60
11.2.	Uzņēmējdarbība, pakalpojumi.....	63

IEVADS

Siguldas novada Attīstības programma 2018.-2024. gadam (turpmāk tekstā – Attīstības programma) ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Siguldas novada attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Attīstības programma ir pamats Siguldas novada pašvaldības rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai un visa veida investīciju piesaistei.

Attīstības programmas izstrāde uzsākta pamatojoties uz Siguldas novada pašvaldības domes 2017.gada 18.janvāra sēdes lēmumu "Par Siguldas novada Attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu" (sēdes protokols Nr.2, 3.§). Attīstības programmas izstrādes Darba uzdevums apstiprināts ar Siguldas novada pašvaldības domes 2016.gada 14.decembra sēdes lēmumu "Par Siguldas novada Attīstības programmas 2018.-2024.gadam Darba uzdevuma apstiprināšanu" (sēdes protokols Nr.20, 16.§).

Attīstības programmā ietilpst:

Attīstības programma 2018.-2024.gadam tiek izstrādāta, saglabājot Siguldas novada attīstības programmas 2011. – 2017.gadam struktūru un koncepciju.

Attīstības programmas izstrāde veikta, saskaņā ar likumu Teritorijas attīstības plānošanas likums (13.10.2011.), Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" u.c. spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

Lai izpildītu Attīstības programmas izstrādes uzdevumus, kas noteikti Darba uzdevumā Siguldas novada attīstības programmas izstrādei 2018.-2024.gadam, dokumenta izstrādē tika izmantotas sekojošas metodes:

- Attīstības programmas izstrādes ietvaros, lai noskaidrotu Siguldas novada iedzīvotāju viedokli par novada attīstības iespējām, problēmām un to iespējamajiem risinājumiem, tika organizēta iedzīvotāju aptauja. Aptaujas anketu aizpildīja 174 respondenti (1% no novada iedzīvotājiem).
- Attīstības programmas izstrādes ietvaros notika vairākas tematiskās darba grupas, kurās piedalījās gan pašvaldības speciālisti, gan novada iedzīvotāji. Tematisko darba grupu tēmas: izglītība, kultūra, sports, veselīgs dzīvesveids, jaunatne, uzņēmējdarbība, transports, infrastruktūra, publiskā ārtelpa, mājokļi, būvniecība, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi, drošība un pārvalde. Tematiskās darba grupās novērtējot konkrētu tēmu/jomu tika pielietota esošās situācijas novērtēšanas metode, definējot: Kas labs?, Kas slikts? Kas jāmaina un kā?
- Veikts Siguldas novada Attīstības programmas 2011.-2017.gadam Rīcības un Investīcijas plānu (arī aktualizēto redakciju) izvērtējums.
- Veikta dažāda līmeņa attīstības plānošanas dokumentu analīze.
- Statistikas datu un publisko pārskatu apkopošana un analīze.

Pašreizējās situācijas raksturojumā pie katras jomas sniegts novērtējums gan no iedzīvotāju anketēšanas rezultātiem, gan no tematiskām darba grupām.

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

1. TERITORIJAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

VIZĪTKARTE

Siguldas novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Rīgas plānošanas reģionā. Novads robežojas ar Līgatnes, Amatas, Mālpils, Ropažu, Inčukalna un Krimuldas novadiem. Siguldas pilsētas attālums līdz Rīgai ir 53 km. Novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene) un dzelzceļa līnija Rīga – Lugaži – valsts robeža.

Siguldas pilsēta ir viena no četriem Rīgas plānošanas reģiona reģionāliem attīstības centriem un nacionālas un starptautiskas nozīmes sporta un tūrisma centrs.

Siguldas novads ir unikāla vieta ar dabas un kultūras mantojumu, augstu dzīves kvalitāti un izaugsmes iespējām, plašām tūrisma un aktīvās atpūtas iespējām, attīstītu ziemas sporta infrastruktūru, daudzveidīgu kultūrvidi.

Pašvaldības ilgtermiņa attīstības stratēģijā (līdz 2038.gadam) definēts, ka novads tiek plānots kā dzīves telpa ar teicamiem izglītības, kultūras, veselības aprūpes un sociālajiem pakalpojumiem, drošu vidi, aktīvu sabiedrisko dzīvi. Vienlaicīgi tā ir teritorija ar augstvērtīgu pilsētas un ciemu publisko telpu, pieejamiem kvalitatīviem pakalpojumiem, skaistām dabas teritorijām un bagātu kultūrvēsturisko mantojumu.

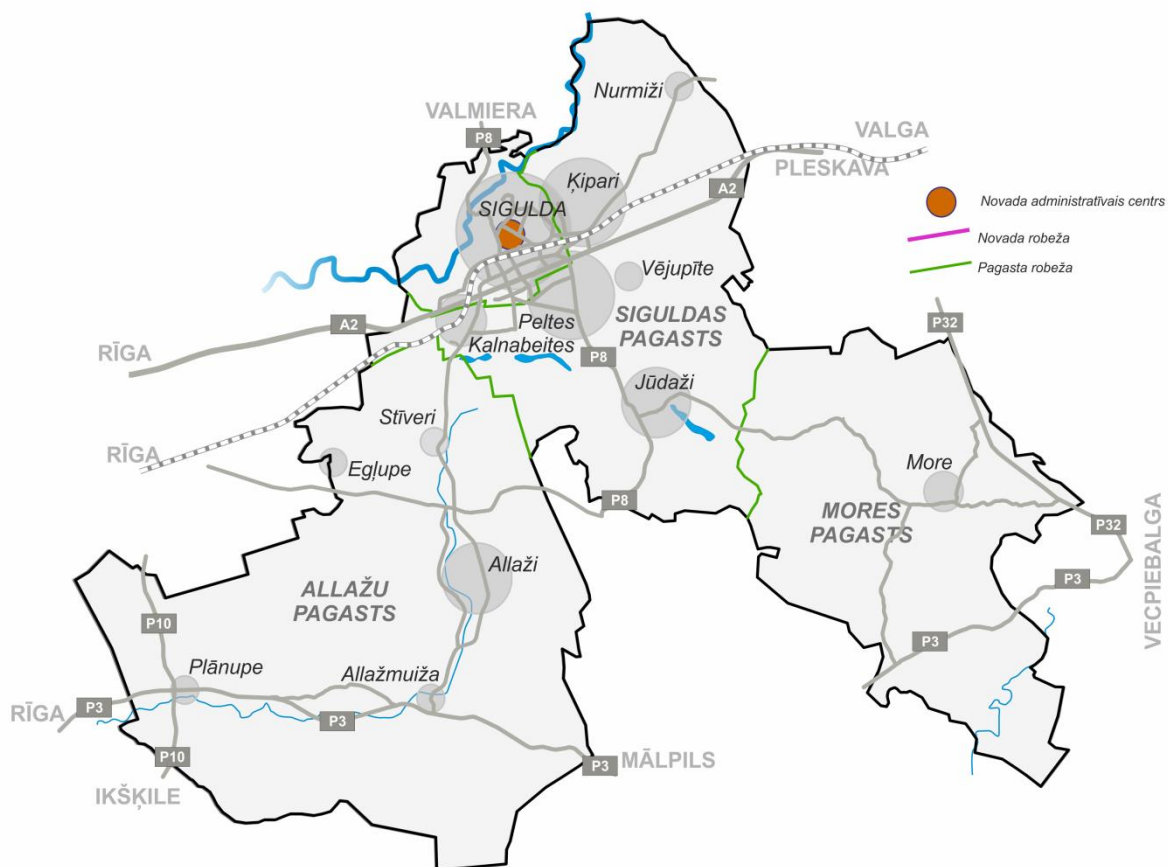

1.attēls. Siguldas novada novietojums Latvijā

TERITORIJA

Platība	360,5 km ²
Teritoriālās vienības	Siguldas pilsēta un trīs pagasti (Allažu, Mores un Siguldas)
Administratīvais centrs	Sigulda
Lauksaimniecības zemju īpatsvars	32,0 %
Mežu un purvu teritoriju īpatsvars	54,3 %

2.attēls. Siguldas novada administratīvās teritorijas teritoriālais iedalījums

IEDZĪVOTĀJI

	17 258 ¹ pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc faktiskās dzīvesvietas
Iedzīvotāju skaits (2017)	17 371 ² pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc deklarētās dzīvesvietas 18 347 ³
Gada vidējais pastāvīgo iedzīvotāju skaits	17 298 (2016.gads) ⁴
Iedzīvotāju blīvums	48 cilvēki uz km ² Sigulda – 11 332 Allažu pagasts – 1 646 Mores pagasts – 604 Siguldas pagasts – 3 676
Iedzīvotāju skaita sadalījums pa pilsētu un pagastiem⁵	
Skaita izmaiņas (2010 – 2017)	Iedzīvotāju skaits ik gadu pieaug, izņemot 2016.gadu
Dzimuma struktūra⁶	54,1 % sievietes 45,9 % vīrieši
Vecuma struktūra⁷	Līdz darba spējas vecumam – 19,3 % Darba spējas vecumā (no 15 gadiem) – 62,1 % Pēc darba spējas vecuma (no 63 gadiem) – 18,6 %
Nacionālais sastāvs⁸	Latvietis – 88,7 % Krievs – 7,3 % Pārējie – 4 %

¹ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, Pastāvīgo iedzīvotāju skaits, 01.01.2017

² Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, Pastāvīgo iedzīvotāju skaits, 01.01.2017

³ Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes dati, <http://pmlp.gov.lv>, Statistika – Iedzīvotāju reģistrs, 01.01.2017.

⁴ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, Gada vidējais pastāvīgo iedzīvotāju skaits novados, 01.01.2016

⁵ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, Pastāvīgo iedzīvotāju skaits novadu pilsētās un pagastos, 01.01.2017

⁶ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, 01.01.2017.

⁷ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, 01.01.2017.

⁸ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, 01.01.2017.

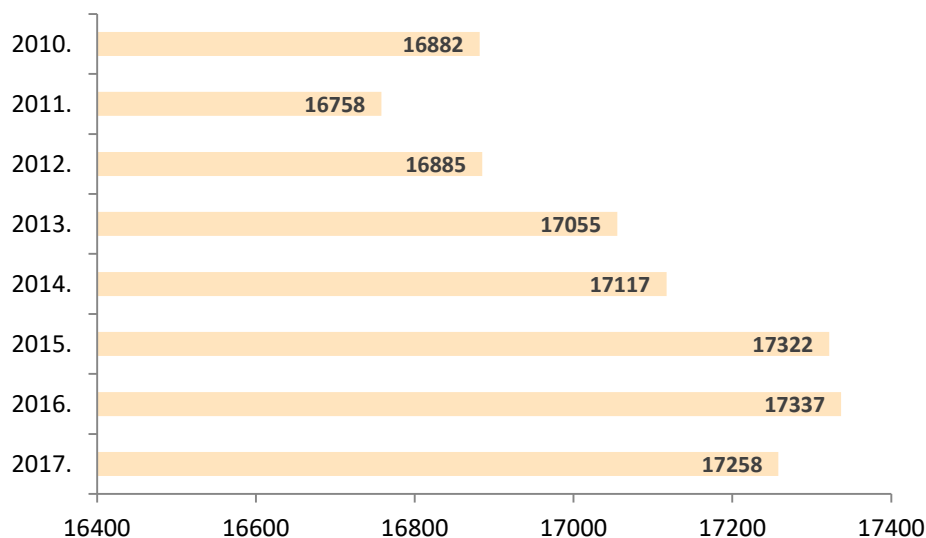

2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS

2.1. Iedzīvotāji

IEDZĪVOTĀJU SKAITA DINAMIKA UN VECUMA STRUKTŪRA

Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes datiem, 2017. gada sākumā Siguldas novadā dzīvoja 17 258 pastāvīgie iedzīvotāji, no tiem 46% (7 908) vīrieši un 54% (9 350) sievietes. Salīdzinot ar 2010.gada sākumu, iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par 2,2 % jeb 376 iedzīvotājiem (3.attēls).

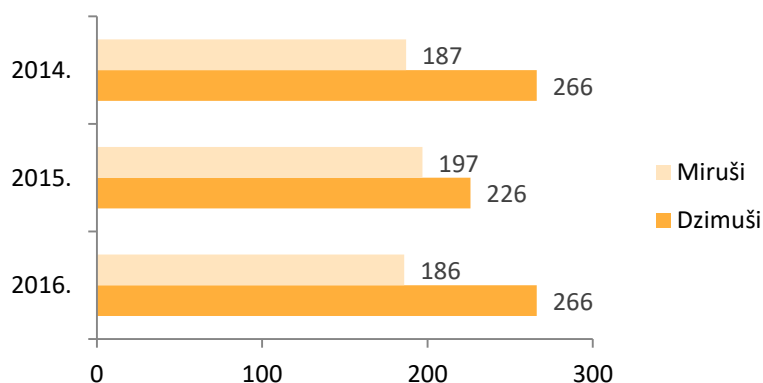

3.attēls. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Siguldas novadā no 2010.gada līdz 2017.gadam (datu avots CSP)

Atšķirībā no citām Latvijas pašvaldībām, Siguldas novadā ir pozitīvs iedzīvotāju dabiskais pieaugums. 2016.gadā Siguldas novadā ir sasniegts jauns jaundzimušo novadnieku rekords – novadā reģistrēti 266 jaundzimušie, kuru pirmā deklarētā dzīvesvieta ir Siguldas novads – 132 zēni un 134 meitenes. 2015.gadā reģistrēti 226 jaundzimušie novadnieki, savukārt 2014.gadā reģistrēti 266 jaundzimušie⁹ (4.attēls). Jaundzimušos Siguldas novada novadniekus pašvaldība ar piemiņas monētu sveic svinīgā pasākumā “Esmu dzimis Siguldas novadā”.

Aizsaulē aizgājušo novadnieku skaits 2016.gadā bija 186 iedzīvotāji, 2015.gadā – 197, savukārt 2014.gadā reģistrēti 187 mirušie novadnieki¹⁰ (4.attēls).

Ja dabiskais pieaugums saglabāsies esošajā apjomā, prognozējams, ka 2024.gadā iedzīvotāju skaits varētu sasniegt 19 000.

4.attēls. Demogrāfijas rādītāji Siguldas novadā (datu avots SND)

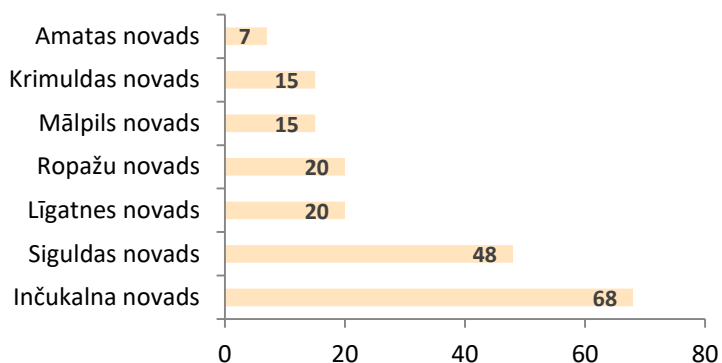
⁹ Siguldas novada domes 2016.gada publiskais pārskats, apstiprināts 2017.gada 26.aprīlī

¹⁰ Siguldas novada domes 2016.gada publiskais pārskats, apstiprināts 2017.gada 26.aprīlī

IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS

2017.gada sākumā Siguldas novadā iedzīvotāju blīvums bija 48 iedz./km². Salīdzinot ar kaimiņu pašvaldībām, augstāks blīvums bija Inčukalna novadā - 68 iedz./km². Zemāks blīvums - Ropažu novadā - 20, Līgatnes novadā - 20, Krimuldas novadā - 15, Mālpils novadā - 15 un Amatas novadā - 7 iedz./km² (5.attēls).

2017.gada sākumā Latvijā iedzīvotāju blīvums bija 30 iedz./km², bet Pierīgas reģionā - 36 iedz./km².

5.attēls. Iedzīvotāju blīvums 2017.gada sākumā kaimiņu pašvaldībās (datu avots CSP)

DZIMUMSTRUKTŪRA. GALVENĀS VECUMU GRUPAS

No 17 258 iedzīvotājiem, kas 2017.gada sākumā kā savu faktisko dzīvesvietu norādījuši Siguldas novadu, 9350 bija sievietes (54,2%), bet 7908 – vīrieši (45,8%). Savukārt no 17 371 iedzīvotājiem, kas 2017.gada sākumā kā savu deklarēto dzīvesvietu norādījuši Siguldas novadu, 9401 bija sievietes (54,1%) un 7970 bija vīrieši (45,9%).

Novada iedzīvotāju galvenās vecumu grupas¹¹:

- līdz darbības vecumam 19,3% (3 336),
- darbības vecumā – 62,1% (10 706),
- virs darbības vecuma – 18,6% (3 216).

DEMOGRĀFISKĀS SLODZES LĪMENIS

Iedzīvotāju vecumstruktūru raksturojošs rādītājs ir demogrāfiskā slodze¹². 2017.gada sākumā Siguldas novadā demogrāfiskā slodze bija 612, t.i., līdz darba spējas vecumam - 312, virs darba spējas vecuma - 300. Vidējais vecums - 39,6 gadi. 2016. gadā - 620, 2015. gadā - 609, bet 2014. gadā - 597. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, demogrāfiskās slodzes līmenis 2017.gada sākumā novadā pieaudzis, bet salīdzinot ar 2016.gadu nedaudz samazinājies.

2017.gada sākumā demogrāfiskās slodzes rādītājs Siguldas novadā bija lielāks nekā vidēji Latvijā (608) un Rīgas pilsētā (604), kaimiņu pašvaldībās – Mālpils (595), Ropažu (539), Inčukalna (608), Krimuldas (563), Amatas (581) novados, bet mazāks kā Līgatnes (636) novadā.

2.2. Apdzīvojuma struktūra

Novada apdzīvojuma struktūru veido Siguldas pilsēta, 12 ciemi, atsevišķas viensētas un viensētu grupas.

Novadam raksturīga monocentriska apdzīvojuma struktūra, radiāls autoceļu tīkls saista Siguldas pilsētu ar pārējām novada apdzīvotajām vietām. Lielākās apdzīvotās vietas izvietotas autoceļu tuvumā, mazās lauku apdzīvotās vietas un viensētas - vienmērīgi novada lauku teritorijās.

Vidējais iedzīvotāju blīvums pašvaldībā ir 48 cilv./km² (vidēji valstī - 34,9 cilv./km²).

¹¹ Atbilstoši normatīvajiem aktiem, grupā līdz darbības vecumam iekļauti iedzīvotāji līdz 15 gadu vecumam, virs darbības vecuma grupā – no 62 gadiem

¹² Iedzīvotāju skaita līdz darbības vecumam un virs darbības vecuma summa uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem

1.tabula. Iedzīvotāju skaits apdzīvotajās vietās (datu avots SND)

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits ¹³	Iedzīvotāju skaits ¹⁴
Siguldas pilsēta	12 073	11 332
Peltes	1 969	-
Ķipari	588	-
Kalnabeites	345	-
Jūdaži	276	-
Nurmiži	127	-
Vējupīte	54	-
<i>Siguldas pagastā kopā</i>	<i>4 048</i>	<i>3 676</i>
More	184	-
<i>Mores pagastā kopā</i>	<i>646</i>	<i>604</i>
Allaži	727	-
Allažmuiža	110	-
Stīveri	65	-
Egļupe	43	-
Plānupe	25	-
<i>Allažu pagastā kopā</i>	<i>1 783</i>	<i>1 646</i>

SIGULDA

Novada administratīvais centrs Sigulda ar 12 073 iedzīvotājiem ir novada lielākā apdzīvotā vieta. Pilsētai cauri plūst upe Gauja, šķērso valsts galvenais autoceļš A2 un dzelzceļa līnija. Apbūvi veido individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas, atsevišķas daudzdzīvokļu ēku grupas, sabiedriska rakstura ēkas, komercobjekti un rūpniecības apbūves teritorijas.

Ap 50% teritorijas (Z un Z-A daļā) aizņem dabas pamatne - Gaujas senleja un teritorijas labiekārtojums - parki (Raiņa parks, Maija parks, Svētku laukums), skvēri. Gaujas senlejā izbūvēta Siguldas Bobsleja un kamaniņu trase un kalnu slēpošanas trases.

Pilsētā ir attīstīta tehniskā infrastruktūra, pieejamas izglītības, sporta, kultūras un pārvaldes iestādes, daudzveidīgi pakalpojumi.

Siguldas pagasta apdzīvotās vietas - PELTES, ĶIPARI un KALNABEITES telpiski saplūdušas ar Siguldas pilsētu. Peltēs (1969 iedzīvotāji) teritorijas apbūvi veido sabiedriska un rūpnieciska rakstura apbūve, individuālās un daudzstāvu dzīvojamās ēkas. Ķipari (588 iedzīvotāji) - individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorija, atrodas pie Siguldas pilsētas austrumu robežas, Vējupītes labajā krastā. Kalnabeites (345 iedzīvotāji) - pie Siguldas pilsētas dienvidrietumu robežas, apbūvi veido individuālā dzīvojamā un ražošanas objektu apbūve.

¹³ Siguldas novada pašvaldības dati, 02.03.2017.

¹⁴ Centrālās statistikas pārvaldes dati, <http://data.csb.gov.lv>, Pastāvīgo iedzīvotāju skaits novadu pilsētās un pagastos, 01.01.2017.

4.attēls. Siguldas pilsēta ar tuvākajiem ciemiem

JŪDAŽI

Jūdaži ir ciems Siguldas pagastā. Senās muižas centrs (276 iedzīvotāji) atrodas novada centrālajā daļā. Apbūvi veido individuālās dzīvojamās mājas, ražošanas objekti un sabiedriska rakstura ēkas.

ALLAŽI

Allažu pagasta centrs (727 iedzīvotāji) ar kompaktu apbūvi tā centrālajā daļā, teritorijas labiekārtojumu, daļēju tehniskās infrastruktūras nodrošinājumu, sociālās un ekonomiskās infrastruktūras objektiem.

MORE

Mores pagasta centrs (184 iedzīvotāji) atrodas novada DA daļā. Apbūvi veido individuālo dzīvojamo māju teritorijas un sabiedriska rakstura objekti.

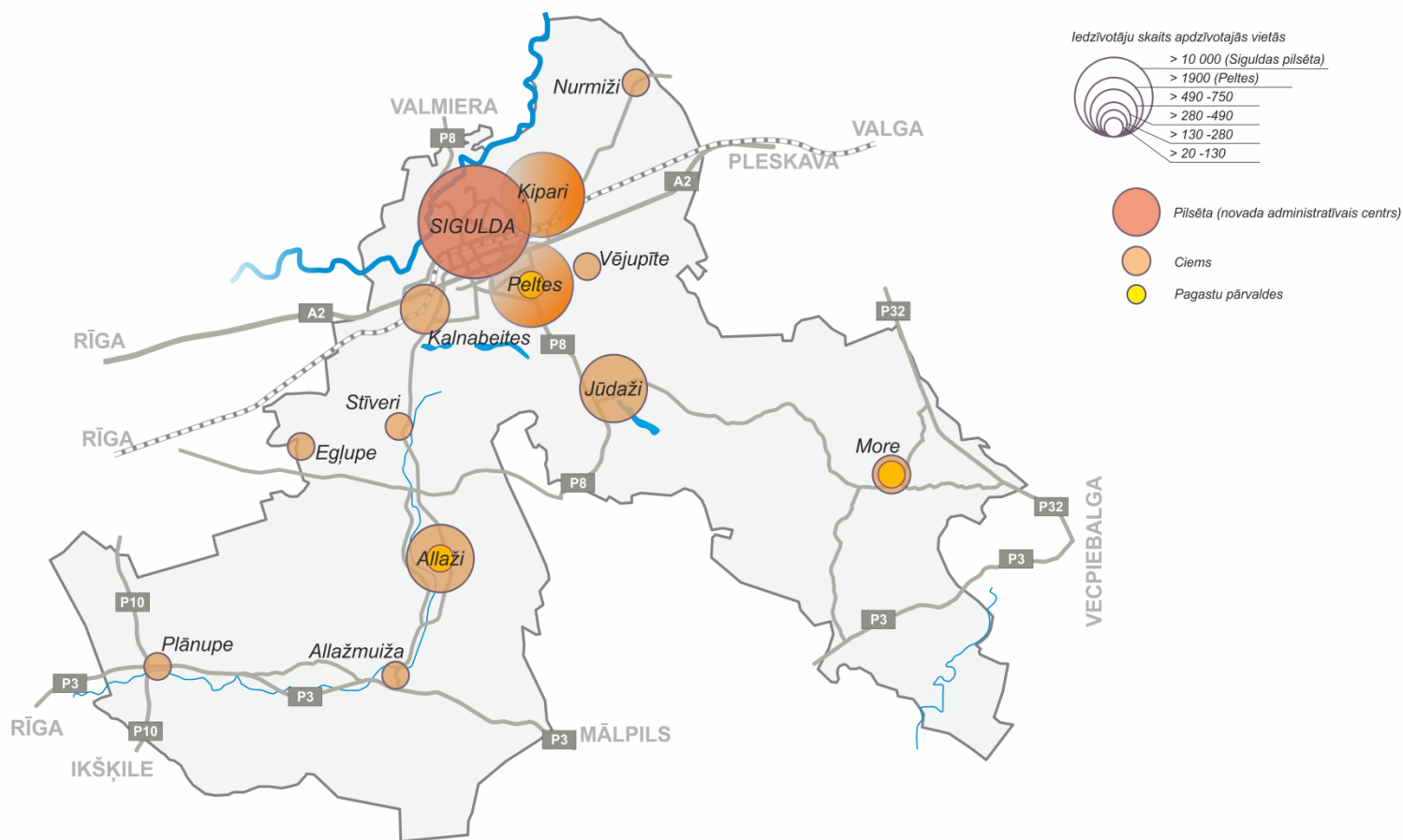
STĪVERI, NURMIŽI, ALLAŽMUIŽA, PLĀNUPE, EĢLUPE, VĒJUPĪTE

Stīveri (65 iedzīvotāji) ir ciems Allažu pagastā, atrodas novada centrālajā daļā starp Allažiem un Siguldu. Ciemā atrodas sociālās aprūpes centrs, kas iznomāta biedrībai "Sociālās aprūpes centrs Allaži".

Nurmiži (127 iedzīvotāji) ir ciems Siguldas pagastā un Allažmuiža (110 iedzīvotājs) ciems Allažu pagastā- vēsturisko muižu centri.

Plānupe (25 iedzīvotāji) ciems Allažu pagastā - apdzīvota vieta novada dienvidaustrumu daļā ar dzīvojamo, ražošanas un sabiedrisko ēku grupu.

Eglupe (43 iedzīvotāji), Vējupīte (54 iedzīvotāji) - dārzkopības sabiedrību un vasarnīcu teritorijas.

5.attēls. Siguldas novada apdzīvojamā struktūra

3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

3.1. Meži un lauksaimniecībā izmantojamā zeme

Meži veido 52,1% (18 773,8 ha) pašvaldības teritorijas. Mežiem bagātākās teritorijas un lielākie meža masīvi ir Allažu pagasta rietumu daļā un Mores pagastā.

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem 32% (11 562,3 ha) pašvaldības teritorijas. Plašākas vienlaidus lauksaimniecības zemju platības atrodas austrumu un ziemeļaustrumu virzienā no Siguldas pilsētas līdz Nurmižiem un dienvidu virzienā līdz Allažmuižai. Pārējā teritorijā lauksaimniecībā izmantojamās zemes mijas ar meža zemēm, veidojot mozaīkveida zemes lietojuma struktūru. Lielākā daļa lauksaimniecības zemju ir meliorētas.

Pēc Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) datiem¹⁵ Siguldas novadā ar latvāni invadēta 600,82 ha liela platība, t.sk. Allažu pagastā 5,42 ha, Mores pagastā 53,01 ha Siguldas pilsētā un Siguldas pagastā – 542,39 ha.

Pēc pašvaldības datiem ar latvāni invadētas 447 zemes vienības, t.sk. pašvaldībai piederošas vai piekrītošas 60 zemes vienības (apmēram 13 ha platībā, no kuras daļa ir iznomāta lauksaimniecības produkcijas ražošanai).

No visām zemes vienībām Siguldas novadā, kuras invadētas ar latvāni, apsekošanā ir konstatēts, ka 2013.gadā - 74 zemes vienībās, 2014.gadā - 37 zemes vienībās, 2015.gadā - 37 zemes vienības, 2016.gadā - 22 zemes vienībās latvāņu ierobežošana nav veikta vai veikta tikai daļēji.

Ar Siguldas novada domes 23.03.2011. lēmumu (prot. Nr.6, 44.§) apstiprināts "Latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu plāns Siguldas novadā 2011.-2017.gadam", kurā iekļautas 49 zemes vienības, par kurām zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir VAAD iesnieguši iesniegumu ar informāciju par to, ka 2017.gadā veiks latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumus, un 23 zemes vienības, kuras plānā iekļautas, jo 2016.gadā šajās teritorijās zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji neveica latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumus vai VAAD nav iesnieguši iesniegumu ar informāciju par to, ka 2017.gadā tiks veikti latvāņu ierobežošanas pasākumi.

2018.gadā nepieciešams izstrādāt un apstiprināt jaunu "Latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu plānu Siguldas novadam" uz turpmākajiem 5 gadiem, saskaņā ar Ministru kabineta 14.07.2008. noteikumiem Nr.559 "Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi".

3.2. Ūdeņi, purvi, derīgo izrakteņu atradnes

1,8% novada teritorijas (664,2 ha) aizņem ūdeņi. Novadu šķērso Gauja un daudz mazo upju - Lorupe, Vējupīte, Sudas upe, Straujupīte, Mergupe, Daudas upīte, Nurmižupīte, Jodupīte, Sviķupīte, Tumšupe, Krievupe, Dūņupe, Egļupe u.c. Lielākās novada ūdenstilpes - Jūdažu ezers (32 ha), Ummuru ezers (18 ha), Matiņu ezers, Roķēnu ūdenskrātuve, Vecezers, Linezers, dīķi - Ancīšu, Greba, Veģu, Mazvildu, Lejasmūkinu u.c.

Purvi veido 2,2% (809,6 ha) novada teritorijas. Lielākie purvi - Rinkas purvs un Jūdažu purvs Siguldas pagastā, daļa Sudas purva Mores pagastā, Bullu, Klajais, Pandu un daļa Laugas purva Allažu pagastā.

Novada teritorijā veikti ievērojami ģeoloģiskās izpētes un kartēšanas darbi. Konstatētas, pētītas vai prognozētas atradnes:

- 3 ģipšakmens prognozēto krājumu laukumi;
- 1 dolomīta atradne;
- 9 smilts un smilts – grants atradnes un 3 prognozēto krājumu laukumi;

¹⁵ Dati uz 21.03.2016.

- 4 saldūdens atradnes;
- sapropeļa iegulas Jūdažu un Ummuru ezeros;
- ~40 kūdras atradnes un prognozētie krājumu laukumi.

Izrakteņu ieguves darbi tiek veikti smilts-grants atradnēs Mazie Kangari, Mazie Kangari II, Rozītes un kūdras ieguve Airīšu (Senmāču) un Laugas purva kūdras atradnēs¹⁶. Pazemes ūdens ieguve saldūdens atradnē "Paceplīši". Lai uzsāktu derīgo izrakteņu iegūšanas darbus, lielākajā daļā atradņu nepieciešama papildus ģeoloģiskā izpēte.

3.3. Aizsargājamās dabas teritorijas

Novada teritorija bagāta ar maz pārveidotām dabas teritorijām, vērtīgākās no kurām iekļautas Gaujas nacionālā parka teritorijā (6.attēls).

GAUJAS NACIONĀLAIS PARKS

Gaujas nacionālais parks aizņem 7 628 ha (21%) novada teritorijas ziemeļu un austrumu daļā. Teritorija iedalīta funkcionālās zonās, no kurām novada teritorijā iekļaujas:

- Dabas rezervāta (stingrā režīma) zona (Nurmižu gravu rezervāts);
- Dabas lieguma zona (Gaujas senielejas liegums, Sudas purva Mežaku un Mores liegumi);
- Kultūrvēsturiskā zona (Krimuldas muiža, Turaidas muzejrezervāts);
- Ainavu aizsardzības zona (Dzilnu, Inderdēja, Vildogas, Silciema, Eglaines un Kārtūžu aizsargājamās ainavas);
- Neitrālā zona (Ķīparu blīvi apdzīvotā teritorija).

Gaujas senielejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības ir novada būtiskākais tūrisma resurss.

Stingrā režīma aizsardzības zonās saglabājami notiekošie dabiskie procesi un cilvēka darbības neskarta un mazpārveidota daba.

DABAS PIEMINEKĻI

Teritoriju raksturo liela bioloģiskā daudzveidība, iežu atsegumi, reljefa formu dažādība, avoti, gleznainas ainavas, dabas pieminekļi:

- **Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi**

Siguldas pagasta teritorijā: Nurmižu parks.

- **Aizsargājamā aleja**

Siguldas pilsētas teritorijā: Siguldas Beišu aleja - kļavu aleja ar augstu ainavisku vērtību.

- **Aizsargājami ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi**

Allažu pagasta teritorijā: Ezernieku karsta kitenes - viena no lielākajām karsta kriteņu sistēmām Latvijā.

Siguldas pilsētas teritorijā: Cīruļu iezis un Blusu ala (garākā ala Siguldā (55 m)), Gūtmaņa ala, Kraukļu aiza, Pētera ala, Piķenes krauja un alas, Velnalas klintis.

Siguldas pagasta teritorijā: Daudas un Jodupītes ieleja, Kaktiņu gravas, Kalna Klauku ala un avots, Kautraka gravas, Saltavots (lielākais un straujākais avots Latvijā, veido sazarotas krāces), Sautas kalns, Sviķupītes ielejas atsegumi.

- **Dižkoki**

¹⁶ LVĢMC, Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2015.gadu, aktualizēts 01.10.2016.

DABAS LIEGUMI

Allažu pagasta teritorijā:

- “Mežmuižas avoti” - avotu sakopojums akmeņainā nogāze, viena no retajām vietām Latvijā, kur avoti veido avotkalņus. Bez tam sastopami arī tādi ES Biotopu direktīvas biotopi kā nogāžu un gravu meži, mēreni mitras pļavas un boreālie meži.

Dabas liegumam izstrādāts dabas aizsardzības plāns (DAP) laika periodam no 2004.gada līdz 2009.gadam (*DAP termiņš bija pagarināts līdz 2013.gada 31.decembrim*¹⁷).

Lieguma aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 21.04.2008. noteikumi Nr.297 “Dabas lieguma “Mežmuižas avoti” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

- “Mazie Kangari” - osu valnis, kuru klāj jauktie meži, pakājē - Buļļu purvs. Konstatētas retas un aizsargājamas augu sugas, raksturīgas osu mežiem - Ruiša pūķgalve, smiltāja esparsete u.c. Dabas liegumam izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2004.gada līdz 2009.gadam (*DAP termiņš pagarināts līdz 2019.gada 31.decembrim*¹⁸).

Lieguma aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 16.03.2010. noteikumi Nr.264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

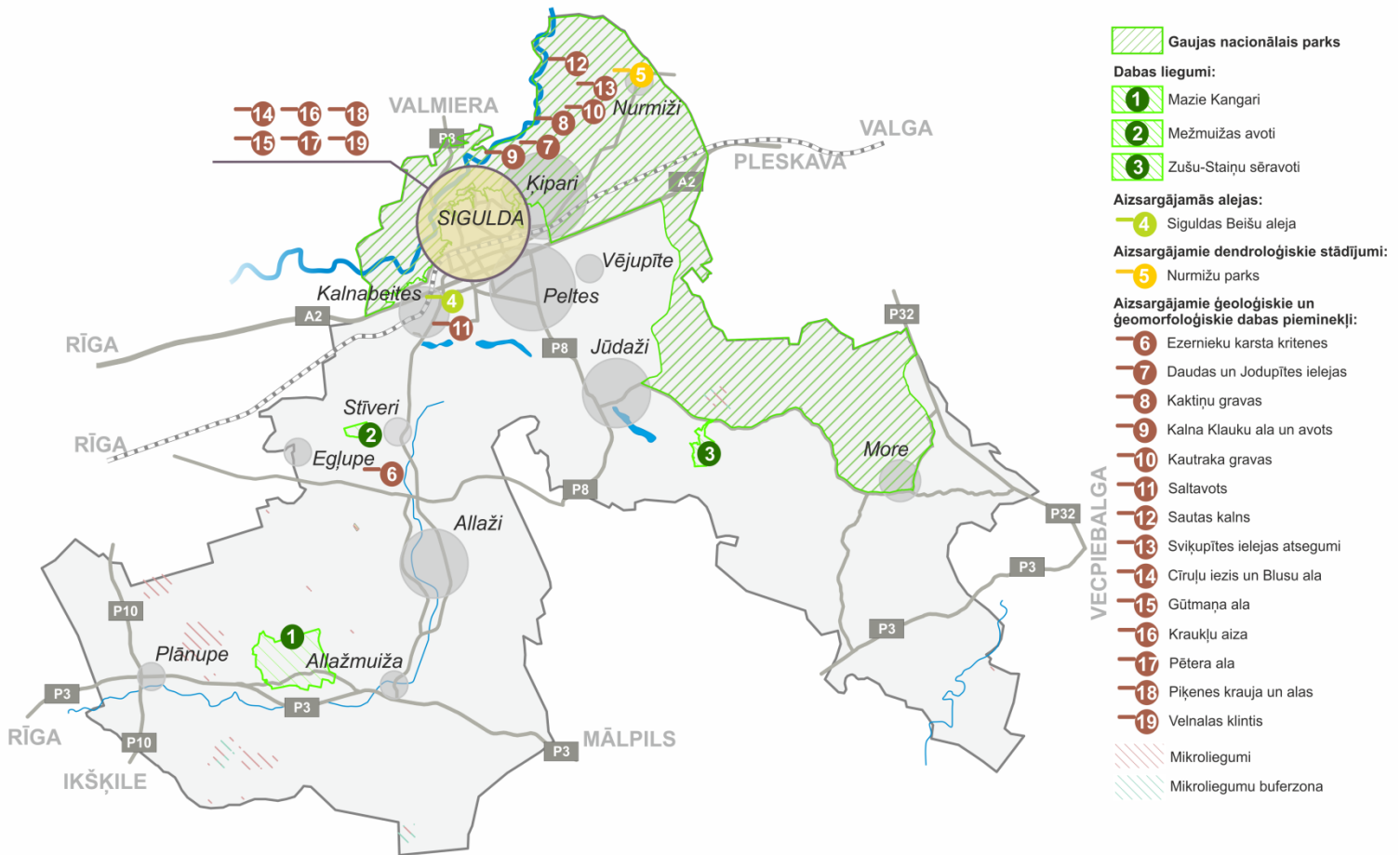
Mores pagastā teritorijā:

“Zušu - Staiņu sēravoti”. Lieguma aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 16.03.2010. noteikumi Nr.264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

---

¹⁷ Saskaņā ar Latvijas Republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2010.gada 6.janvāra rīkojumu Nr.2 „Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu”

¹⁸ Saskaņā ar Latvijas Republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra K.Gerhada 2016.gada 18.februāra rīkojumu Nr.24 „Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu”

6.attēls. Aizsargājāmās dabas teritorijas novadā

3.4. Kultūrvēsturiskās vērtības

Novada bagātais un daudzveidīgais kultūrvēstures mantojums ir pazīstams arī ārpus Latvijas robežām. Unikālais kultūrvēstures resursu potenciāls ir viena no galvenajām priekšrocībām tūrisma attīstībai.

Novada teritorijā atrodas 44 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi - pilsētībūvniecības piemineklis, 19 arhitektūras, 8 mākslas un 16 arheoloģijas pieminekļi.

Siguldas pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē koncentrēts ievērojamākais kultūrvēstures objektu kopums.

Unikāla iespēja no vairākiem skatu punktiem pār Gaujas senleju vērot vienlaikus trīs pilis un muižas:

- Turaidas viduslaiku pils un muiža ietilpst nacionālas nozīmes īpaši aizsargājamā kultūras pieminekļa **Turaidas muzejrezervāts** teritorijā un pieskaitāma pie lielākajām novada vērtībām. 43,63 ha lielā teritorija bagāta ar arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un mākslas pieminekļiem. Vienuviet aplūkojamas vairākas ievērojamas kultūrvēsturiskas vietas - Turaidas viduslaiku pils, Turaidas luterāņu baznīca, Baznīckalns ar piemiņas vietu Turaidas Rozei, Dainu kalns, Turaidas muižas komplekss. Līdzās ekspozīciju veidošanai tiek veicināta kultūrvides saglabāšana, ainavas kopšana un veidošana, organizētas aktivitātes apmeklētājiem. Turaidas muzejrezervāts ir iecienītākais novada tūrisma objekts, ik gadu to apmeklē ap 200 000 tūristu. Muzejrezervāta teritorija atrodas gan Siguldas novadā, gan Krimuldas novadā. Turaidas muzejrezervāts ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

- **Siguldas viduslaiku pils un Jaunā pils.** Līdz mūsu dienām saglabāties viduslaiku pils konventa ēkas dienvidrietumu korpuss ar gotiskām logailām un galveno vārtu torni. Siguldas Jaunā pils

celta neogotikas stilā, saglabājusies viena no greznākajām apdarēm un lietišķās mākslas nacionālā stila interjeriem.

Rekonstruētajā staļļa ēkā (2015.gadā) Siguldas pils kompleksa otrajā stāvā izvietota Siguldas novada pašvaldība, savukārt pirmajā stāvā izvietotas telpas radošajiem uzņēmējiem un Siguldas Biznesa inkubatoram. Siguldas novada pašvaldība kopš 2013.gada uzsākusi Siguldas pils kompleksa attīstību. Siguldas pils kompleksā ietilpst gan Livonijas ordeņa Siguldas pils, kuru apmeklē vairāk nekā 200 000 apmeklētāji gadā, gan Siguldas Jaunā pils ar saimniecības ēkām un parku. Siguldas pils kompleksa attīstības stratēģija 2013.-2018.gadam paredz gan kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, gan radošās uzņēmējdarbības tālāku attīstīšanu šajā teritorijā.

 Krimuldas muiža un viduslaiku pils Gaujas labajā krastā būvēta pēc klasicisma paraugiem pašā Gaujas senielejas malā. No muižas paveras brīnišķīgs skats uz senieleju un tās pretējo pusi Siguldu. Muižas telpās darbojas rehabilitācijas centrs "Krimulda". Krimuldas viduslaiku pils celta Rīgas domkapitula vajadzībām, līdz mūsdienām saglabājies neliels mūru fragments.

ARHEOLOGIJAS PIEMINEKĻI:

- Gūtmaņa ala - lielākā sufozijas ala Baltijā, kas sākusi veidoties pirms 10 000 gadiem, sena kulta vieta, vecākais tūrisma objekts Latvijā;
- Satezeles pilskalns (Līvu kalns) - līdz 13.gs galvenais līvu nocietinājums;
- Vikmestes pilskalns Vikmestes upītes labajā krastā, augstums - 26 metri;
- Rata kalns - pilskalns Gaujas senkrastā virs Gūtmaņa alas, sena soda vieta;
- Kārļa kalns, Krusta kalns - vecākā zināmā apdzīvotā vieta Siguldā.

ARHITEKTŪRAS OBJEKTI:

- dzīvojamās ēkas Krišjāņa Valdemāra, Pils un Šveices ielās;
- Siguldas Romas katoļu baznīca, Siguldas Evaņģēliski Luteriskā baznīca, Turaidas Evaņģēliski Luteriskā baznīca;
- pieminekļi ievērojamiem notikumiem un personībām.

SKATU VIETAS:

- Gleznotāju (Paradīzes) kalns - skats uz Gaujas senleju un 80 m zemāk esošo Gauju;
- Ķeizarskats un Ķeizarkrēsls.

KULTŪRVĒSTURISKI OBJEKTI ĀRPUS SIGULDAS PILSĒTAS:

- Siguldas pagastā - Vildogas pilskalns, Raganu katls, Nurmižu muižas apbūve u.c.
- Allažu pagastā - Černausku akmens, Allažu luterāņu baznīca, ūdensdzirnavu ēka, pieminekļi vēsturiskiem notikumiem un personām, Allažu šūnakmens lauztuves, Zviedru baznīcas drupas, Saknīšu - Atvasīšu senkapī, Allažu vecās kapsētas senkapī u.c.
- Mores pagastā - bijusī Kārtūžu muiža ar parku un tai piegulošā apbūve, Mores kauju piemiņas parks u.c.

4. PAŠVALDĪBAS PĀRVALDĪBA

4.1. Administratīvā struktūra

Vietējo pārvaldi Siguldas novadā īsteno Siguldas novada pašvaldības dome.

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām", Siguldas novada pašvaldības galvenie uzdevumi ir:

- ✓ izstrādāt novada sociāli ekonomiskās attīstības plānu, lai nodrošinātu līdzsvarotu novada attīstību;
- ✓ gādāt par iedzīvotāju komunālo pakalpojumu organizēšanu, administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību;
- ✓ veicināt sabiedrības izglītību, kultūru, kā arī tradicionālo vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību;
- ✓ nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, veicinot iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, sniegt sociālo palīdzību;
- ✓ veicināt uzņēmējdarbību Siguldas novadā, rūpējoties par bezdarba samazināšanu;
- ✓ gādāt par cilvēku drošību, nodrošinot sabiedrisko kārtību.

Siguldas novada pašvaldība un tās struktūrvienības veic visus likuma noteiktās funkcijas, veicinot novada attīstību un iedzīvotāju labklājības līmeņa attīstību.

Siguldas novada pašvaldību veido iedzīvotāju vēlēta dome (15 cilvēku sastāvā) un pārvalde, kuras darbu vada priekšsēdētājs, viens vietnieks un izpilddirektors.

Lai nodrošinātu pašvaldības darbību un sagatavotu jautājumus izskatīšanai domes sēdēs, pašvaldībā ir izveidotas patstāvīgas komitejas:

- ✓ Finanšu komiteja (5 deputāti);
- ✓ Izglītības un kultūras komiteja (7 deputāti);
- ✓ Attīstības, tūrisma un sporta komiteja (5 deputāti);
- ✓ Sociālā komiteja (5 deputāti).

Darbojas arī īpašiem nolūkiem izveidotas komisijas.

Siguldas novada pašvaldības konsultatīvās padomes:

- ✓ Tūrisma konsultatīvā padome;
- ✓ Uzņēmēju konsultatīvā padome;
- ✓ Kultūras konsultatīvā padome.

Lai sabalansētu pilsētas un lauku teritoriju iedzīvotāju vienlīdzīgu pieeju pašvaldības pakalpojumiem, iedzīvotājiem ir iespēja pamatpakalpojumus saņemt tuvāk savai dzīvesvietai - Siguldas, Mores un Allažu pagasta pārvaldēs. 2008.gadā izveidots Siguldas novada pašvaldības Pakalpojumu centrs Siguldas pilsētas centrā, kas uzlabo pašvaldības pakalpojumu pieejamību, nodrošinot iespēj iesniegt iesniegumus, deklarēt dzīvesvietu, saņemt Siguldas novadā deklarēto iedzīvotāju ID karti u.c. pakalpojumus.

Administrācija ir Pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, un tā sastāv no¹⁹:

- Iekšējā tiesiskuma un lietderības auditora;
- Domes sekretāra, jurista;
- Finanšu pārvaldes;
- Juridiskās pārvaldes;
- Personāla nodaļas;

¹⁹ Datu avots: Siguldas novada domes 16.06.2017. saistošie noteikumi Nr.18 "Siguldas novada pašvaldības nolikums"

- Sabiedrisko attiecību pārvaldes;
- Informācijas tehnoloģiju nodaļas;
- Klientu apkalpošanas nodaļas:
  - Pakalpojumu centra;
  - Siguldas pagasta pārvaldes;
  - Allažu pagasta pārvaldes;
  - Mores pagasta pārvaldes.
- Teritorijas attīstības pārvaldes:
  - Būvniecības kontroles nodaļas;
  - Investīciju nodaļas;
  - Īpašumu un vides pārvaldības nodaļas;
- Izglītības pārvaldes;
- Sporta pārvaldes;
- Pašvaldības policijas:
  - Glābšanas dienesta;
- Transporta nodaļas.

Pašvaldības funkciju realizēšanai Pašvaldības pakļautībā ir vairākas Pašvaldības iestādes²⁰:

- Siguldas novada Izglītības pārvalde:
  - Siguldas Valsts ģimnāzija;
  - Siguldas pilsētas vidusskola;
  - Siguldas 1.pamatskola;
  - Mores pamatskola;
  - Allažu pamatskola:
    - Allažu sporta centrs;
  - Laurenču sākumskola;
  - Siguldas Mākslu skola “Baltais Flīgelis”;
  - Siguldas Sporta skola;
  - Siguldas novada Jaunrades centrs;
  - Pirmsskolas izglītības iestādes (PII) “Ābelīte”, “Pīlādzītis”, “Saulīte”, “Ieviņa”, “Pasaciņa”, “Torniši”.
- Siguldas novada Kultūras pārvalde:
  - Siguldas novada bibliotēka ar apakšstruktūrām:
    - Siguldas pagasta Centra bibliotēka;
    - Siguldas pagasta Jūdažu bibliotēka;
    - Allažu pagasta bibliotēka;
    - Mores pagasta bibliotēka;
  - Siguldas novada Kultūras centrs;
  - Siguldas pagasta Kultūras nams;
  - Mores pagasta Tautas nams;
  - Allažu pagasta Tautas nams;
  - Jūdažu Sabiedriskais centrs;
  - Siguldas koncertzāle “Baltais flīgelis”.
- Siguldas novada pašvaldības sociālās aprūpes māja “Gaismiņas”.
- Siguldas novada Dzimtsarakstu nodaļa.
- Siguldas novada Bāriņtiesa.

²⁰ Datu avots: Siguldas novada domes 16.06.2017. saistošie noteikumi Nr.18 “Siguldas novada pašvaldības nolikums”

- Pašvaldības aģentūra "Siguldas Attīstības aģentūra":

- Tūrisma informācijas centrs;
- Gūtmaņālas Tūrisma informācijas centrs;
- Uzņēmējdarbības atbalsta punkts.

- Siguldas novada pašvaldības Sociālais dienests:

- Ģimenes atbalsta centrs;
- Dienas centrs;
- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības nodaļa.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās:

- SIA "Saltavots";
- SIA "Jumis" Siguldas pilsētas sabiedrība ar ierobežotu atbildību";
- SIA "Siguldas slimnīca";
- SIA "Siguldas Sporta serviss":
  - Siguldas Sporta centrs;
  - Siguldas Pilsētas trase;
  - Fischer slēpošanas trase.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja privātā kapitālsabiedrībā "Kooperatīvā krājaizdevumu sabiedrība "Allažu saime"".

Pašvaldība ir dalībnieks:

- biedrībā "Latvijas Pašvaldību savienība";
- biedrībā "Latvijas Pilsētu savienība";
- Vidzemes tūrisma asociācijā;
- Latvijas Piļu un muižu asociācijā;
- Latvijas Kūrortpilsētu asociācijā;
- Latvijas Tūrisma informācijas organizāciju asociācijā "Latturinfo";
- Biedrībā "Rīgas rajona Lauku attīstības biedrība";
- Eiropas pilsētu sadraudzības asociācijā "Douzelage";
- nodibinājumā "Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs";
- Gaujas nacionālā parka klāsterī.

4.2. Pašvaldības budžets

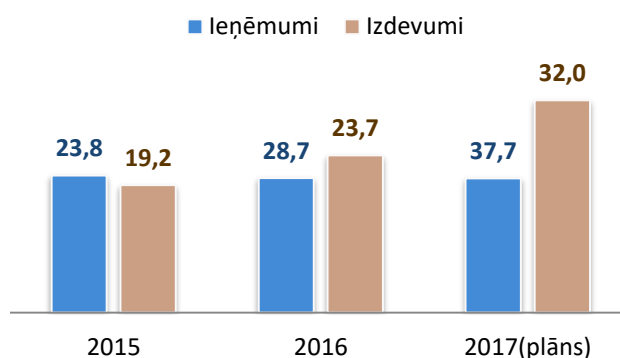
Pašvaldības budžets ir līdzeklis pašvaldības politikas realizācijai ar finanšu metodēm. Svarīgākais, kas jānodrošina pašvaldībai, ir ilgtspējīga administratīvās teritorijas attīstība, efektīvi izmantojot konkurētspējīgo priekšrocību un vienlaikus sabalansējot saimniecisko un ekonomisko attīstību ar sociālajām interesēm.

Pašvaldības budžets ir plānošanas un kontroles instruments, kas ļauj:

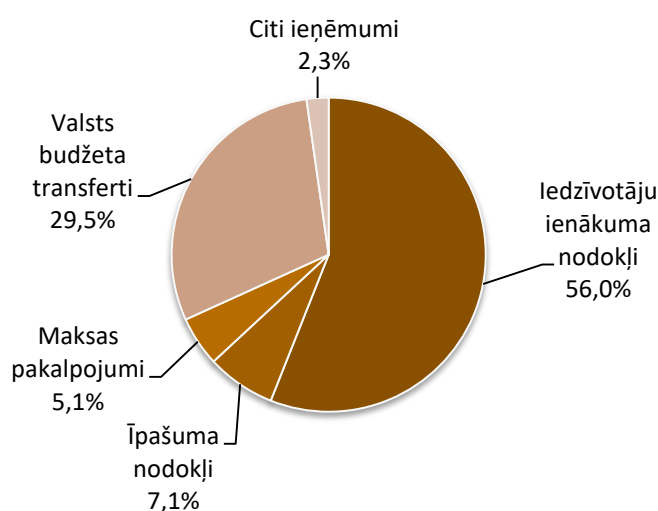
- novērtēt naudas ieņēmumu veidošanos;
- racionāli sadalīt un izmantot pieejamos finanšu resursus atbilstoši pašvaldības prioritātēm;
- uzraudzīt pakļauto iestāžu un uzņēmumu finanšu – saimniecisko darbību.

Siguldas novada pašvaldības pamatbudžeta faktiskie un plānotie rādītāji ir doti 7.attēlā un 2.tabulā. 2015.gadā kopējie pamatbudžeta resursi bija 23,8 milj. eiro, kas ietver budžeta ieņēmumus - 20,7 milj. eiro, naudas līdzekļu atlikumu no iepriekšējā gada - 1,5 milj. eiro un aizņēmumus no Valsts kases dažādu projektu īstenošanai - 1,6 milj. eiro. 2016.gadā – kopējie budžeta resursi 28,7 milj. eiro, t.sk. ieņēmumi – 20,3 milj. eiro, līdzekļu atlikums – 2,6 milj. eiro un aizņēmumi – 5,8 milj. eiro. 2017.gadā kopējie budžeta

resursi tiek plānoti 37,7 milj. eiro apmērā, t.sk. ieņēmumi – 22,8 milj. eiro, līdzekļu atlikums – 3,5 milj. eiro un aizņēmumi – 11,4 milj. eiro.

7.attēls. Siguldas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi, milj. EUR

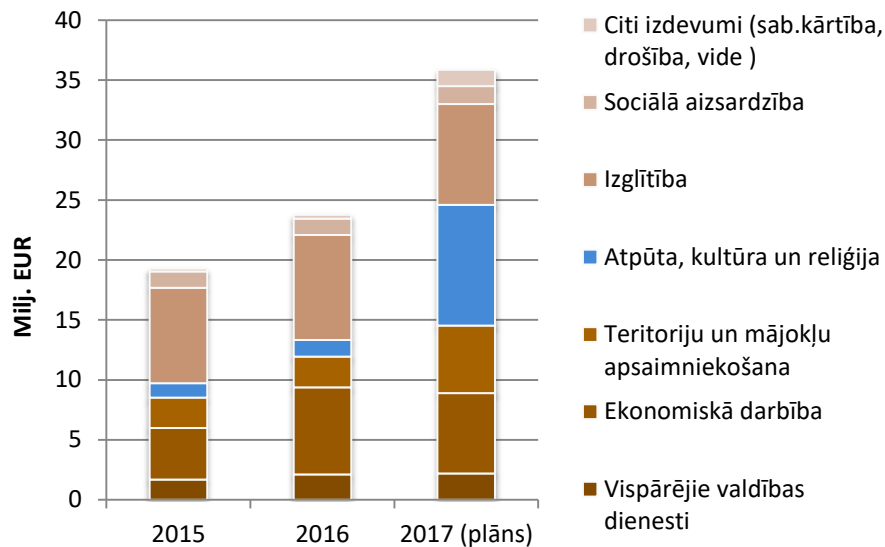
8.attēls. Siguldas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu struktūra, 2017.gads

Budžeta galvenie ieņēmumi (63,1%) veidojas no nodokļiem, aptuveni trešā daļa no ieņēmumiem (29,5%) nāk no valsts budžeta, 5,1% - kā maksa par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem (8.attēls).

2017.gada pašvaldības pamatbudžeta izdevumu daļa ir noteikta gandrīz 35,9 milj. eiro apmērā, kas paredz aptuveni 58% budžeta deficītu no plānotajiem ieņēmumiem.

Būtiskākās izmaiņas izdevumos ir saistītas ar finansējuma palielinājumu atpūtas, kultūras un sporta pasākumiem attiecībā pret iepriekšējo gadu, kas palielina to īpatsvaru no 5,8% līdz 28%. Izdevumu pieaugums šajā kategorijā ir saistīts ar projekta "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Siguldas novada Kultūras centra ēkā" īstenošanu.

9.attēls. *Siguldas novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumu struktūra un dinamika*

Sadalījumā pa ekonomiskajām kategorijām 2017.gada budžeta izdevumos uzturēšanas izmaksas veido (47,6% vai 17,1 milj. eiro) un 52,4% vai 18,8 milj. eiro ir plānots atvēlēt kapitālieguldījumiem (2.tabula).

Salīdzinājumā ar 2016.gadu investīciju ieguldījumi ir palielinājušies vairāk ka divkārt, kas ir atspoguļots arī Rīgas reģiona attīstības programmā, kuras īstenošana paredz papildus piesaistīt finanšu resursus gan no dažādiem starptautiskiem fondiem un programmām, gan kredītresursus. Pašvaldībām izdevīgāki kredītēšanas nosacījumi ir, aizņemoties Valsts kasē. Ierobežojošs faktors, piešķirot kredītu, ir pašvaldības budžeta iespējas to apkalpot. Atbilstoši normatīviem kredītsaistību apmērs (ieskaitot garantijas) nedrīkst pārsniegt 18-20% no budžeta pašu ieņēmumiem.

Pēc Valsts kases datiem pašlaik Siguldas novada pašvaldības saistību apmērs lēsts 10,3%, šim rādītājam ir tendence samazināties, 2023.gadā sasniedzot 9,5%, kas liecina par potenciālu iespēju piesaistīt papildus kredītresursus (3.tabula).

2.tabula. Siguldas novada pašvaldības pamatbudžets, 2015.- 2017.gads

Klasifikācijas kods	Rādītāju nosaukums	Fakts		Plāns 2017	Struktūra			Pārmaiņas	
		2015	2016		2015	2016	2017	2016/2015	2017/2016
I	IEŅĒMUMI	20 715 235	20 292 510	22 675 618	100.0%	100.0%	100.0%	-2.0%	11.7%
1	Nodokļu ieņēmumi	12 406 507	13 780 496	14 422 666	59.9%	67.9%	63.6%	11.1%	4.7%
1.1.	Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa	10 704 746	11 952 511	12 702 000	51.7%	58.9%	56.0%	11.7%	6.3%
1.4	Īpašuma nodokļi	1 627 160	1 713 498	1 606 166	7.9%	8.4%	7.1%	5.3%	-6.3%
1.8	Nodokļi atsevišķām precēm un pakalpojumiem	74 601	79 314	79 300	0.4%	0.4%	0.3%	6.3%	0.0%
1.9	Nodokļi un maksājumi par tiesībām lietot atsevišķas preces		35 173	35 200		0.2%	0.2%		0.1%
2	Nenodokļu ieņēmumi	209 569	151 543	200 706	1.0%	0.7%	0.9%	-27.7%	32.4%
3	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 239 731	984 543	1 161 691	6.0%	4.9%	5.1%	-20.6%	18.0%
4	Ārvalstu finanšu palīdzība	88 591	16 574		0.43%	0.08%		-81.3%	
5	Transferti	6 770 837	5 359 354	6 890 555	32.7%	26.4%	30.4%	-20.8%	28.6%
18.0.0.0	Valsts budžeta transferti	6 574 534	5 068 733	6 692 635	31.7%	25.0%	29.5%	-22.9%	32.0%
19.0.0.0.	Pašvaldību budžeta transferti	186 599	290 621	197 920	0.9%	1.4%	0.9%	55.7%	-31.9%
II	IZDEVUMI								
II.1	Izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām	19 271 617	23 753 808	35 851 852	100.0%	100.0%	100.0%	23.3%	50.9%
1	Vispārējie valdības dienesti	1 678 352	2 109 263	2 208 082	8.7%	8.9%	6.2%	25.7%	4.7%
3	Sabiedriskā kārtība un drošība	244 954	232 236	310 867	1.3%	1.0%	0.9%	-5.2%	33.9%
4	Ekonomiskā darbība	4 306 124	7 275 326	6 689 022	22.3%	30.6%	18.7%	69.0%	-8.1%
5	Vides aizsardzība		89 790	1 052 699	0.0%	0.4%	2.9%		
6	Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	2 526 206	2 555 253	5 633 062	13.1%	10.8%	15.7%	1.1%	120.5%
8	Atpūta, kultūra un reliģija	1 212 706	1 373 139	10 056 191	6.3%	5.8%	28.0%	13.2%	632.4%
9	Izglītība	7 945 035	8 775 483	8 415 433	41.2%	36.9%	23.5%	10.5%	-4.1%
10	Sociālā aizsardzība	1 358 240	1 343 318	1 486 496	7.0%	5.7%	4.1%	-1.1%	10.7%
II.2	Izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	19 271 617	23 753 808	35 851 852	100.0%	100.0%	100.0%	23.3%	50.9%
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	14 397 499	16 163 909	17 078 214	74.7%	68.0%	47.6%	12.3%	5.7%
2.0.	Kapitālie izdevumi	4 874 118	7 589 899	18 773 638	25.3%	32.0%	52.4%	55.7%	147.4%
III.	Ieņēmumu pārsniegums (+) vai deficīts (-)	1 443 618	-3 461 298	-13 176 234	7.0%	-17.1%	-58.1%		
IV.	Finansēšana	-1 443 618	3 461 298	13 176 234					
F20010000	Naudas līdzekļi un noguldījumi (bilances aktīvā)	-1 033 033	-1 009 799	3 513 464					
F40020000	Aizņēmumi	-8 288	4 641 820	9 958 260					
F50010000	Akcijas un cita līdzdalība pašu kapitālā	-402 297	-170 723	-295 490					

3.tabula. Siguldas novada pašvaldības pārskats par saistību apmēru (2017.gada maijs)²¹

	Saistību apmērs							Pavisam
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Aizņēmumi	1 546 563	1 548 295	1 522 630	1 514 542	1 500 984	1 486 573	1 470 467	24 349 563
Galvojumi	96 324	94 456	74 479	55 448	54 981	54 514	47 002	544 424
Kopā saistības	1 642 887	1 642 751	1 597 109	1 569 990	1 555 965	1 541 087	1 517 469	24 893 987

Saistību apjoms % no plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem

10.29	10.29	10.00	9.83	9.74	9.65	9.50
--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Plānotie pamatbudžeta ieņēmumi bez plānotajiem transfera ieņēmumiem no valsts budžeta noteiktam mērķim (izņemot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu) un plānotajām iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā saimnieciskajā gadā:

15 966 921

4.3. Pašvaldības mārketinga

- Izstrādāts pašvaldības zīmols, pieņemti saistošie noteikumi par pašvaldības simboliku;
- ID kartes – iedzīvotāju piesaiste, sadarbība ar uzņēmējiem. ID karšu programmas attīstība;
- radīts zīmols “Radīts Siguldā”;
- Sigulda kā ziemas galvaspilsētas tēla stiprināšana;
- aktīva tūrisma pārdošana, integrācija ar “Enter Gauja”;
- aktīva sadarbība ar medijiem, top aplikācijām;
- pārdošanas kampaņas (ziema, vasara);
- izveidota Mārketinga padome;
- S! suvenīru sērija un S! sudrabā.

4.4. Pašvaldības komunikācija ar sabiedrību²²

Pašvaldības darba vērtētāji ir Siguldas novada iedzīvotāji, kuri arvien aktīvāk iesaistās vietējās pārvaldes procesā, ne tikai novērtējot paveiktos darbus, bet sniedzot ierosinājumus un iesaistoties novada problēmu risināšanā.

Lai uzlabotu pašvaldības un iedzīvotāju sadarbību, kopš 2004.gada Siguldas novada pašvaldība ik mēnesi izdod informatīvo izdevumu „Siguldas Novada Ziņas”, kuru bez maksas izplata iedzīvotāju pasta kastītēs. 2017.gadā izdevuma tirāža ir 7400 eksemplāri. Pašvaldība regulāri sniedz informāciju nacionālajiem un reģionālajiem medijiem.

2007.gada 20.janvārī darbu sāka atjaunotā pašvaldības informatīvā interneta vietne www.sigulda.lv, kurai izveidotas mūsdienīgas atgriezeniskās saites iespējas – diskusijas, komentāri, „vēstule pašvaldībai” un citas. Mājaslapas apmeklētāju skaits 2016.gadā bija apmēram 2600 unikālie apmeklētāji dienā, kas izvirza www.sigulda.lv par nozīmīgu novada mediju. Ņemot vērā, ka arvien vairāk iedzīvotāju internetu izmanto ne vien datorā, bet arī mobilajās ierīcēs – telefonā vai planšētdatoros – Siguldas novada pašvaldība ir līdere starp Latvijas pašvaldībām mājaslapas mobilās versijas lietotāju skaita ziņā. Ik dienas Siguldas novada pašvaldības interneta vietnes mobilo versiju m.sigulda.lv apmeklē ap 300 unikālie lietotāji.

„Latvijas e-indeksa” mērījumu rezultāti, kas raksturo pašvaldību un valsts iestāžu e-vides attīstības līmeni, apliecina, ka Siguldas novada pašvaldība lielo novadu grupā kopvērtējumā ierindojas otrajā vietā, pierādot to ar augstāko mājaslapas apmeklētāju skaitu, mobilās versijas apmeklējumu skaitu un aktivitāti sociālajos tīklos, kā arī aktivitātēm e-pārvaldē - iedzīvotāju ērtībām 2015.gadā izstrādāts pakalpojumu portāls

²¹ Datu avots: Valsts kase

²² Informācijas avots: Siguldas novada pašvaldība

e.sigulda.lv, kurā novadnieki var saņemt pašvaldības e-pakalpojumus, iegūt informāciju par pašvaldībā piedāvātajiem pakalpojumiem, to saņemšanas kārtību, nepieciešamajiem dokumentiem, kā arī iesniedzamajām veidlapām.

Kopš 2010.gada Siguldas novada pašvaldība komunikācijai ar iedzīvotājiem izmanto sociālo portālu twitter.com (4000 sekotāji), un no 2012.gada vasaras arī sociālo portālu facebook.com (4300 sekotāji), piedāvājot papildu iespējas ērtāk sekot līdz svarīgākajām aktualitātēm novadā. Tāpat pašvaldībai ir vairāk nekā 1300 sekotāju sociālajā kontā Instagram.

Lai uzlabotu atgriezenisko saiti ar sabiedrību un skaidrotu aktuālus jautājumus, pašvaldība organizē aptaujas, sabiedriskās apspriedes un Siguldas novada pašvaldības amatpersonu tikšanās ar novada iedzīvotājiem. Katru gadu norisinās diskusijas ar Siguldas pilsētas, Siguldas, Mores un Allažu pagasta iedzīvotājiem, notiek arī diskusijas ar novada uzņēmējiem un lauksaimniekiem.

Kopš 2010.gada vērtīgu ieguldījumu iedzīvotāji sniedz Siguldas novada Domes priekšsēdētāja rosinātajā akcijā „Dāvini ideju Domei”, kuras laikā novadnieki tiek aicināti sniegt ierosinājumus par to, kā uzlabot novada labklājību. Siguldas novada Dome veiksmīgi sadarbojas ar novada nevalstiskajām organizācijām un citām mērķa publikām.

Lai iesaistītu sabiedrību tai būtisku lēmumu pieņemšanā un ideju ģenerēšanā, Siguldas novadā darbojas trīs konsultatīvās padomes – Tūrisma, Uzņēmējdarbības un Kultūras konsultatīvās padomes. Tajās darbojas nozaru eksperti un viņu viedoklis ir nozīmīgs turpmāku lēmumu pieņemšanā un nozaru attīstībā.

Jau vairākus gadus iedzīvotājiem ir pieejams bezmaksas informatīvais tālrunis 80000388, kas sniedz iespēju iedzīvotājiem daļu jautājumu precizēt telefoniski, un zvanot vakara stundās, iespējams atstāt ziņu automātiskajā atbildētājā.

4.5. E-pārvalde²³

Siguldas novada pašvaldība pilnveido un uzlabo savu e-pārvaldi. Elektronizējot pakalpojumus, pašvaldība optimizē savus darbības procesus un nodrošina iedzīvotājiem un uzņēmumiem kvalitatīvāku pašvaldības pakalpojumu sniegšanu.

Lai izstrādātu pārskatāmu e-vides iespēju izmantošanas novērtējumu pašvaldībās un valsts iestādēs, 2014.gadā Lattelecom un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) kopā ar partneriem uzsāka „Latvijas e-indekss” partnerības iniciatīvu. Pašvaldības e-indekss ir e-vides novērtējums. Tas sniedz priekšstatu, cik aktīvi un savai situācijai atbilstoši pašvaldības izmanto mūsdienu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sniegtos risinājumus, lai veicinātu sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem. Latvijas pašvaldību e-indekss rādītājos par 2015.gadu lielo novadu grupā (novads ar iedzīvotāju skaitu virs 7000) Sigulda ir piedzīvojusi strauju attīstību un pašlaik ierindojas 3.vietā. E-pārvaldes attīstības jomā Siguldas novads ierindojas 4.vietā, kas ir kāpums par 10 vietām, salīdzinot ar 2014.gadu.

Siguldas novada e-pakalpojumu portālā katru gadu tiek aktualizēti esošie un ieviesti jauni e-pakalpojumi. 2017.gadā portālā e.sigulda.lv pieejamais pakalpojumu klāsts tika papildināts ar pieciem jauniem e-pakalpojumiem, kas ļauj iedzīvotājiem attālināti pieprasīt un saņemt dažādus pašvaldības sniegtos pakalpojumus. 2017.gadā plānots integrēt e.sigulda.lv pakalpojumu portālu ar PMLP datu bāzi, kas ļautu paplašināt e.sigulda.lv pakalpojuma portāla izmantošanas iespējas. Siguldas novada pašvaldība 2017.gada plāno ieviest arī jaunu centralizētu dokumentu vadības sistēmu un paplašināt ar jauniem funkcionāliem moduļiem finanšu un personāla pārvaldes risinājumus, lai padarītu tos pieejamākus un ērtākus pašvaldības darbiniekiem. Plānota arī Siguldas pilsētas mobilās aplikācijas izveide.

Portālā e.sigulda.lv 2017.gadā ieviesta bērnu elektroniska reģistrēšanās uz 1.klasi Siguldas novada izglītības iestādēs. Šis pakalpojums guva lielu atsaucību bērnu vecāku vidū un 56% no visiem saņemtajiem pieteikumiem tika veikti elektroniski. Ar 2017.gadu elektroniski pieejams arī Siguldas novada Dzimtsarakstu nodaļas pārziņā esošais Lauļību reģistrācijas kalendārs, kas ļauj ikvienam iedzīvotājam, kas plāno laulību

²³ Informācijas avots: Siguldas novada pašvaldība

ceremoniju veikt Siguldas novada Dzimtsarakstu nodaļā, attālināti aplūkot pieejamos laulību ceremoniju datumus un laikus.

2017.gadā kā viena no Klientu apkalpošanas nodaļas prioritātēm ir izvirzīta vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla www.latvija.lv papildināšana ar vairākiem Siguldas pašvaldības pakalpojumu aprakstiem. Papildus tiks nodrošināta iespēja iedzīvotājiem saņemt atbildes uz pašvaldībai biežāk uzdotajiem jautājumiem, uz kuriem atbildes tiks publicētas portāla latvija.lv sadaļā *Biežāk uzdotie jautājumi*. Šāda funkcionalitāte ļautu preventīvi samazināt pašvaldībā saņemto iesniegumu skaitu, jo iesnieguma iesniedzēji ar atbildi uz jautājumu, ja tas bieži atkārtojas un ir vispārīgas dabas, varēs iepazīties portālā, neuzsākot iesnieguma iesniegšanas procesu.

Viena no valsts pārvaldes strukturālajām reformām paredz pilnveidot publisko pakalpojumu sniegšanu, proti, iedzīvotājiem būtu jābūt iespējai vienuviet un sev ērtā formā – klātienē, internetā vai pa telefonu - atrisināt visus ar valsts vai pašvaldību iestādēm saistītos jautājumus. Arī Siguldas novada pašvaldības Pakalpojumu centra telpās no 2017.gada jūnija novada iedzīvotājiem savus pakalpojumus reizi nedēļā sniedz Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieki. Tāpat novada iedzīvotāji pašvaldības Pakalpojumu centrā varēs iesniegt iesniegumus un pieteikt noteiktus Valsts ieņēmuma dienesta pakalpojumus.

2016.gada vasarā Siguldas novadā deklarētajiem iedzīvotājiem tika piedāvātas jauna izskata personalizētās ID kartes un karšu jaunā programma, kas paredz, ka turpmāk iedzīvotāji ID karti varēs izmantot atvieglojumu saņemšanai Siguldas novada sabiedriskajā transportā, iekļūšanai Siguldas novada izglītības iestādēs un lasītāja kartes vietā novada bibliotēkās. ID karšu attīstības projekta ietvaros plānota arī ēdināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana Siguldas pilsētas izglītības iestādēs.

Siguldas novada pašvaldība sadarbībā ar Rīgas domes Informāciju tehnoloģiju centra speciālistiem, iesaistījusies ERAF projekta "Pašvaldības klientu informācijas pārvaldības risinājumu" (PKIP) izstrādē un ieviešanā. Plānots projektu uzsākt 2018.gada pirmajā pusē un realizēt 36 mēnešu periodā. Piešķirtais projekta finansējums ir 4,5 milj. eiro. Projektā plānots izveidot vienotu pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformu, integrējot sevī gan dokumentu, gan finanšu pārvaldības un, iespējams, vēl dažādus citus risinājumus. Projekta ietvaros tiks nodrošināta arī integrācija ar e-Adresi. Tādā veidā plānota pašvaldību pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības procesu pilnveide un IT atbalsta nodrošināšana, ka arī dažādu pašvaldības e-pakalpojumu centralizēta attīstība.

4.6. Kopīgo interešu teritorijas, sadarbība

Ar Siguldas novada un kaimiņu pašvaldību kopīgo interešu teritorijām jeb funkcionālām saitēm tiek saprastas ar novadu funkcionāli saistītas teritorijas, kas administratīvi atrodas ārpus novada robežas. Blakus esošās teritorijas ietekmē viena otru, un plānošanas procesā apkārtējās teritorijas konteksts ir svarīgs. Vairāku pašvaldību kopējās intereses veidojas, balstoties uz pašvaldību teritorijas ekonomisko specializāciju, atsevišķu pakalpojumu un resursu sniegšanā.

Siguldas novada administratīvā teritorija robežojas ar Krimuldas, Mālpils, Inčukalna, Ropažu, Līgatnes un Amatas novadiem.

Kopīgās interešu teritorijas, kas skar Siguldas novada teritoriju ir:

- vides aizsardzības jomā kopīga sadarbība notiek pašvaldību teritorijās ietilpstošā Gaujas nacionālā parka aizsardzības un tūrisma aktivitāšu ietvaros Amatas, Beverīnas, Cēsu, Inčukalna, Krimuldas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Sējas un Kocēnu novados;
- Turaidas muzejrezervāts atrodas gan Krimuldas, gan Siguldas novados, līdz ar to aktuāli ir jautājumi par tūrisma infrastruktūras attīstību un kopīgu veloceļu izbūvi;
- perspektīvo veloceļu turpmākās izpētes, plānošanas un attīstības teritorijas;
- sabiedriskā transporta kustības maršrutu plānošana u.c..

Krimuldas novada attīstības programmā 2015.-2021.gadam funkcionālās saites un sadarbības jomas ar Siguldas novadu ir noteiktas sekojošas - darba tirgus, vides aizsardzība, tūrisms, izglītība, kultūra, sports un

atpūta, veselības aprūpe, sabiedriskais transports un satiksmes infrastruktūras attīstība un sadzīves pakalpojumi.

Mālpils novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam funkcionālās saites ar Siguldas novadu ir noteiktas sekojošas - darba tirgus, sadzīves pakalpojumi, medicīnas pakalpojumi, brīvais laiks, izglītība, kultūra, sports, tūrisms.

Inčukalna novada attīstības programmā 2013.-2019.gadam funkcionālās saites ar Siguldas novadu ir noteiktas sekojošas - darba tirgus, sadzīves, medicīnas pakalpojumi, brīvais laiks, izglītība, kultūra, sports, tūrisms.

Ropažu novada attīstības programmā 2013.-2019.gadam funkcionālās saites ar Siguldas novadu ir noteiktas sekojošas - darba tirgus, izglītība, veselības aprūpe, tūrisms, sadzīves pakalpojumi kultūra, sports, sabiedriskā transporta pakalpojumi.

Līgatnes novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam funkcionālās saites ar Siguldas novadu nav noteiktas, bet ir kopīga sadarbība Gaujas nacionālā parka aizsardzības un tūrisma aktivitāšu ietvaros.

Amatas novada attīstības programma 2013.-2019.gadam funkcionālās saites ar Siguldas novadu ir noteiktas sekojošas - darba tirgus, izglītība, veselības aprūpe, sadzīves pakalpojumi, kultūras, atpūtas un sporta pasākumi.

Siguldas novadam ir astoņas sadraudzības pilsētas - Birštonas Lietuvā, Keila Igaunijā, Falšēpinga Zviedrijā, Štūre (Stuhr) Vācijā, Angusa (Angus) Skotijā, Logstora Dānijā, Čiatūra (Chiatura) Gruzijā. 2011.gadā noslēgts līgums ar Hoču (Chocz) Polijā, kas iepriekš bija Allažu pagasta sadraudzības pilsēta (10.attēls). 2004.gadā Sigulda – vienīgā pilsēta no Latvijas – iestājās Eiropas pilsētu sadraudzību asociācijā „Douzelage”, lai veicinātu sadarbību un dalību Eiropas Savienības projektos.

10.attēls. Siguldas novada sadraudzības pilsētas

4.7. Projektu kapacitāte

2016.gadā pašvaldības Investīciju nodaļa līdzdarbojusies 8 projektu realizēšanā un divu projektu sagatavošanā, piesaistot finansējumu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Emisijas kvotu izsoļu instrumenta, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, pārrobežu sadarbības programmām un citiem finanšu instrumentiem.

Pašvaldības projekti aptver dažādas nozares – izglītību, tūrismu, transportu, sociālo integrāciju, nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanu, un vērsti uz novada sakārtošanu, infrastruktūras attīstību, iedzīvotāju labklājības un dzīves līmeņa paaugstināšanu.

2016.gadā ir uzsākta vairāku nozīmīgu projektu īstenošana ar Eiropas reģionālā attīstības fonda (ERAF) finansējumu – projekts “Siguldas pils kompleksa ēku pārbūve, revitalizācija uzņēmējdarbības atbalstam” un projekts “Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi Siguldas novada pašvaldības ražošanas apbūvei piegulošajās teritorijās (Zinātnes iela)”. Siguldas pils kompleksa attīstības stratēģijas ieviešanai ir piesaistīts ERAF finansējums starptautiskam projektam INT-HERIT, kas tiek īstenots URBACT programmas ietvaros. Projekta partneri ir no Spānijas, Portugāles, Grieķijas, Rumānijas, Lielbritānijas, Beļģijas.

2016.gadā piesaistīts finansējums divu projektu konkursu ietvaros no Emisijas kvotu instrumenta: “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Siguldas novada Kultūras centra ēkā” un „Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi Nr.8333 “Jaunā pils”, Siguldas novada kultūras centra ēkā ir uzsākti būvdarbi, savukārt Jaunās pils ēkai tiek izstrādāts restaurācijas darbu būvprojekts.

2016.gada beigās ir uzsākta divu projektu īstenošana ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu. Projektā “Mores Amatu mājas pārbūves projekta I kārtā – sociālo pakalpojumu centra izveide Mores pagastā” uzsākts darbs pie būvprojekta izstrādes, kā arī, uzsākta realizācija projektam “Skaņas un gaismas aprīkojuma iegāde Mores pagasta Tautas namam vietējo iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāšu realizēšanai”.²⁴

ES fondu apgūvē: Ražošana un infrastruktūra laika periodā no 2009.gada līdz 2015.gadam Siguldas novads starp 119 Latvijas Republikas pašvaldībām ierindojas 36.vietā, apgūstot 19,98 milj. eiro.²⁵

ES fondu apgūvē: Lauksaimniecība laika periodā no 2009.gada līdz 2015.gadam Siguldas novads starp 119 Latvijas Republikas pašvaldībām ierindojas 75.vietā, apgūstot 13,56 milj. eiro.²⁶

2017.gadā iesniegti projektu pieteikumi:

Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi” īstenošanai projekta iesniegums “Siguldas Valsts ģimnāzijas un Siguldas 1.pamatskolas atjaunošana, pārbūve un materiāltehniskās bāzes modernizācija”.

Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virziena “Vides aizsardzības un resursu izmantošanas efektivitāte” 5.5.1.specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” projekts “Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos”.

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

- Lielākā daļa no aptaujas anketas respondentiem, atbildot uz jautājumu kā viņi vērtē iedzīvotāju iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesos atbildējuši pozitīvi: apmierina - 47%, 31% izteica neapmierinātību un 22% respondentu nav viedokļa.

Aptaujas anketas respondenti iesaka:

- Pieņemt domes lēmumus, kas balstās uz ticamiem datiem un nepieciešamību, nevis uz vēlmēm. Domes sēdēs lēmumus pieņemt izvērstāk tos izskatot.

²⁴ Siguldas novada domes 2016.gada publiskais pārskats, apstiprināts 2017.gada 26.aprīlī

²⁵ Datu avots: RAIM, Finanšu ministrija. Datus iekļauti ERAF, ESF, KF īstenotie projekti

²⁶ Datu avots: RAIM, Finanšu ministrija. Datus iekļauti ELGF, ELFLA, EZF izmaksātais finansējums

- Vairāk ņemt vērā iedzīvotāju ieteikumus, piedāvājumus par novada un pilsētas attīstību. Iesaistīt vairāk iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā.
- Vairāk komunikācijas ar iedzīvotājiem.
- Finansiāli vairāk atbalstīt Siguldas novada pagastus.

DARBA GRUPAS "PĀRVALDE" REZULTĀTI:

Tematiskā darba grupā tika raksturota pašvaldības ārējā un iekšējā sadarbība.

Novērtējot ārējo sadarbību Kas labi? Tika minēts:

- Komunikācijas iespēju dažādība – sociālie tīkli, pašvaldības mājas lapa, tikšanās ar pašvaldības iedzīvotājiem, sazināšanās e-vidē. Regulāras un laicīgas atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem/priekšlikumiem pašvaldības mājas lapā.
- Siguldas novada ID karšu programmas piedāvājums.
- Pašvaldības atbalsts uzņēmējiem.
- Darbojas vairāku nozaru konsultatīvās padomes, komisijas, kurās tiek iesaistīti arī iedzīvotāji.

Kas slikti? Kas jāmaina?:

- Iedzīvotāju jautājumu pāradresēšana, kas dažreiz kavē atbildes termiņu sniegšanu.
- Pilnveidot pašvaldības mājas lapu, uzlabot informācijas ērtu pieejamību pa interešu segmentiem (ģimene, sociālās vajadzības, pensionāri utt.).
- Pašvaldības mājas lapā izveidot info un infografiku ar valsts pakalpojumiem.
- Ieviest pašvaldības mājas lapā uzslavas vietni darbiniekiem, ne tikai kritikai, kas būtu kā motivācija pašvaldības darbiniekam.
- Pārdomāt citu formātu pašvaldības tikšanās reizēm ar iedzīvotājiem.

Novērtējot iekšējo sadarbību Kas labi? Tika minēts:

- Profesionāli sagatavoti un saskaņoti lēmumu projekti.
- Atsevišķu jautājumu risināšanai tiek veidotas kompetentu darbinieku darba grupas, veicinot sadarbību un informācijas apmaiņu.
- Regulāras pagastu pārvalžu vadītāju sanāksmes ar iestāžu vadītāju piedalīšanos.
- Intranets – rīks iekšējai komunikācijai.

Kas slikti? Kas jāmaina?

- Nav iespējas formāli saskaņot dokumentus elektroniski.
- Trūkst procesu vadības apraksti.
- Pašvaldības struktūrvienības atrodas dažādās ēkās /telpās, kas veicina nelietderīgu laika patēriņu.
- Garš dokumentu saskaņošanas process.
- Izstrādāt procesu vadības sistēmu (procesu apraksts), izvērtēt visu procesu efektivizēšanas iespējas.

5. IZGLĪTĪBA

Novada izglītības nozares attīstībai 2016.gadā izstrādāta un apstiprināta Siguldas novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam (Izglītības stratēģija). Stratēģija nosaka izglītības attīstības vīziju novadā, izvirza attīstības virzienu stratēģiskos mērķus, nosaka konkrētus uzdevumus un rīcības mērķu sasniegšanai, kā arī stratēģijas ieviešanas indikatorus un uzraudzības shēmu.

Izglītības stratēģijā noteikta izglītības nozares attīstības vīzija - Siguldas novads - mūsdienīga un pieejama izglītības vide radošas, daudzpusīgas, harmoniskas personības attīstībai.

Izglītības stratēģijā izvirzīti seši kultūras nozares stratēģiskie mērķi:

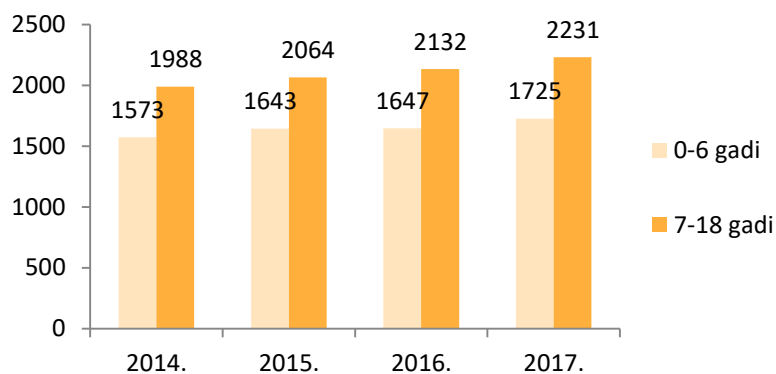
1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pieejamība.
2. Personības pilnveidošanai atbilstošas interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītības pieejamība.
3. Pilnvērtīgas un attīstību veicinošas brīvā laika pavadīšanas iespējas.
4. Mūsdienīga, pieejama izglītības iestāžu infrastruktūra.
5. Radošas, daudzpusīgas, harmoniskas personības attīstību veicinoša izglītības vide.
6. Efektīva izglītības resursu un procesu vadība.

Izglītības stratēģijā, izvērtējot Siguldas novada Attīstības programmā 2011.–2017.gadam noteikto rīcību plānu un sasniedzamos rezultātos rādītājus, ir secināts, ka daļa plānoto rīcību ir pilnīgi sasniegtas vai tiek regulāri realizētas. No plānotajām rīcībām jāturpina:

- jauniešu iniciatīvu atbalstīšana;
- starpnozaru sadarbības (izglītība, kultūra, tūrisms, sports u.c.) veidošana, vienotu rīcību un kopīgu projektu izstrāde;
- informācijas sistēmas izveide par mūžizglītības iespējām;
- izglītības iestāžu restrukturizācija, pamatojoties uz skolēnu skaita izmaiņām dažādos izglītības posmos;
- sporta infrastruktūras izveide pie izglītības iestādēm (Mores pamatskolas, Laurenču sākumskolas, Siguldas pilsētas vidusskolas);
- bērnu un jauniešu interešu centra telpu optimizācija.

Siguldas novada pašvaldības prioritārais uzdevums izglītības jomā ir nodrošināt kvalitatīvu, konkurētspējīgu, izglītojamo vajadzībām un spējām atbilstošu un pieejamu izglītību ne tikai novada, bet arī apkārtējo teritoriju bērniem un jauniešiem. Šī uzdevuma īstenošanai Siguldas novadā izveidots visu vispārējās izglītības pakāpju iestāžu tīkls. Lai nodrošinātu izglītības pieejamību visos izglītības posmos, pašvaldība regulāri analizē bērnu dzimstības dinamiku un tās korelāciju ar izglītojamo skaitu atbilstošajā vecuma grupā. Laika posmā no 2010.gada līdz 2013.gadam Siguldas novadā ir veiktas izglītības iestāžu tīkla reformas.

2017.gada 1.janvārī novada teritorijā deklarēti 3 956 bērni, t.sk. vecuma grupā 0–6 gadi bija 1 725 bērnu, bet vecuma grupā no 7-18 gadiem bija 2 231 bērnu. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem bērnu skaits pa vecuma grupām katru gadu pieaug (11.attēls).

11.attēls. Bērnu skaits novadā pa vecuma grupām²⁷

5.1. Pirmsskolas izglītība

Pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes (PII):

- PII „Ābelīte” Siguldas pilsētā;
- PII „Saulīte” Siguldas pagastā;
- PII „Pīlādžītis” Siguldas pilsētā;
- PII „leviņa” Siguldas pilsētā;
- PII “Pasaciņa” Siguldas pilsētā;
- 2017.gada rudenī tiks atvērta PII “Tornīši”, kurā iespēja apgūt pirmsskolas izglītību būs vairāk nekā 100 bērniem.

Pirmsskolas izglītības programmu īsteno arī Siguldas novada Jaunrades centra pirmsskolas izglītības grupas (PIG) “Kastanītis”, Allažu pamatskolas PIG grupas un Mores pamatskolas PIG grupa.

Privātas pirmsskolas izglītības iestādes (PPII) Siguldas pilsētā:

- PPII “Tulpīte”;
- Siguldas Valdorfa PII;
- PPII “Pumpurdārzs”.

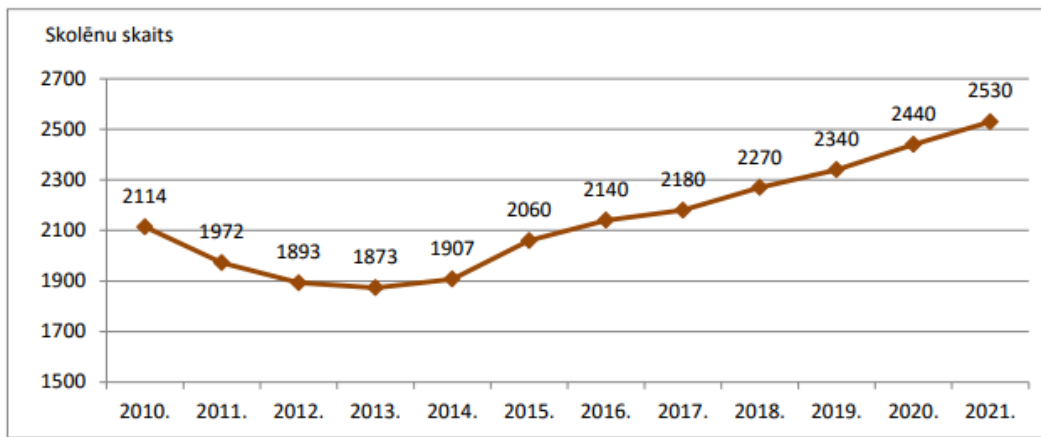
Kopš 2011.gada pašvaldība mērķtiecīgi ir palielinājusi vietu skaitu PII par vairāk nekā 450 vietām – ir paplašināts bērnudārzs „Pīlādžītis”, uzbūvēti divi jauni bērnudārzi – „leviņa” un „Pasaciņa”, izveidota bērnudārza „Pasaciņa” filiāle ar četrām grupām, kas 2017.gadā, pievienojot vēl divas grupas, kļūst par PII “Tornīši”. Domājot par mazo siguldiešu ērtībām, katru gadu pašvaldības investīcijas tiek veiktas arī citu bērnudārzu ēku vai telpu rekonstrukcijā un teritoriju labiekārtošanā.

5.2. Pamatizglītība un vispārējā vidējā izglītība

Siguldas novadā var apgūt pamatzglītības 1.posmu (sākumskola), pamatzglītību un vispārējo vidējo izglītību:

- Siguldas 1.pamatskolā;
- Siguldas pilsētas vidusskolā;
- Siguldas Valsts ģimnāzijā;
- Allažu pamatskolā;
- Mores pamatskolā;
- Laurenču sākumskolā.

²⁷ Centrālā statistikas pārvalde, Iedzīvotāju skaits vecuma grupā 0-18 novados gada sākumā, 01.01.2017.

12.attēls. *Prognozējamais skolēnu skaits Siguldas novada vispārīgglītojošās skolās*²⁸

Izvērtējot pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu skaita dinamiku, ir izstrādāts pašvaldības skolu tīkla optimizācijas plāns, kas paredz jauna skolas korpusa būvniecību (5.tabula).

5.tabula. *Siguldas pilsētas vispārīgglītojošo skolu optimizācijas plāns*²⁹

Skola	Laika periods	Nepieciešamās rīcības	Nepieciešamais finansējums, EUR	Finanšu avots
Siguldas Valsts ģimnāzija	Līdz 2019.gada 1.septembrim	Skolas ēkas (Ata Kronvalda ielā 7) atjaunošana, pārbūve, jauna korpusa būvniecība un materiāltehniskās bāzes modernizācija	10281 825	Pašvaldības budžets, ERAF, valsts budžets
Siguldas 1.pamatskola	Līdz 2018.gada 1.septembrim	Siguldas 1.pamatskolas atjaunošana, pārbūve un materiāltehniskās bāzes modernizācija	750 000 EUR pārbūve 500 000 EUR aprīkojums	Pašvaldības budžets, ERAF, valsts budžets
Siguldas Valsts ģimnāzija un Siguldas pilsētas vidusskola	2018.gads	Skolu ēku maiņa	300 000	
Siguldas pilsētas vidusskola	2019., 2020.gads	Skolas ēkas (Krišjāņa Barona ielā 10) atjaunošana, pārbūve un materiāltehniskās bāzes modernizācija	1 000 000	Pašvaldības budžets

5.3. Profesionālās ievirzes izglītība

Siguldas novadā darbojas divas profesionālās ievirzes izglītības iestādes:

- Siguldas Mākslu skola "Baltais Flīģelis". Mūzikas nodaļa īsteno 14 licencētas programmas, Mākslas nodaļa īsteno programmu - "Vizuāli plastiskā māksla" un Teātra nodaļa īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmu "Teātra māksla". Skola piedāvā arī interešu izglītības programmu - Vispusīgas attīstības studija bērniem no 6 līdz 8 gadiem.

²⁸ Siguldas novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, Siguldas novada Dome

²⁹ Siguldas novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, Siguldas novada Dome

- Siguldas Sporta skola. Piedāvā 8 profesionālās ievirzes programmas - vieglatlētika, kalnu slēpošana, badmintonis, basketbols, dambrete un distanču slēpošana, orientēšanās sports un peldēšana. Interesešu izglītības programmas - vispārējā fiziskā sagatavošana, orientēšanās un peldēšana.

5.4. Interesešu izglītība un brīvā laika pavadīšanas iespējas

Interesešu izglītība:

- Siguldas novada Jaunrades centrs piedāvā:
  - brīvā laika pavadīšanas centru "Namiņš" (vecumā no 7 līdz 13 gadiem);
  - Jauniešu iniciatīvu centru "Mērķis" (vecumā no 13 līdz 25 gadiem);
  - interesešu izglītības pulciņus un interesešu grupas.
- novada visu izglītības iestāžu (PII piedāvā arī maksas interesešu pulciņus), t.sk. arī Mākslu skolas un Sporta skolas interesešu izglītības pulciņi;
- sporta klubi un biedrības, kas atbilstoši noteiktajai kārtībai ir licencējušas interesešu izglītības programmas.

5.5. Pieaugušo izglītība. Mūžizglītība

Mūžizglītība ir izglītība visas dzīves garumā, kas paver iespējas ikvienam sabiedrības loceklim iegūt un/ vai pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām. Mūžizglītība aptver formālo un neformālo izglītību.

Siguldas novadā neformālo mūžizglītību piedāvā NVO un Siguldas novada Kultūras pārvaldes struktūrvienības, kā arī mācību centra „BUTS” Siguldas filiāle³⁰. NVO piedāvā arī formālo mūžizglītību.

2017.gadā neformālās mūžizglītības piedāvājums tika nodrošināts³¹:

- Dienas centrā;
- Siguldas Mākslu skolā "Baltais Flīgelis";
- Siguldas novada bibliotēkā;
- Jūdažu Sabiedriskā centrā;
- Siguldas pagasta Kultūras namā;
- Allažu pagasta Tautas namā;
- Mores pagasta Tautas namā;
- Siguldas novada Kultūras centrā;
- Siguldas novada Jaunrades centrā;
- Nodibinājumā "Sokrata Tautskola".

Siguldas Valsts ģimnāzija veic reģionālā metodiskā centra funkcijas Siguldas novada un citu novadu pedagogiem. Mākslu skolā "Baltais Flīgelis", Siguldas Valsts ģimnāzijā, pirmsskolas izglītības iestādēs un citās skolās tiek organizēta Siguldas novada pedagogu tālākizglītība.

Kā minēts Izglītības stratēģijā, novadā nav veikts pētījums par novada iedzīvotāju mūžizglītības vajadzībām un piedāvājuma atbilstību pieprasījumam. Ņemot vērā, ka mūžizglītībai ir starpinstitucionāls raksturs, tās pilnveidošana iekļauta arī Siguldas novada Kultūras nozares attīstības stratēģijā 2016.–2020. gadam. Lai novērtētu mūžizglītības piedāvājuma atbilstību, ir nepieciešams veikt pētījumu par sabiedrības vajadzībām.

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

Aptaujas anketā tika lūgts novērtēt izglītības jomas pakalpojuma pieejamību un kvalitāti.

³⁰ Siguldas novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, Siguldas novada Dome

³¹ Siguldas novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, Siguldas novada Dome

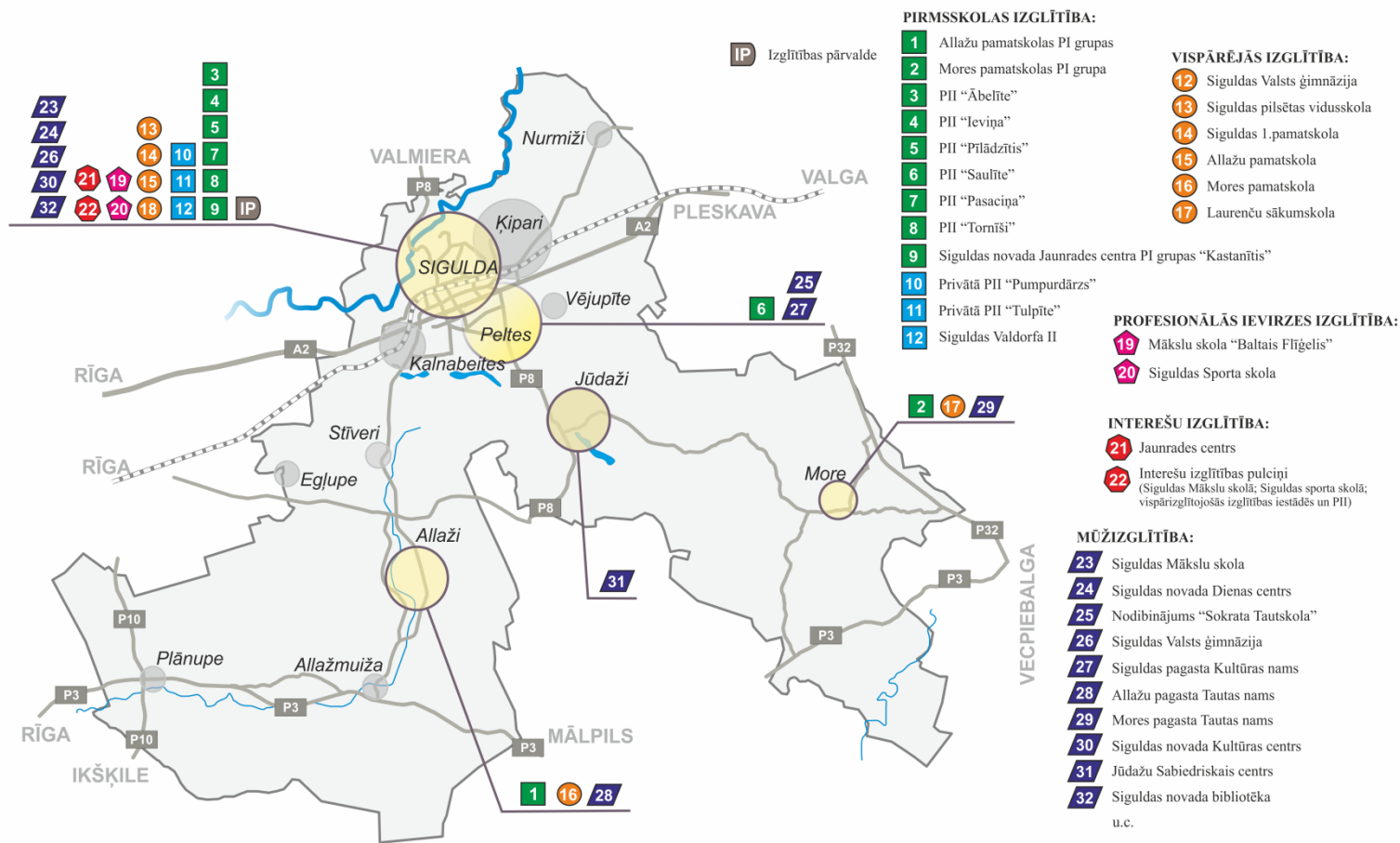
- Kopumā respondentus vairāk apmierina, nekā neapmierina vispārējās izglītības iestāžu (t.sk. pirmsskolas izglītības iestāžu, profesionālās ievirzes, interešu izglītības, mūžizglītības) pakalpojumu pieejamība. Ar pašvaldības pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamību apmierināti – 100% respondentu; ar vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamību apmierināti 80% respondentu, 20% - nav viedokļa/neizmanto; interešu izglītības pakalpojumu pieejamība apmierina 40% respondentu, 20% - drīzāk neapmierina un 40% respondentu nav viedokļa par interešu izglītības pakalpojumu pieejamību. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamība drīzāk neapmierina, to atzīmējuši 20% respondentu, bet 80% respondentu atzīmējuši, ka nav viedokļa. Par mūžizglītības pakalpojumu pieejamību 60% respondentu atzīmējuši, ka nav viedokļa/neizmanto, bet 40% respondentu – drīzāk apmierina. Ar izglītības pieejamību izglītības iestādēs bērniem ar īpašām vajadzībām apmierināti ir 40% respondentu, bet 60% - nav viedokļa/neizmanto.
- Pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāte novērtēta pozitīvi – 60% apmierina, 20% - neapmierina, bet 20% - nav viedokļa/neizmanto. Vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāte novērtēta arī pozitīvi – 60% apmierina, 20% - neapmierina un 20% - nav viedokļa/neizmanto. Interesešu izglītības pakalpojumu kvalitāte drīzāk apmierina 40% respondentu, 60% - nav viedokļa/neizmanto. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāte apmierina – 20% respondentu, tikpat arī neapmierina – 20%, bet 60% atzīmējuši anketā, ka nav viedokļa/neizmanto. Mūžizglītības pakalpojumu kvalitāte 20% - drīzāk apmierina, 80% - nav viedokļa/neizmanto. Sporta infrastruktūras kvalitāte pie izglītības iestādēm apmierina – 80% respondentu, 20% - nav viedokļa/neizmanto. Ar izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes kvalitāte apmierināti ir 60% respondentu, 40% nav viedokļa/neizmanto.
- Neskatoties uz to, ka respondenti par pirmsskolas izglītības pieejamību vairāk atbildējuši, ka tā apmierina, tomēr pie ieteikumiem izglītības jomas turpmākā attīstībā vairākkārt ir minēts – par rindām, lai nokļūtu pirmsskolas izglītības iestādē.
- Mazāku skolēnu skaitu Siguldas pilsētas izglītības iestāžu jaunākajās klasēs.
- Nekavēt Siguldas Valsts ģimnāzijas (SVG) un Siguldas pilsētas vidusskolas ēku maiņu. Pārdomāti veikt pilsētas vidusskolas un SVG ēku apmaiņu un renovāciju.
- Attīstīt IT jomu jau sākumskolās.
- Turpināt attīstīt dažādas alternatīvās pamatizglītības programmas. Uzlabot kvalitāti.

DARBA GRUPAS “IZGLĪTĪBA” REZULTĀTI:

Tematiskā darba grupā tika raksturota pirmsskolas izglītība, pamatizglītība, vispārējā vidējā izglītība, mūžizglītība / pieaugušo izglītība, profesionālās ievirzes izglītība un interešu izglītība.

- Nepietiek vietas PII, vēlāk arī vispārīzglītojošās skolās.
- Nepieciešams atjaunot jeb pārbūvēt atsevišķas izglītības iestādes, piemēram, nepieciešama Mores pamatskola pārbūve, Siguldas 1.pamatskola pārbūve.
- Trūkst atbalsta personāla vispārīzglītojošās skolās. PII un skolās būtu nepieciešams nodrošināt fizioterapeitu.
- Visās izglītības iestāžu telpās nav pieejams Wi-fi.
- Visās novada izglītības iestādēs nav sporta zāles vai sporta laukuma, piemēram, Mores pamatskolā sporta nodarbības notiek Mores pagasta Tautas nama telpās. Morē būtu nepieciešams sporta laukums jeb sporta zāle, Laurenču pamatskolai nepieciešama sporta zāle, nepieciešams atjaunot sporta stadionu pie Siguldas Valsts ģimnāzijas, atjaunot Siguldas pilsētas vidusskolas sporta angāru.
- Jāuzlabo drošība uz ielām pie izglītības iestādēm (veidot automašīnu novietošanas kabatiņas pie PII “Ābelīte”; ierīkot auto stāvlaukumu pie Siguldas 1.pamatskolas ēkas gala sienas un slēgt satiksmi skolas priekšā).
- Attīstīt padziļinātu mācību priekšmetu apguvi pamatizglītības posmā.
- Izglītības iestādēs pagarinātās grupas organizēt atbilstoši pieprasījumam. Kā labu piemēru pagarinātās grupas nodrošinājumam tiek minēta Laurenču sākumskola.

- Veikt izpēti par mūžizglītības pieprasījumu – piedāvājumu novadā.
- Informēt vietējo sabiedrību par mūžizglītības iespējām.
- Veicināt paaudžu sadarbību prasmju, iemaņu apgūvē. Kā brīvprātīgos izmantot pensionārus dažādu prasmju apgūvē.
- Piesaistīt projektu līdzekļu finansējumu mūžizglītības un pieaugušo izglītības attīstībā.
- Interesu izglītības populārākajos pulciņos pieprasījums pārsniedz kapacitāti. Atsevišķās interešu programmās trūkst pedagogu. Attīstīt tādus interešu pulciņus kā sporta kartings, elektronika, robotika, lidmodelisms u.tml.
- PII interešu izglītība netiek finansēta no pašvaldības.

13.attēls. Izglītības iestāžu izvietojums Siguldas novadā

6. JAUNATNES POLITIKA

Jaunatnes politiku Latvijā nosaka Jaunatnes likums, kas stājās spēkā ar 2009.gada 1.janvāri. Likuma mērķis ir uzlabot jauniešu – personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem – dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni. Jaunatnes likums nosaka jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un to kompetenci šīs politikas nozarē, jauniešu līdzdalību jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, kā arī pamatprincipus finansējuma piešķiršanai jauniešu iniciatīvām, līdzdalībai lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē un darbam ar jaunatni.

Jaunatnes likums nosaka pašvaldības kompetenci jaunatnes politikas nozarē, t.i., pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus (*noteikti Jaunatnes likumā*) un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

Siguldas novada pašvaldībā nav izstrādāts neviens jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments. Ja pašvaldībā tiktu izstrādāts kāds jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments (piemēram, jaunatnes politikas stratēģija vai jaunatnes politikas attīstības programma), būtiski, ka arī vietējie jaunieši līdzdarbojas dokumenta izstrādē, iesakot savas idejas pašvaldības jaunatnes politikas vīzijai, prioritātēm vai uzdevumiem, kas ilgtermiņā pa tiešo ietekmēs jauniešu ikdienu un viņu aktivitātes pašvaldībā.

Siguldas novada pašvaldības domē nav izveidota Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, kas veicinātu pašvaldības darbu ar jaunatni plānošanu un īstenošanu, kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā.

Pašvaldībā ir izveidota institucionāla sistēma darbā ar jaunatni, izveidots Jauniešu iniciatīvu centrs (JIC) "Mērķis", kas darbojas kā Jaunrades centra struktūrvienība. JIC "Mērķis" vada vadītāja - jaunatnes lietu speciāliste, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatne.

JIC "Mērķis" nodrošina pamatuzdevumus darbā ar jaunatni:

- veicina, motivē un atbalsta jauniešu iniciatīvu grupas;
- organizē izglītojošus seminārus, apmācības un lekcijas par jauniešu interesējošām tēmām un jomām;
- organizē un iesaista jauniešus dažādu pasākumu norisēs;
- izglīto un atbalsta jauniešus projektu izstrādāšanā un realizēšanā;
- veicina novada jauniešu brīvprātīgās aktivitātes;
- iesaista jauniešus novada sabiedriskajā dzīvē;
- nodrošina jauniešu vajadzības un intereses ar atbilstošu informāciju.

Jauniešu iniciatīvu centru "Mērķis" ikdienā apmeklē 20–30 jaunieši no Siguldas apkārtnes.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPAS "JAUNIEŠI" REZULTĀTI:

Tematiskā darba grupā tika raksturotas jauniešu iniciatīvas, brīvais laiks, neformālā izglītība, brīvprātīgais darbs.

- Atzinīgi novērtēja sporta iespējas novadā, to daudzveidību.
- Pieejamas aktīvās atpūtas iespējas.
- Darbojas Jauniešu iniciatīvu centrs.
- Labas izglītības iespējas, t.sk. profesionālās ievirzes izglītības iespējas un interešu izglītība.
- Morē pēc stundām jauniešiem nodrošināta skolā droša – radoša vide.
- Norisinās sociāli neaktīvo jauniešu iesaistīšana Eiropas projektā "Proti un dari".
- Jauniešu ideju projektu realizēšana.
- Profesionāls atbalsts jauniešiem (jauniešu lietu speciālists, sociālie darbinieki skolās, psihologi, mentori projektiem).

- Jauniešus neapmierina tas, ka šobrīd viņiem telpas jādala ar pirmsskolas izglītības iestādi. Jaunieši vēlētos savu ēku, vietu - multi - centru, kur vienkopus būtu iespējams iesaistīties kādā interešu pulciņā, būtu iespējama saturīga brīvā laika pavadīšana, kur radīt savām interesēm atbilstošas lietas un apgūt jaunas prasmes. Jaunieši darba grupā nodefinēja interesantas idejas, projektus, ko varētu realizēt perspektīvā, kas saistītas ar jauniešu iniciatīvām.

7. KULTŪRA

Novadu raksturo bagāta kultūrvide, ko veido kultūras mantojums, tradīcijas, pasākumi, kultūras infrastruktūra un kultūras organizācijas.

Par kultūras nozares attīstību Siguldas novada teritorijā atbild Siguldas novada pašvaldība. Ir izveidota Izglītības un kultūras komiteja, kuras kompetencē ir nozares attīstībai sagatavoto priekšlikumu izvērtēšana un apstiprināšana pirms izskatīšanas Siguldas novada pašvaldības domes sēdēs. Administratīvajā un koordinējošajā līmenī par kultūras nozares attīstību novadā atbild Siguldas novada pašvaldības iestāde „Siguldas novada Kultūras pārvalde” (Kultūras pārvalde).

Kultūras pārvalde tās struktūrvienībām darbojas kā administrējošais, koordinējošais un metodiskais centrs. Kultūras pārvaldes darbības mērķis ir attīstīt struktūrvienības kā daudzfunkcionālas un kvalitatīvas kultūras un mūžizglītības pakalpojumu sniedzējas, kas dod ieguldījumu daudzveidīga un sabiedrības aktīvai līdzdalībai pieejama kultūras un mūžizglītības procesa veidošanā Siguldas novadā. Administratīvā un koordinējošajā līmenī kultūras nozares attīstības plānošana Siguldas novadā tiek veikta Kultūras pārvaldei sadarbojoties arī ar citām Siguldas novada pašvaldības struktūrvienībām – Izglītības pārvaldi (t.sk. Mākslu skolu “Baltais Flīgelis”), Teritorijas attīstības pārvaldi, Sporta pārvaldi un pašvaldības aģentūru “Siguldas Attīstības aģentūra” – to kompetences ietvaros.

Novada kultūras nozares attīstībai 2016.gadā izstrādāta un apstiprināta Siguldas novada Kultūras nozares attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam (Kultūras stratēģija). Kultūras stratēģija raksturo pieejamo resursu un kultūras nozares novērtējumu, nosaka kultūras attīstības vīziju novadā, izvirza attīstības virzienu stratēģiskos mērķus, nosaka konkrētus uzdevumus un rīcības mērķu sasniegšanai, kā arī stratēģijas ieviešanas indikatorus un uzraudzības sistēmu.

Kultūras stratēģijā noteikta vīzija – Siguldas novads – vide četriem kultūras piepildītiem gadalaikiem. Attīstot četru gadalaiku konceptu, katrā no gadalaikiem ir akcentēta kultūras aktivitāšu prioritārā tematiskā līnija. Par visu kultūras gadalaiku vienojošo elementu un virsvērtību ir izvirzīta iesaiste un līdzdalība.

Četru gadalaiku koncepta noteiktās prioritārās tematiskās līnijas:

- sporta iedvesmota kultūra – ziema;
- kopienas tradīciju ievziens – pavasaris;
- muzikālā – vasara;
- mākslu zelts - rudens.

Kultūras nozares attīstības virziens sasaucas ar Siguldas novada Attīstības programmā 2011.-2017.gadam definēto, kas nosaka, ka Siguldas novads ir nacionālas nozīmes kultūras centrs Latvijā un Rīgas plānošanas reģionā, kā arī starptautiskas nozīmes kultūras centrs Eiropas un Baltijas jūras reģionā.

Stratēģijā izvirzīti seši kultūras nozares stratēģiskie mērķi:

1. Daudzveidīgs, radošs, uz kvalitāti un vispārcilvēciskām vērtībām vērsts kultūras piedāvājums.
2. Kultūras mantojuma un tradīciju saglabāšana un attīstīšana.
3. Sabiedrības līdzdalība kultūras procesos, saliedēta vietējā kopiena.
4. Mūsdienīga kultūras infrastruktūra, sakārtota kultūrvide.
5. Efektīva kultūras procesu un resursu vadība.
6. Siguldas novada kultūras pakalpojumu atpazīstamība.

KULTŪRAS PĀRVALDES TIEŠĀ PAKĻAUTĪBĀ IR STRUKTŪRVIENTĪBAS:

- Siguldas novada Kultūras centrs;
- Siguldas pagasta Kultūras nams;
- Jūdažu Sabiedriskais centrs;
- Mores pagasta Tautas nams;
- Allažu pagasta Tautas nams;
- Siguldas koncertzāle "Baltais flīgelis";
- Siguldas novada bibliotēka ar apakšstruktūrām (filiālbibliotēkas) – nodrošina publiskās bibliotēkas pakalpojumus un pārrauga filiālbibliotēkas:
  - o Siguldas pagasta Centra bibliotēka – atrodas Siguldas pagasta Kultūras namā;
  - o Siguldas pagasta Jūdažu bibliotēka – atrodas Jūdažu Sabiedriskajā centrā;
  - o Mores pagasta bibliotēka – atrodas Mores pagasta Tautas namā;
  - o Allažu pagasta bibliotēka – atrodas vienā ēkā ar Allažu pagasta pārvaldi.

Izstrādāts Siguldas novada bibliotēkas attīstības plāns 2016.–2020.gadam. Plānots laika posmā no 2018.-2020.gadam atjaunojot un pielāgot bijušās autoostas ēku Raiņa ielā 3, Siguldā pašvaldības funkciju veikšanai un bibliotēkas vajadzībām.

PRIVĀTĀ UN NEVALSTISKĀ SEKTORA KULTŪRAS INSTITŪCIJAS (biedrības, privātie uzņēmumi un reliģiskās organizācijas):

- Turaidas muzejrezervāts;
- "Mores kauju muzejs", kas darbojas kā novadpētniecības krājuma ekspozīcija – juridiskais statuss biedrība "Mores muzejs";
- Veco datoru muzejs – Siguldas pagasta iedzīvotāja Mihaila Bobjoniševa 2007.gadā izveidots privāts krājums;
- Kultūras un mākslas telpa "Siguldas Tornis" – juridiskais statuss biedrība "Lili";
- Biedrība "Opermūzikas svētki";
- Kinoteātris "Kino Lora" – juridiskais statuss SIA "Kino Lora";
- Biedrība "Siguldas Mākslu serpentīns";
- Siguldas Mākslu skolas "Baltais Flīgelis" atbalsta biedrība;
- Krimuldas muižas vēsturiskais centrs – SIA Rehabilitācijas centrs "Krimulda";
- kristīgās draudzes – Siguldas evaņģēliski luteriskā Svētā Jāņa draudze, Allažu evaņģēliski luteriskā draudze, Turaidas evaņģēliski luteriskā draudze, Siguldas Romas katoļu Siguldas draudze, Siguldas baptistu draudze, Baptistu draudze „Gaisma”, Septītās dienas adventistu Siguldas draudze, Svētā Apustuļa Andreja Pirmsauktā Siguldas pareizticīgo draudze, Evaņģēlisko kristiešu baznīcas „Jaunā paaudze” Siguldas draudze, Latvijas Jaunapustuliskās baznīcas Siguldas draudze,
- citas neformālās apvienības.

Sigulda Latvijā ir atpazīstama kā vairāku spilgtu mūziku notikumu un festivālu mājvieta (Starptautiskie Siguldas Opermūzikas svētki, koncertzāles "Baltais flīgelis" rīkotie pasākumi, Sunset festivāls un citi).

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

Aptaujas anketā tika lūgts novērtēt kultūras jomas pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

- Kultūras (mākslas, mūzikas u.c.) pasākumu daudzveidība apmierina - 79,4% respondentu, bet 17,8% - neapmierina. Vairākums – 83,4% respondentu atzīmējuši, ka ir apmierināti ar kultūras pasākumu kvalitāti.
- Kultūras (mākslas, mūzikas u.c.) pasākumu pieejamība apmierina 81,6% respondentu, bet 13,2% neapmierina.
- Amatiermākslas kolektīvu un pulciņu daudzveidība un pieejamība apmierina 60,4% respondentu, savukārt 31% respondentu atbildējuši, ka nav viedokļa/neizmanto. Tie respondenti, kas atbildējuši pozitīvi par amatiermākslas pulciņu pieejamību, arī pozitīvi

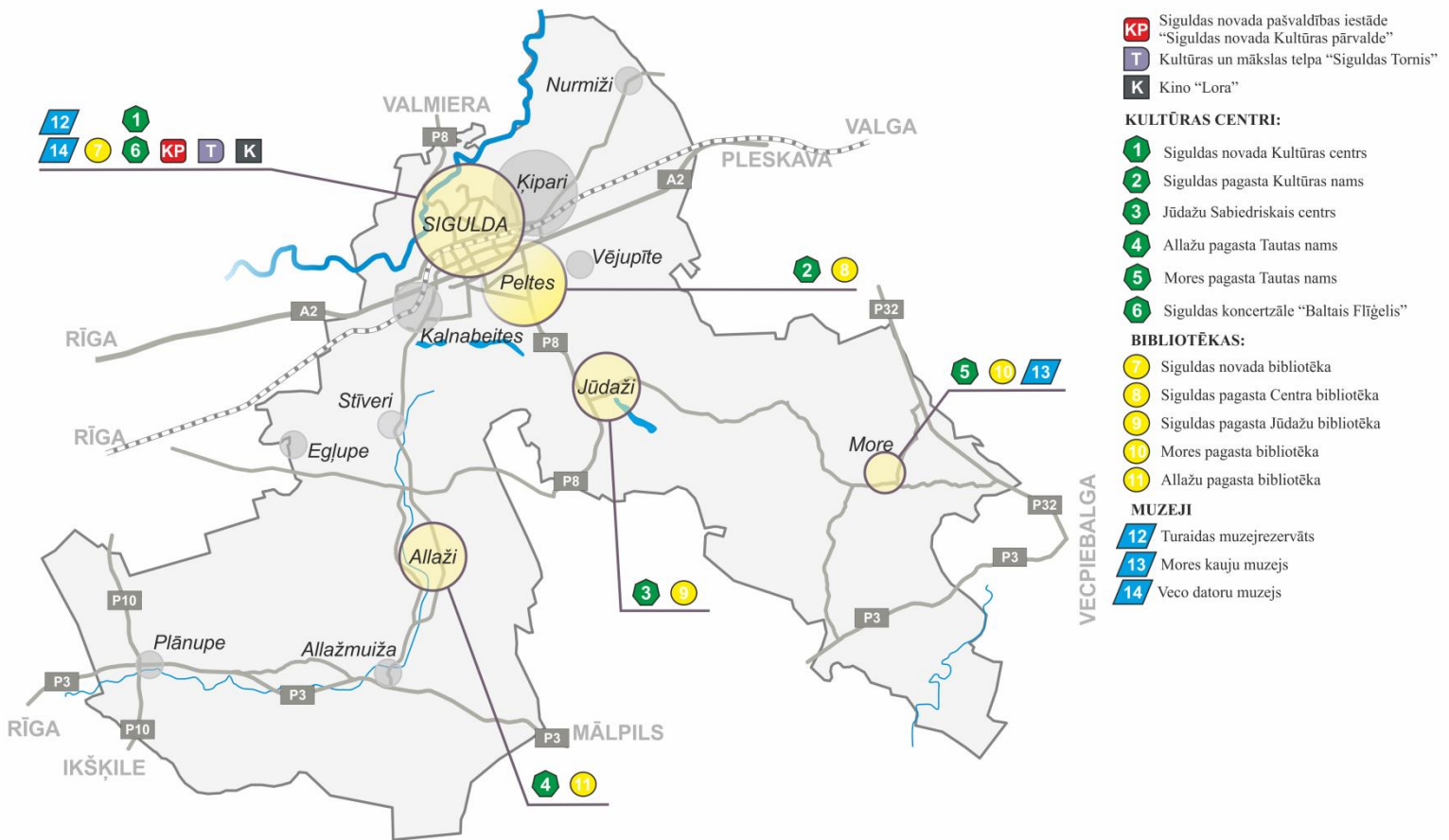
novērtējuši kvalitāti.

- Lielie pasākumi ir labi, bet nepieciešami arī tādi, kas tuvāki tautai, piemēram, šlagerkoncerti, zaļumballes.
- Maz teātra izrādes gan bērniem, gan pieaugušajiem.
- Rast iespēju plašāk cilvēkiem paziņot par kultūras pasākumiem, jo daudzi, kas nedzīvo pilsētā arī internetu tā neizmanto - īpaši pensionāri u.c.

DARBA GRUPAS "KULTŪRA" REZULTĀTI:

Tematiskajā darba grupā tika raksturota kultūras infrastruktūra, kultūrvēsturiskais mantojums un indivīda loma kultūrā.

- Pozitīvi - Siguldas novada Kultūras centra pārbūve. Pils kompleksa rekonstrukcija. ES fondu finansējuma piesaiste.
- Pagastos novecojusi kultūras infrastruktūra.
- Trūkst izstāžu zāles, rekvizītu noliktava. Uzskata, ka pilsētas Svētku laukums tiek par maz izmantots pasākumiem.
- Cēsu koncertzāles un Rīgas tuvums kā liels konkurents kultūras pasākumu piedāvājumam un apmeklētībai.
- Baltā Flīģeļa koncertzāle saimnieciski ir atkarīga no Mākslu skolas. Būtu nepieciešams Mākslu skolu "Baltais Flīģelis" pievienot Kultūras pārvaldei, lai koncertzāli varētu vieglāk pārvaldīt.
- Koncertzālei nepieciešami jauni krēsli.
- Novadā nav vienota uzskaites sistēma novada kultūras vēsturiskiem pieminekļiem. Daudzi novada nozīmes kultūrvēsturiski objekti atrodas privātīpašumā, pašvaldība tos nevar apsaimniekot. Nepieciešams aktualizēt kultūrvēsturisko mantojumu pagastos.
- Nav izveidota pastāvīga ekspozīcija par Siguldas novada vēsturi un pagastiem. Tādēļ būtu nepieciešama Siguldas novada novadpētniecības centra izveide u.c.

14.attēls. Kultūras infrastruktūra Siguldas novadā

8. SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA

Siguldas novads ir nozīmīgs ziemas sporta centrs, ko nodrošina izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums, sporta infrastruktūra, iedzīvotāju, organizāciju aktivitāte un pašvaldības mērķtiecīgs darbs.

Siguldas novada Sporta pārvalde, ir Siguldas novada pašvaldības administrācijas struktūrvienība, kuras darbības mērķis ir pašvaldības politikas īstenošana sporta jomā un pašvaldības iedzīvotāju aktīva dzīvesveida un sasniegumu sportā veicināšana.

Lai novada sporta attīstība būtu pamatota, balstīta uz esošo situāciju un tendencēm, kā arī līdzsvaroti saistīta ar citu nozaru attīstību, 2012.gadā tika izstrādāta "Siguldas novada Sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģija 2012.-2017.gadam" (Sporta stratēģija).

SPORTA BĀZES UN LAUKUMI:

1. Nacionālā sporta bāze SIA "Bobsleja un kamaniņu trase „Sigulda”";
2. Siguldas Sporta centrs (SIA "Siguldas Sporta serviss");
3. Siguldas Pilsētas trase (SIA "Siguldas Sporta serviss");
4. Fischer slēpošanas centrs (SIA "Siguldas Sporta serviss");
5. Siguldas pilsētas stadions;
6. Siguldas Sporta skolas sporta bāze;
7. Siguldas 1.pamatskolas sporta zāle un stadions;
8. Allažu pamatskolas sporta centrs un stadions;
9. Siguldas Valsts ģimnāzijas sporta zāle;
10. Siguldas pilsētas vidusskolas sporta angārs;
11. Raiņa parka skeitparks, basketbola laukums (brīvpieejas sporta laukums);
12. Depo sporta laukums (brīvpieejas sporta laukums);
13. Pludmales volejbola laukumi Siguldas pludmalē pie Gaujas (brīvpieejas sporta laukums);

14. Sporta laukums Peltēs (brīvpieejas sporta laukums);
15. Kaķīškalna slēpošanas trases;
16. Kordes trase (slēpošanas trase);
17. Sporta klubs "Sigulda";
18. Sporta klubs "Pannatta Fitness";
19. Sporta klubs "Sfitness Sigulda";
20. Sporta studija "Bosedīna";
21. Mototrase "Ozolkalni";
22. Siguldas tenisa korti;
23. Velotakas, pastaigu (nūjošanas) takas.

SPORTA PASĀKUMI:

Ik gadu Siguldas novadā notiek ap 250 dažāda mēroga un mērķauditorijas sporta pasākumi. 2017.gada lielākie sporta pasākumi – Pasaule čempionāti kamaniņu sportā un skeletonā junioriem, Pasaules un Eiropas kausu posmi kamaniņu sportā, bobslejā un skeletonā, Baltijas kauss kalnu slēpošanā Vienības velobrauciens, SEB MTB velobrauciens, Siguldas pusmaratons, Siguldas Kalnu maratons, starptautiski badmintona turnīri u.c.

SPORTA UN AR SPORTU SAISTĪTAS ORGANIZĀCIJAS / IESTĀDES:

1. Siguldas Sporta skola (Profesionālās ievirzes sportā izglītības iestāde);
2. Bērnu un jaunatnes kamaniņu sporta skola (Murjāņu Sporta ģimnāzijas struktūrvienība);
3. Siguldas novada vispārīzglītojošās izglītības iestādes, kas īsteno interešu izglītību sportā:
  - Siguldas Valsts ģimnāzija;
  - Siguldas 1.pamatskola;
  - Siguldas Pilsētas vidusskola;
  - Laurenču sākumskola;
  - Allažu pamatskola.
4. 41 sporta organizācijas (biedrības/nodibinājumi u.c.), t.sk. 16 sporta organizācijas, kas saņēmušas licences interešu izglītības programmas sportā īstenošanai bērniem un jauniešiem un pieaugušo neformālai izglītībai:

Ar licencētām programmām:

- Sporta klubs "Super Nova";
- Džudo klubs "Sigulda";
- Siguldas snovborda skola "Snow pistols";
- Sporta klubs "SK Pantera";
- Sporta klubs "Kore";
- Sporta klubs "Ziemeļpols";
- Sporta klubs "Lidojošais slēpotājs";
- Vidzemes karatē klubs;
- Latvijas Kamaniņu sporta federācija;
- Nodibinājums "Aktīvs S";
- Sporta klubs "Sportotprieks";
- Siguldas Badmintona klubs;
- "Fit Nation Latvia";
- Individuālais komersants Sporta deju klubs "Zīle";
- SIA "Siguldas Sporta serviss";
- Siguldas 1.pamatskolas atbalsta biedrība.

Pārējās organizācijas:

- Biedrība "A2";
- Biedrība "Sporta klubs A2";
- Biedrība "Sporta un interešu klubs „RO”";
- Biedrība "Skeleton LV";

Biedrība "BROTHERS SICS LUGE TEAM LATVIA";
Biedrība "Siguldas Maratona klubs";
Biedrība "Basketbola klubs „Sigulda”";
Siguldas sporta klubs "Jari";
Biedrība "Orientēšanās sporta klubs "Sigulda”"
Ūdenssporta klubs "Siguldas bebrī";
Biedrība "Siguldas auto un moto sporta klubs";
Mednieku, makšķernieku klubs "Zēgevalde";
Biedrība "SK Stiegra";
Jātnieku sporta centrs "Liepenes";
Kroketa klubs "SIG-LIG";
Biedrība "Aktīvistes";
Biedrība "Green Grass";
Biedrība "Siguldas slēpošanas skola";
Biedrība "Motovīdzeme";
Move it Sigulda;
Biedrība "Siguldas Pauerlīfinga biedrība";
Biedrība "Siguldas Regbija ";
Biedrība "Siguldas Golfa klubs";
Invalīdu sporta biedrība;
Siguldas novada Sporta skolas atbalsta biedrība.

SIGULDAS NOVADA BĒRNU UN JAUNIEŠU SKAITS, KAS NODARBOJAS AR SPORTU IESTĀDĒS JEB ORGANIZĀCIJĀS (2016.gadā):

Siguldas Sporta skola:

Profesionālās ievirzes izglītība - 6 profesionālās ievirzes izglītības programmas (distanču slēpošana, kalnu slēpošana, vieglatlētika, badmintons, basketbols, dambrete) - 413 audzēkņi.

Bērnu un jaunatnes kamaniņu sporta skola: 15 audzēkņi.

Interesu izglītība - Siguldas Sporta skola: divas interešu izglītības programmas (vispārējā fiziskā sagatavotība, orientēšanās sports, peldēšana) 62 audzēkņi.

Vispārīzglītojošās Siguldas novada izglītības iestādēs (interesu izglītība sportā) - 519 audzēkņi.

Biedrībās ar licencētu interešu izglītības programmu sportā - 507 audzēkņi.

SPORTA VEIDI SIGULDAS NOVADĀ:

Kopumā Siguldas novadā dažādās sporta organizācijās/apvienībās un pašvaldības iestādēs ir iespēja nodarboties ar 35 sporta veidiem.

Siguldas novada prioritārie sporta veidi³² (uz 2017.gadu):

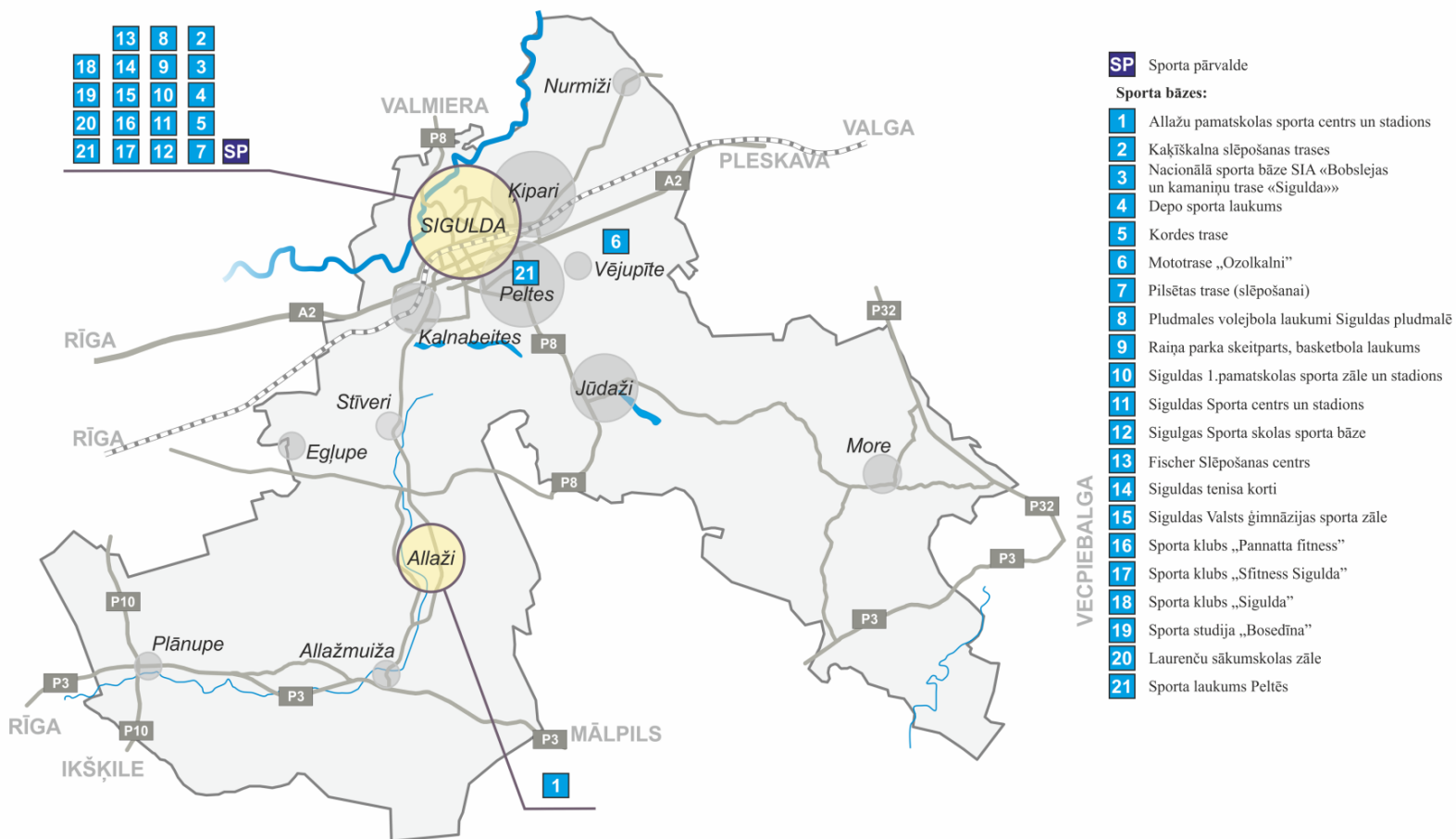
- A līmenis: Bobslejs un skeletons, kamaniņu sports, distanču slēpošana, kalnu slēpošana, snovbords, trampīnlīkšana un ziemeļu divcīņa, vieglatlētika.
- B līmenis: Badmintons, basketbols, futbols, volejbols, orientēšanās sports, dambrete.
- C līmenis: Džudo, atlētiskā vingrošana, sporta aerobika.

2018.gada janvārī, apstiprinot 2018.gada prioritāro sporta veida finansējumu, plānots B līmeni papildināt ar Džudo, un C līmeni papildināt ar florbolu un peldēšanu.

³² Saskaņā ar 2013.gada 20. novembra nolikumu "Par finansējuma piešķiršanu sporta veidiem un sporta pasākumu organizēšanai Siguldas novadā"

AUGSTO SASNIEGUMU SPORTA SPORTISTI: 2016./2017.gada sezonā 10 sportisti iekļauti Latvijas Olimpiskās vienības ziemas sastāvā + 3 rezerves sastāvā.

15.attēls. Sporta infrastruktūras nodrošinājums Siguldas novadā

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

Aptaujas anketā bija lūgts novērtēt atsevišķi sporta un aktīvās atpūtas pieejamību un to kvalitāti (sporta aktivitātes bērniem, pieaugušajiem un aktīvās atpūtas iespējas).

- Ar sporta aktivitātēm bērniem pieejamību apmierināti bija 100% respondentu, ar sporta aktivitātēm pieaugušajiem pieejamību apmierināti – 60%, bet 40% respondentu atzīmējuši, ka nav viedokļa/neizmanto. Ar aktīvās atpūtas pieejamību apmierināti – 80% respondentu, 20% - nav viedokļa/neizmanto.
- Bērnu sporta aktivitāšu pakalpojuma kvalitāte ir atzīmēta pozitīvi, apmierināti 100% respondentu. Pieaugušo sporta aktivitāšu kvalitāte 40% respondentu apmierina, 20% - nav viedokļa/neizmanto. Aktīvās atpūtas iespēju kvalitāte apmierina 80% respondentu, 20% - nav viedokļa/neizmanto.
- Ieteikums, ko vairākkārtīgi bija norādījuši respondenti ir papildināt ziemas sporta veidus ar slidošanas iespējām.
- Turpināt attīstīt Tautas sportu.
- Nepieciešama sporta infrastruktūras (sporta zāle vai sporta laukums) izveide Morē.

DARBA GRUPAS “SPORTS, VESELĪGS DZĪVESVEIDS” REZULTĀTI:

- Ir liela sporta veidu un sporta pasākumu dažādība, aktīvi iedzīvotāji, pašvaldības ieinteresētība sporta nozares attīstībā, pateicīga “dabas vide”, lai attīstītu slēpošanu u.c. pozitīvi faktori.

- Nepieciešams izveidot slēgtu ledus laukumu.
- Kalnu slēpošanas trašu pilnveidošana un uzlabošana, pagarināt distanču slēpošanas trasi.
- Snow parka izveide.
- Uzlabot skolu sporta infrastruktūru, izvērtējot nepieciešamību un ilgtermiņu (Mores pamatskolā, Laurenču sākumskolā, Siguldas Valsts ģimnāzijā, Siguldas pilsētas vidusskolā).
- PII pilnveidot sporta nodarbību daudzveidību.
- MTB trašu izveide, to pilnveidošana un uzlabošana, uzlabot norādes zīmes.
- Sporta infrastruktūras pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

9. VESELĪBAS APRŪPE. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI. DROŠĪBA

9.1. Veselības aprūpe

Veselības aprūpi novadā veic 11 ģimenes ārsti Siguldas pilsētā - pa vienam ģimenes ārstam Mores un Allažu pagastos, Siguldas pilsētā darbojas vairākas ārstu prakses. Allažos veselības aprūpes pakalpojumi pieejami Allažu ambulancē.

SIA "Siguldas slimnīca" nodrošina veselības aprūpi Siguldas novada iedzīvotājiem.

Slimnīcai ir valsts pasūtījums pacientu ārstēšanai:

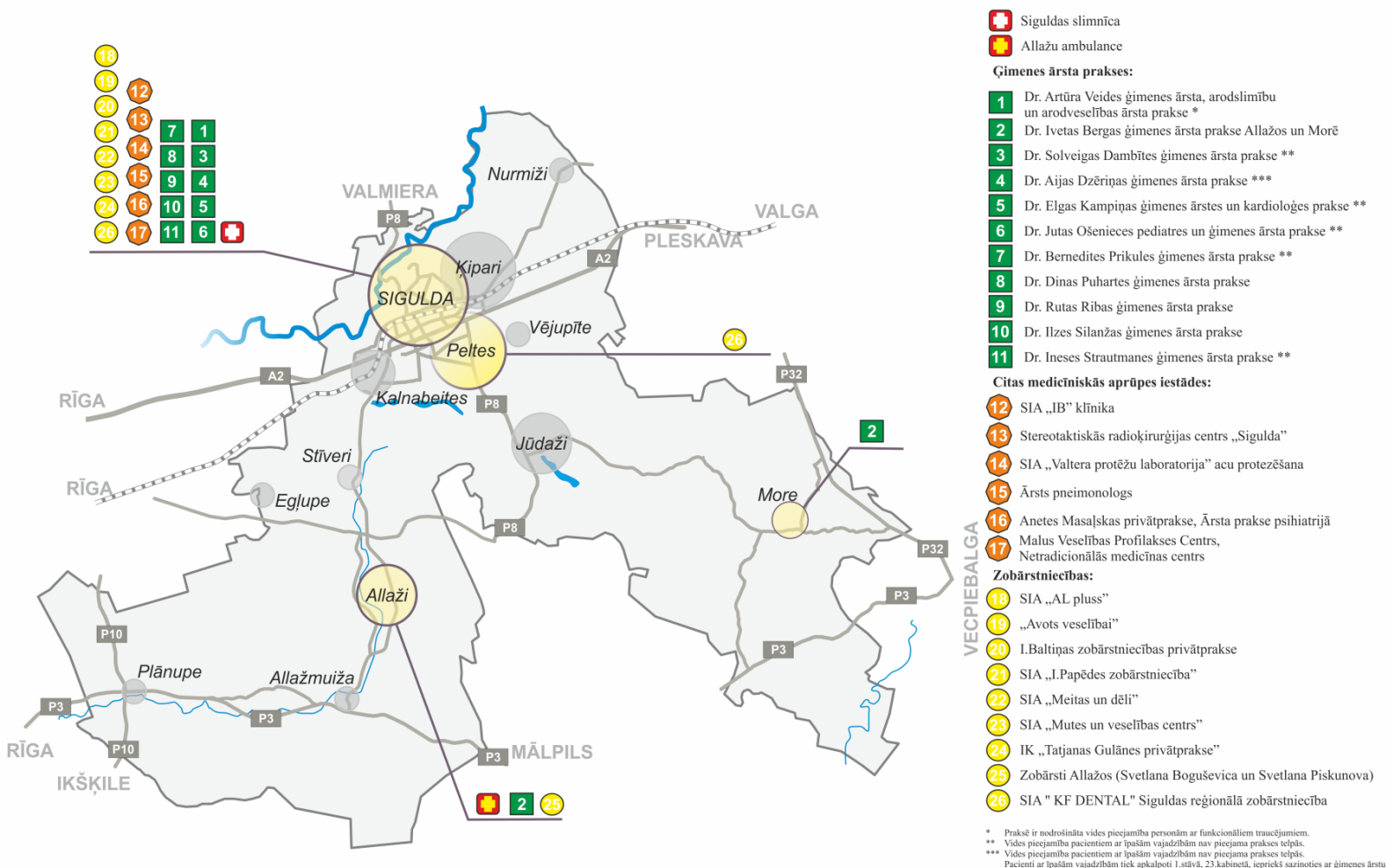
- 1) valsts apmaksātas dzemdības;
- 2) plānveida pacientu ārstēšana aprūpes programmā ar ģimenes ārsta vai reģionālās slimnīcas nosūtījumu;
- 3) ķirurģiskām, ginekoloģiskām, ortopēdiskām operācijām un terapeitiskiem pacientiem ārstēšanās dienas stacionāra programmā;
- 4) speciālistu ambulatorajām konsultācijām un izmeklējumiem;
- 5) diennakts steidzamās medicīniskās palīdzības punktam Uzņemšanas nodaļā;
- 6) ambulatorajiem rehabilitācijas pakalpojumiem.

Slimnīcā pieejami arī vairāki maksas pakalpojumi – ķirurģiskas, ginekoloģiskas un ortopēdiskas operācijas, stacionārā rehabilitācija un ambulatorie maksas pakalpojumi.

Pateicoties pašvaldības investīcijām, pēdējo gadu laikā slimnīcā realizēti vairāki investīciju projekti – operāciju bloka, pacientu Uzņemšanas nodaļas, Dzemdību nodaļas, Intensīvās terapijas, Ķirurģijas nodaļas, administratīvā korpusa rekonstrukcija un citu telpu renovācija. Slimnīcai un poliklīnikai, piesaistot Eiropas Savienības fondu līdzekļus, veikta ēkas siltināšana. 2013.gadā ar Siguldas novada pašvaldības atbalstu veikta Dzemdību nodaļas jaundzimušo aprūpes tehnoloģiju modernizācija. 2016.gadā pabeigts slimnīcas saimnieciskā korpusa fasādes remonts, iegādātas jaunas tehnoloģijas slimnīcas Rehabilitācijas nodaļai. 2017.gadā veikta kravas lifta modernizācija un uzlabota materiāltehniskā bāze (dzemdību galda iegāde un krioterapijas iekārtas iegāde).

Pašvaldībā katru gadu tiek plānoti un īstenoti dažādi ar veselības veicināšanas aktivitātēm saistīti piedāvājumi, piemēram, tiek rīkotas Veselības dienas, novadā ir daudz sporta klubi, NVO organizē fiziskās aktivitātes senioriem.

Siguldas slimnīca veiksmīgi darbojas veselības tūrisma jomā, kur galvenie eksporta produkti ir aptaukošanās slimības ķirurģiska ārstēšana, rehabilitācija un plastiskā ķirurģija. Siguldas slimnīca plāno attīstīt un paplašināt veselības aprūpes pakalpojumu eksportu, kas ļaus racionāli noslogot slimnīcu un iegūt līdzekļus slimnīcas izaugsmei, līdz ar to saņemt augstākas kvalitātes pakalpojumus arī Siguldas novada iedzīvotājiem.

16.attēls. **Veselības aprūpes pieejamība Siguldas novadā**

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

Aptaujas anketā bija lūgts novērtēt atsevišķi veselības pakalpojumu pieejamību un veselības pakalpojumu kvalitāti (veselības aprūpei un rehabilitācijai).

- Respondentu vērtējums attiecībā uz veselības aprūpes pieejamību bija pozitīvs - 66,1% respondentu pieejamība apmierina, arī rehabilitācijas pieejamība apmierina – 56,3%. Veselības aprūpes pieejamība neapmierina 28,7% respondentu, savukārt rehabilitācijas pieejamība neapmierina 11,5% respondentu.
- Arī veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte ir vērtēta kā pozitīva – 66,7% respondentu veselības aprūpes kvalitāte apmierina un 57,4% respondentu apmierina arī rehabilitācijas pakalpojumu kvalitāte. Līdzīgi kā veselības aprūpes pieejamība arī veselības aprūpes kvalitāte neapmierina 28,7% respondentu un rehabilitācijas pakalpojumu kvalitāte neapmierina 10,4% respondentu.
- Ieteikumi, ko minēja respondenti veselības aprūpes pakalpojumu attīstībai:
  - palielināt ģimenes ārstu skaitu;
  - piesaistīt speciālistus Siguldas slimnīcai, piemēram, reimatologu, izveidot Bērnu nodaļu

- slimnīcā, vairāk izmeklējumus piedāvāt;
- vairākkārt anketās minēta apgrūtināta piekļuve pie ārstiem, nepiemērota infrastruktūra jeb vides pieejamība atsevišķām iedzīvotāju grupām un nav iespējama savlaicīga, operatīva nokļūšana pie speciālista, rindas;
- anketās vairākkārt pieminēta veselības aprūpes un zobārstniecības pakalpojumu gan pieejamības, gan kvalitātes uzlabošana tieši bērniem;
- uzlabot informāciju par novadā pieejamām veselības aprūpes iespējām, u.c. ieteikumi.

DARBA GRUPAS "VESELĪBAS APRŪPE" REZULTĀTI:

- trūkst speciālistu - okulists, LORS, neirologs, reimatologs, kardiologs, pediatri – nepieciešami pasākumi speciālistu piesaistei. Trūkst arī pediatru;
- veicināt jaunu ģimenes ārstu ienākšanu novadā, jo esošie ārsti noveco;
- nodrošināt pašvaldības līdzfinansējumu zobārstniecības pakalpojumiem bērniem, jo pašlaik ir nepietiekami pieejami bezmaksas zobārstniecības pakalpojumi bērniem;
- kopprakse ar elektronisko reģistrāciju pie speciālistiem, jo poliklīnikas reģistratūra ir grūti sazināma;
- nepieciešama specializētā transporta piesaiste – guļošu pacientu pārvadāšanai mājās no slimnīcas;
- par maz ģimenes ārsti sūta uz profilaktiskām pārbaudēm, kā arī iedzīvotāji neizmanto piedāvātās iespējas, nelīdzdarbojas savas veselības pārbaudē (piem., mamogrāfs – bezmaksas).

9.2. Sociālie pakalpojumi

Siguldas novada pašvaldības Sociālais dienests sniedz sociālo palīdzību, organizē un sniedz sociālos pakalpojumus Siguldas novada administratīvajā teritorijā.

Sociālais dienests nodrošina:

- sociālo darbu ar ģimenēm un bērniem;
- sociālo darbu ar pieaugušām personām;
- sociālās pakalpojumus;
- sociālo un materiālo palīdzību.

Sociālā dienesta struktūru veido:

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības nodaļa;
- Ģimenes atbalsta centrs – sociālais darbs un sociālie pakalpojumi ģimenēm ar bērniem;
- Dienas centrs – sociālais atbalsts, sabiedrisko organizāciju darba koordinēšana un telpu nodrošināšana, darbojas aptuveni 29 Siguldas novada sabiedriskās organizācijas;
- Sociālā dienesta pārraudzībā atrodas pansionāts "Gaismiņas".

Sociālās aprūpes iestādes pašvaldības teritorijā:

- Siguldas novada pašvaldības pansionāts "Gaismiņas" (Allažu pagastā) sniedz ilgstošas sociālas aprūpes pakalpojumus;
- nodibinājums "Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs" – stacionārā rehabilitācijas aprūpe vardarbībā cietušajiem bērniem un sievietēm, ambulatorās konsultācijas;
- biedrība "Saullēkts" sniedz ilgstošas sociālas aprūpes pakalpojumus;
- Allažu pagasta Stīveros darbojas sociālās aprūpes centrs, kas 2017.gadā iznomāts biedrībai "Sociālās aprūpes centrs Allaži".

Nevalstiskās organizācijas (lielākās nevalstiskās organizācijas biedrības "Aicinājums Tev" un "Cerību spārni") veicina visa vecuma cilvēku ar invaliditāti integrāciju sabiedrībā, apvieno Siguldas novada un tuvākās apkārtnes bērnus un jauniešus ar dažāda veida invaliditāti un viņu ģimenes locekļus.

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

- 40% respondentu ir apmierināti ar sociālās palīdzības pakalpojuma pieejamību, 20% - drīzāk neapmierināti un 40% respondentu nav viedokļa/neizmanto. 40% respondentu ir apmierināti ar sociālo pakalpojumu pieejamību, 20% respondentu ar sociālo pakalpojumu pieejamību ir drīzāk neapmierināti, bet 40% respondentu nav viedokļa/neizmanto.
- Ar sociālo pakalpojumu kvalitāti apmierināti ir 60% respondentu, 40% respondentu atzīmējuši, ka nav viedokļa/neizmanto.
- Iedzīvotāji ir labi informēti par pieejamiem sociālajiem pakalpojumiem novadā, taču salīdzinoši retais no aptaujātajiem tos ir izmantojis, kā visbiežāk apmeklētais norādīts Dienas centrs.
- Iedzīvotāji norāda, ka arī turpmāk Siguldas novadā nepieciešams nodrošināt plašu sociālo pakalpojumu klāstu.

DARBA GRUPAS "SOCIĀLIE PAKALPOJUMI" REZULTĀTI:

- Piemērotu telpu trūkums, vēlams nodrošināt atbilstošas un piemērotas telpas klientu apkalpošanai.
- Informācijas nepietiekamība, sarežģīta mājas lapa; reta jaunas informācijas pieejamība, nav viegli uztverama informācija. Nepieciešama atsevišķa sociālās jomas mājas lapas izstrāde klientiem atbilstošā un saprotamā valodā.
- Sociālo garantiju un atbilstoša atalgojuma nodrošināšana sociālā dienesta darbiniekiem.
- Pakalpojums "Grupu māja" mītnes nepieciešamība.
- Veicināt brīvprātīgo darbu.
- Sociālā uzņēmuma veidošana.
- Novadā trūkst audžuģimeņu.

9.3. Drošība

Siguldas novadā sabiedrisko kārtību nodrošina Siguldas novada Pašvaldības policija, kura strādā 24 stundas diennaktī. Viens no policijas galvenajiem uzdevumiem ir miera un kārtības nodrošināšana novada iedzīvotājiem un viesiem. Ņemot vērā iedzīvotāju aptaujas par pašvaldības darbu rezultātus (aptauja tika veikta 2016.gadā), par turpmākajām prioritātēm noteikta sabiedriskās kārtības nodrošināšana, informēšana un intensīvākas patruļas.

Pašvaldības policija savu funkciju pildīšanai ir nodrošināta ar pietiekamu materiāltechnisko bāzi, kura pastāvīgi ir jāatjauno vai jāpapildina.

Bez sabiedriskās kārtības nodrošināšanas policija veic izglītojošus pasākumus novada izglītības iestādēs. Arī turpmāk plānots veikt preventijas darbus saistībā ar nepilngadīgām personām, veicot izglītojošo darbu gan mācību iestādēs, gan ģimenēs, gan sabiedriski publiskās vietās uz ielas.

2016.gadā Pašvaldības policija pārņēma glābšanas dienesta funkcijas Siguldas pilsētas peldvietā Gaujas upē, tādejādi peldsezonas laikā (no 15.maija līdz 15.septembrim) nodrošinot pastāvīgu glābēju klātbūtni pludmalē.

Novada administratīvā teritorijā tiek veikta videonovērošana, turpinās videonovērošanas sistēmas integrācija un pilnveide. Lai nodrošinātu efektīvāku sabiedrisko kārtību būtu nepieciešams uzlabot videosistēmas novērošanas sistēmu Siguldā, veidojot tās centru Siguldas novada Pašvaldības policijā, iespēju robežās nodrošinot dienas laikā regulāri darbinieku, kas veiktu video novērošanu un pārkāpumu gadījumā būtu iespējams reaģēt uz fiksētiem pārkāpumiem. Lai to uzlabotu, nepieciešams palielināt darbinieku skaitu. Tāpat būtu nepieciešams ieviest vairākas pārvietojamās videonovērošanas sistēmas, kuras būtu iespējams izmantot, lai novērstu likumpārkāpumus.

Novadā darbojas veiksmīga starpinstitucionālā sadarbība starp Pašvaldības policiju, Sociālo dienestu, Bāriņtiesu un Valsts policiju.

Novadā darbojas arī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Siguldas iecirknis.

Ugunsdzēsības un glābšanas funkcijas Siguldas novadā veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes Siguldas daļa un Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība.

NOVĒRTĒJUMS

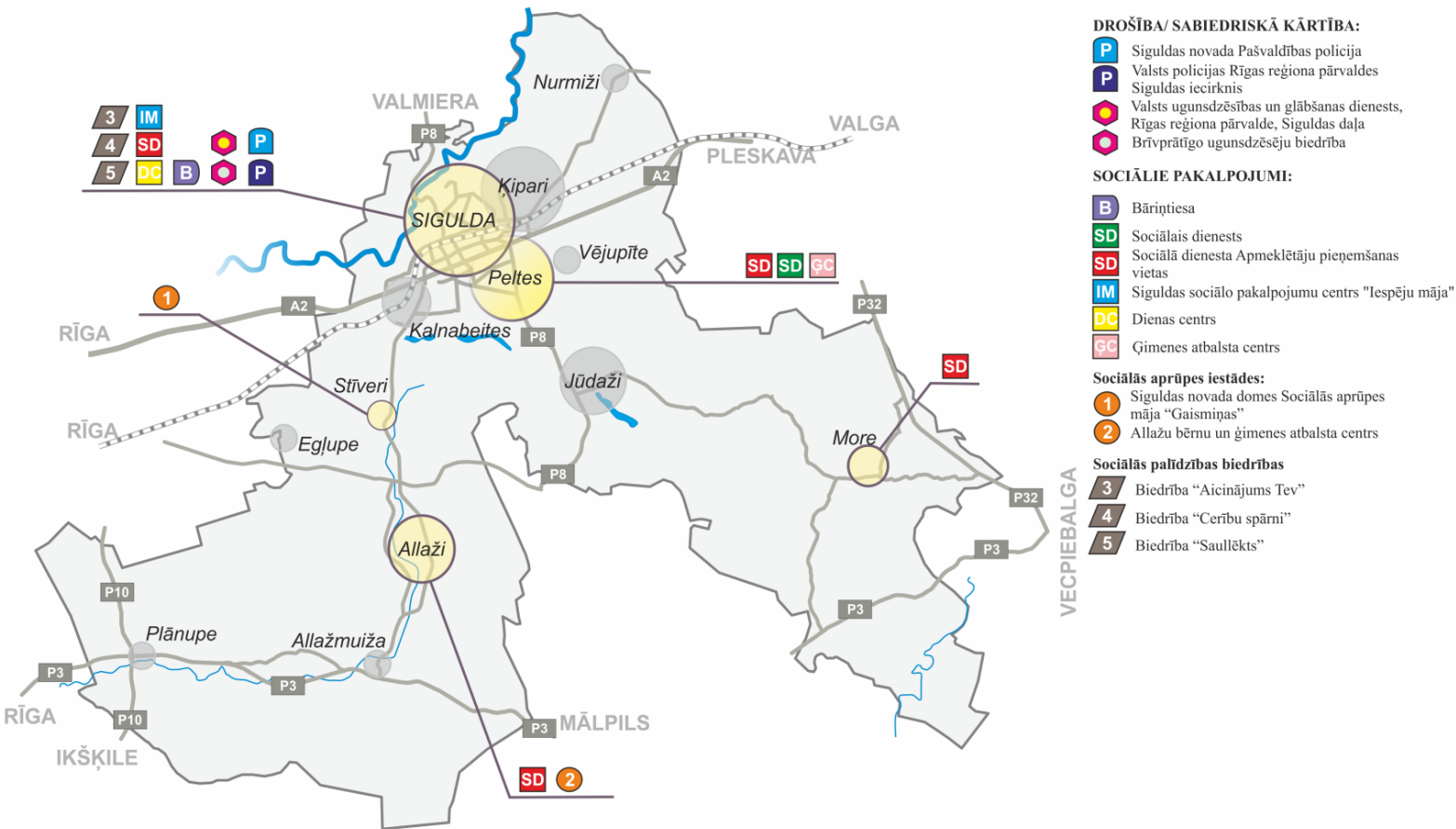
IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

- Kopumā iedzīvotāji ir apmierināti ar sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanas pakalpojumu novadā (no 174 respondentiem 134 ir apmierināti (79,9%) un 25 ir neapmierināti (14,3%).

DARBA GRUPAS "DROŠĪBA" REZULTĀTI:

- Veikt dzīvnieku uzraudzību novadā, nodrošinot klaiņojošo un bez aprūpes atstāto dzīvnieku izķeršanu. Uzlabot dzīvnieku īpašnieku izglītošanu saistībā uz dzīvnieku turēšanas noteikumu ievērošanu, pievēršot lielāku uzmanību dzīvnieku reģistrācijai utt.
- Uzlabot Pašvaldības policijas darbinieku profesionālās zināšanas veidojot darbinieku apmācības, kā arī nodrošināt ar mūsdienīgiem speciāldzēkļiem.
- Pilnveidot (skaita ziņā) videonovērošanas sistēmas Siguldas pilsētā. Veicināt video sistēmu regulāru (*online*) novērošanu klātienē. Videonovērošanas tīkla izveide sabiedriskās vietās, ielu/ceļu krustojumos, ceļu posmos, pie izglītības iestādēm u.c. publiskās vietās.
- Izveidot jaunu amata vietu – nepilngadīgo lietu inspektors, kurš veiks preventīvo darbu ar nepilngadīgām personām.
- Pašvaldības policija veido uzticama un droša drauga tēlu PII un sākumskolas vecuma bērnu vidū.
- Izveidot mobilo aplikāciju, kur iedzīvotāji var ziņot par pārkāpumiem.
- Nomainīt Pašvaldības policijas diennakts dežūrtālruņa numuru un popularizēt to sabiedrības vidū.
- Attīstīt Pašvaldības policijas velo patruļas pasākumus kārtības nodrošināšanai.
- Iegādāties glābšanai uz ūdeņiem piemērotu laivu.

17.attēls. Siguldas novada sociālās un drošības jomas infrastruktūra

10. INFRASTRUKTŪRA

10.1. Transporta infrastruktūra

Kopējais autoceļu tīklu blīvums novadā - 1,10 km/km². Valsts autoceļu tīkla blīvums - 0,35 km/km², t.sk.:

- galveno autoceļu tīklu blīvums - 0,04 km/km²;
- vietējo autoceļu tīkla blīvums - 0,18 km/km².

Valsts autoceļu ar balto segumu tīkla blīvums - 0,13 km/km², valsts autoceļu ar melno segumu tīkla blīvums novadā - 0,22 km/km².

Pašvaldības autoceļu tīkla blīvums (pašvaldības autoceļu kopgarums uz 1 km²) - 0,46 km/km².³³

VALSTS AUTOCEĻI. DZELZCEĻŠ

Novada starptautisku un reģionālu sasniedzamību nodrošina:

- valsts galvenais autoceļš A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene);
- dzelzceļa līnija Rīga – Lugaži – valsts robeža.

Veikta valsts galvenā autoceļa A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene) posma Inčukalns – Rīdzene rekonstrukcijas projektēšanas priekšizpēte, paredzot divas alternatīvas Siguldas pilsētas posmā - izveidot ātrsatiksmes ceļu, rekonstruējot esošo ceļu vai izbūvējot apvedceļu.

Teritoriju šķērso starpreģionu un reģiona nozīmes ceļi:

- P8 Inciems – Sigulda – Ķegums;

³³ Reģionālās attīstības indikatoru modelis Raim.gov.lv, 2016.gads

- P10 Inčukalns – Ropaži – Ikšķile;
- P3 Garkalne – Alauksts.

Novada apdzīvoto vietu sasaistē būtiska nozīme ir valsts vietējiem autoceļiem V58 Sigulda – Allaži – Ausmas (Allažmuiža) un V85 Jūdaži – Nītaure.

Stratēģiski mazāka nozīme ir citiem novada teritoriju šķērsojošiem valsts autoceļiem:

- reģionālais autoceļš - P32 Līgatne – Skrīveri;
- vietējie autoceļi V83 Sigulda – Vildoga – Līgatne; V84 Inčukalns - Kalējbuņas; V65 Pādes – Tūžas; V69 Klints – Celmi; V96 Pievedceļš Lorupes gravai; V70 Pievedceļš Mazajiem Kangariem.

PAŠVALDĪBAS CEĻI, IELAS. VELOCEĻI

Pašvaldības pārziņā ir 177 km ceļu un 73 km ielas. Grantēto ielu un ceļu garums - 285 km; asfaltēto ielu un ceļu garums - 50 km³⁴.

Problemātiska ir gājēju pārvietošanās Siguldas pilsētā, daudzām ielām trūkst ietvju, apgaismojuma.

Gājēju, velobraucēju ceļu kopējais garums novadā ir 40 km.

2012.gadā īstenots projekts “Velotūrisma maršruta izstrāde un veloceļa izbūve Siguldā”. Projekta ietvaros tika izveidots 11 km garš velomaršruts (10 km gara veloceļa izbūve, gājēju ietvju rekonstrukcija un izbūve Siguldas pilsētā), veicinot tūrisma objektu apskates vietu pieejamību un drošu velotūristu pārvietošanos.

Katru gadu tiek veiktas investīcijas gājēju/velobraucēju infrastruktūras uzlabošanā.

Siguldas novada teritorija iekļaujas nacionālā velomaršruta NV1 un Eiro velo 11 maršrutā Atēnas – Nordkaps. Izveidoti velomaršruti Sigulda – Nurmiži – Līgatne un Sigulda – More - Mālpils – Allaži – Sigulda.

Saskaņā ar pašvaldības 2016.gada publiskā pārskata informāciju, ir uzsāktas sarunas ar VAS “Latvijas Valsts ceļi” par būvprojekta izstrādi gājēju/velo ceļam gar Vidzemes šoseju no Zinātnes ielas līdz Rūdolfa Blaumaņa ielai, ko izbūvēs pašvaldība par saviem līdzekļiem. Velotransporta attīstībā nozīmīgs faktors ir ne tikai veloceļiem, bet arī velosipēdu novietņu skaitam, kas jāattīsta pie publiskām vietām novadā.

Ik gadu ievērojami pašvaldības līdzekļi (papildus piesaistot investīcijas) tiek izlietoti ielu apsaimniekošanai un kapitālajam remontam. Lielākie transporta infrastruktūras projekti, kas uzsākti /realizēti pēdējos divos gados:

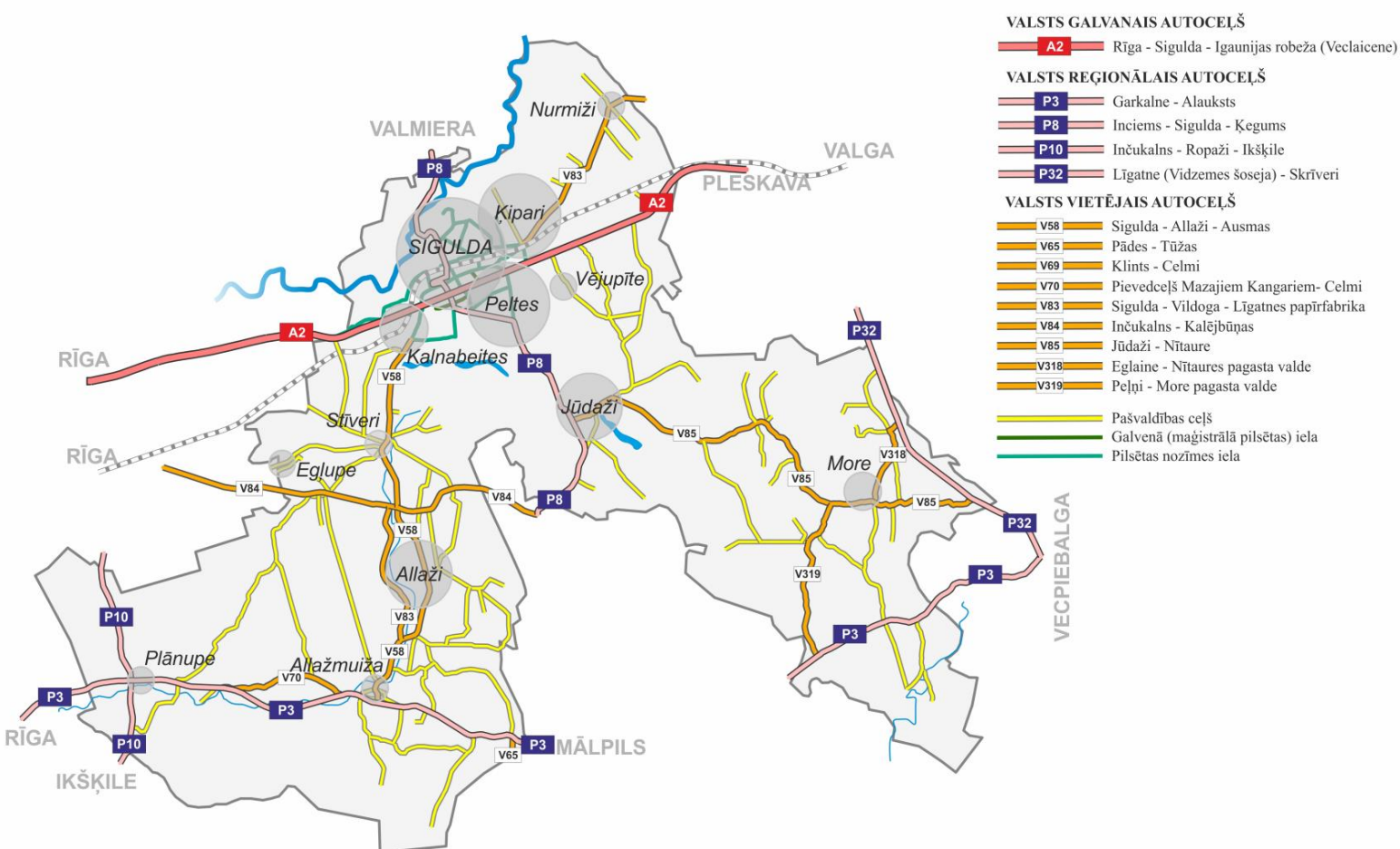
- Vidzemes šosejas un Zinātnes ielas krustojuma rekonstrukcija un Zinātnes ielas asfaltseguma rekonstrukcija, gājēju ietves izbūve.
- Izstrādāts Siguldas pagasta un Peldes ciema ielu, ceļu un ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības plāns.
- Veikta asfaltseguma rekonstrukcija Dārza ielā no Nītaures ielas līdz Televīzijas ielai, Televīzijas ielā un Līvkalna ielā.
- Veikta apgaismotas gājēju ietves izbūve Strēlnieku ielā no Pulkveža Brieža ielas līdz Gāles ielai.
- Veikta asfaltseguma izbūve grantētās Nākotnes ielas posmā no Tilta ielas līdz Riekstu ielai.
- 2016.gadā novadā veikti asfalta bedrīšu remonts 2742 m² apjomā, grantēto ielu un ceļu greiderēšana vairāk nekā 220 km garumā un grantēto ielu un ceļu remontdarbi 18 km garumā, notikusi ielu un ceļu apstrāde ar putekļu absorbentu.
- Pie Laurenču sākumskolas izveidots apļveida kustības krustojums un sabiedriskā transporta pieturvietā, pabeigta automašīnu stāvlaukuma izbūve.
- Jauns ielu apgaismojums ierīkots 2 km garā posmā Siguldā Graudu, Strauta, Jasmīnu un Ventas ielā.
- Pabeigta drošības barjeras izbūve Peldu ielā gar Gauju (400 m garumā).

³⁴ Datu avots: Siguldas novada pašvaldība, 2016.g.

Arī viena no Siguldas novada pašvaldības 2017.gada lielāko investīciju prioritātēm ir saistīta arī ar ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, kā arī lietusūdens novadīšanas sistēmas pilnveidošana un sakārtošana. Pašvaldības mājas lapā www.sigulda.lv izveidota interaktīvā ielu pārbūves darbu karte. Kartēm ir informatīvs raksturs un to saturs var mainīties, kā arī tikt papildināts.

Būtiskākās investīcijas 2017.gadā, kas plānotas ielu un ceļu infrastruktūras attīstībā:

- Ielu un ceļu pārbūve un remontdarbi;
- Ielu apgaismojuma modernizācija un automātikas izbūve;
- Ietvju un veloceļu seguma remonts;
- Grantēto lauku ceļu uzturēšanas darbi;
- Novada ielu un ceļu audits, energosistēmas audits.

18. attēls. *Transporta infrastruktūra Siguldas novadā*

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Sabiedriskā transporta pakalpojumus nodrošina autobusu pārvadājumi un dzelzceļa satiksme. Autotransporta satiksme pa galveno valsts autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaircēne) nodrošina nokļūšanu Rīgā un Vidzemes pilsētās (Cēsis, Alūksnē, Smiltēnē u.c.). Autobusi kursē apmēram reizi 20 minūtēs, brauciens ilgst apmēram 1 h. Atsevišķi autobusi kursē caur Mālpili vai Allažiem. Autobusu kustība no Siguldas autoostas pilsētas centrā nav tik intensīva.

Siguldas novada sabiedriskā transporta pārvadājumus nodrošina AS "CATA". Kopumā novada iedzīvotājiem ar sabiedrisko transportu ir iespēja pārvietoties pa 5 dažādiem pilsētas maršrutiem. Pašvaldība papildus

nodrošina autobusus skolēnu pārvadājumu veikšanai 2 maršrutos, un ar AS "CATA" transportu vēl 6 maršrutos.

Skolas mācību gada laikā tiek organizēts skolēnu transports no novada apdzīvotajām vietām.

Ar vilcienu no stacijas Sigulda iespējams nokļūt Rīgā un atpakaļ ar 12 reisiem dienā, ceļā pavadot 1 h 14 min.

NOVĒRTĒJUMS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

- Vairākums aptaujas anketas respondentu ir apmierināti ar gājēju un veloceļu pieejamību (77%), neapmierina – 21,8% respondentu.
- Ar sabiedriskā transporta maršrutu pieejamību ir apmierināti 48,8% respondentu, neapmierina – 14,4%, bet 36,8% respondentu nav viedokļa/neizmanto.
- Sabiedriskā transporta reisu skaita pieejamību apmierina 40,8% respondentus, neapmierina – 22,4%, bet 36,8% respondentu nav viedokļa/neizmanto.
- Pašvaldības ceļu un ielu tehniskais stāvoklis neapmierina 74,1% respondentu, apmierina – 20,7% respondentu.
- Ar gājēju un veloceļu kvalitāti ir apmierināti 72,4% respondentu, neapmierina – 25,9% respondentu.
- Iedzīvotāji iesaka izveidot drošu, no gājēju plūsmas un autotransporta nodalītu un stratēģiski pārdomātu veloceļu infrastruktūru. Noteikt velotransportu kā augstāko transporta attīstības prioritāti, padarīt velo par visērtāko pārvietošanās līdzekli Siguldā, izveidot drošas velonovietnes, reklamēt velo.
- Remontēt ceļu, ielas, gājēju ceļus.

DARBA GRUPAS "TRANSPORTS, SABIEDRISKAIS TRANSPORTS" REZULTĀTI:

- Ceļu kvalitāte, īpaši sliktā stāvoklī – zemes ceļi (bedres). Nepieciešama zemes ceļu seguma atjaunošana (grants, šķembas).
- Izvēlēties mazāku ceļu tīrīšanas tehniku (džipi ar lāpstu).
- Liels lauku ceļu garums / pret novada iedzīvotāju skaitu.
- Atsevišķas ielas, ceļu posmi atrodas privātīpašumā.
- Skolēnu transports dublē sabiedrisko transportu. Ieteikums skolēnu transporta integrēt sabiedriskā transporta tīklā.
- Ne visos Siguldas pilsētas rajonos pieejams sabiedriskais transports.
- Trūkst elektroauto uzlādes vietas.
- Nav soliņu pieturvietās, iztrūkst maršruta shēmas pieturvietās, sabiedriskā transportā nevar norēķināties ar maksājuma kartēm. Nepieciešams aprīkot pieturvietas (nojume, soliņš, apgaismojums).
- Veidot "biežāku" sabiedriskā transporta maršrutu tīklu, intensīvāku kustību un mazākus autobusus, lai nelielam pasažieru skaitam pieejamāks transports.
- Izveidot kempu stāvvietas un aprīkojumu.

10.2. Inženierinfrastruktūra

ŪDENSAPGĀDE. KANALIZĀCIJA

Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiek nodrošināti:

- Siguldas pilsētā;
- Siguldas pagasta ciemos – Peldes, Ķipari, Kalnabeites, Jūdaži, Nurmiži;
- Allažu pagasta ciemos - Allaži, Allažmuiža;
- Mores pagasta Mores ciemā.

Centralizēto ūdensapgādes pieslēgumu nodrošinājums Siguldas novada apdzīvotajās vietās, kurās tehniski un ekonomiski pamatoti izveidot centralizēto ūdensapgādi (%) – 91%.

Kanalizācijas pieslēgumu nodrošinājums Siguldas novada apdzīvotajās vietās, kurās tehniski un ekonomiski pamatoti izveidot centralizēto kanalizāciju (%) – 95%.

Siguldas pilsētā (izņemot Krimuldas, Mednieku, Ābeļziedu ielu rajonu) un Siguldas pagasta ciemos Peltes, Ķipari, Kalnabeites ir kopēja ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas sistēma. Ūdensapgādes sistēmas tīklu garums - 76 km. Ūdens ieguvei tiek izmantoti 4 artēziskie urbumi. Ūdens kvalitātes nodrošināšanai tiek izmantotas ūdens atdzelžošanas iekārtas ar jaudu 2800 m³/dnn. Lielākā daļa maģistrālo ūdensapgādes tīklu būvēti pagājušā gadsimta sešdesmitajos, septiņdesmitajos gados un šobrīd ir fiziski nolietojušies, kā rezultātā rodas ūdens zudumi un īslaicīgi pārrāvumi ūdens padevē pakalpojuma saņēmējiem. Lai nodrošinātu ugunsdzēsības prasību ievērošanu, ir nepieciešams veikt hidrantu rekonstrukciju.

Sadzīves kanalizācijas tīklu garums - 84 km. Siguldas pilsētas sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu jauda - 3600 m³/dnn. Siguldā ir tikai atsevišķi sadzīves kanalizācijas sistēmas tīklu posmi, kur sadzīves kanalizācijas tīkli nav nodalīti no lietus ūdens kanalizācijas tīkliem. Lai samazinātu infiltrāciju sadzīves kanalizācijas sistēmā, ir jāveic tīklu rekonstrukcija. Siguldas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās jārealizē pasākumi notekūdeņu dūņu uzglabāšanas un apstrādes nodrošināšanai. Lai nodrošinātu decentralizēto kanalizācijas sistēmu notekūdeņu pieņemšanu no Siguldas novada apdzīvotām vietām ir jāveic Siguldas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pieņemšanas punkta pārbūve un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu modernizācija.

Siguldas pilsētas Krimuldas, Mednieku, Ābeļziedu ielu rajonam ūdensapgādi nodrošina SIA "Rehabilitācijas centrs "Krimulda"". Pašvaldība ir plānojusi investīcijas jaunas ūdensapgādes sistēmas izbūvei. Pēc ūdensapgādes sistēmas izbūves ūdensapgādi nodrošinās SIA "SALTAVOTS".

Siguldas pilsētas Krimuldas, Mednieku, Ābeļziedu ielu rajonam ir izbūvēta atsevišķa sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēma, kuras maģistrālo tīklu lielākā daļa un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atrodas Krimuldas novada administratīvā teritorijā.

Jūdažu ciema ūdensapgādes tīklu garums – 1,9 km. Ūdens ieguvei tiek izmantots viens artēziskais urbums. Ir uzstādītas ūdens atdzelžošanas iekārtas. Kanalizācijas tīklu garums – 0,9 km. Nepieciešams pārbūvēt ūdensapgādes tīklu, paplašināt kanalizācijas notekūdeņu sistēmu un pārbūvēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Nurmižu ciema ūdensapgādes sistēma apkalpo vienu daudzdzīvokļu māju un atsevišķas viendzīvokļu mājas. Ūdensapgādes tīklu garums – 1,4 km. Ir viens artēziskais urbums. Uzstādītas ūdens atdzelžošanas iekārtas. Kanalizācijas sistēma ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir izbūvēta vienai daudzdzīvokļu mājai. Kanalizācijas tīklu garums - 0,3 km. Ir nepieciešamas rekonstruēt artēzisko urbumu.

Allažu ciema ūdensapgādes sistēmas tīklu garums – 1,6 km, 2 artēziskie urbumi. Ir uzstādītas ūdens atdzelžošanas iekārtas. Kanalizācijas tīklu garums 2,3 km. Ir nepieciešams veikt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu pārbūvi, jo tie ir fiziski nolietojušies un atrodas uz privātīpašumiem. Nepieciešams veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pārbūvi.

Allažmuižas ciema ūdensapgādes sistēma apkalpo vienu daudzdzīvokļu māju un atsevišķas viendzīvokļu mājas. Ūdensapgādes tīklu garums – 0,8 km. Ir viens artēziskais urbums. Kanalizācijas sistēma ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir izbūvēta vienai daudzdzīvokļu mājai. Kanalizācijas tīklu garums 0,15 km. Nepieciešams uzstādīt ūdens atdzelžošanas iekārtu.

Mores ciema ūdensapgādes sistēmas tīklu kopējais garums – 1,9 km, 2 artēziskie urbumi, uzstādītas ūdens atdzelžošanas iekārtas. Centralizēto kanalizācijas tīklu garums - 1,9 km. Izbūvētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Nepieciešamas pārbūvēt ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas fiziski nolietojušos tīklu posmus.

Individuālās apbūves teritorijās, kur nav izbūvētu centralizētu tīklu, un novada lauku teritorijā tiek izmantoti lokāli risinājumi.

Novada teritorijā ūdensapgādi (izņemot Siguldas pilsētas Krimuldas, Mednieku, Ābeļziedu ielu rajonu), kanalizācijas notekūdeņu pieņemšanu, novadīšanu uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un attīrīšanu veic SIA "SALTAVOTS". Uzņēmums veic arī ūdens un kanalizācijas tīklu uzturēšanu, apkopi un pārbūvi. Sniedz asenizācijas pakalpojumus.

Pēdējo gadu laikā programmu ietvaros, ko līdzfinansē Eiropas Savienība, veikti pārbūves darbi un paplašināti esošie ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli Siguldas pilsētā, Peldes ciemā, Kalnabeites ciemā, Ķīparu ciemā un Mores ciemā. Centralizētās kanalizācijas sistēmas notekūdeņu attīrīšanai Mores ciemā un Siguldas pilsētas Krimuldas, Mednieku, Ābeļziedu ielu rajonam izbūvētas jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Kopš 2016.gada jūnija, pamatojoties uz Siguldas novada pašvaldības deleģēšanas līgumu, SIA "SALTAVOTS" veic Siguldas novada pašvaldības teritorijā lietus ūdens kanalizācijas sistēmu apzināšanu, izpēti, uzturēšanu un remontu. Lietus ūdens kanalizācijas sistēmas ir fiziski nolietotojās un nespēj nodrošināt lietus ūdeņu novadīšanu. Esošā informācija par lietus ūdens kanalizācijas sistēmām ir neprecīza, nepilnīga. Ir nepieciešams veikt esošo lietus ūdens kanalizācijas sistēmu apzināšanu, izpēti, pārbūvi un paplašināšanu.

SILTUMAPGĀDE, ENERGOEFEKTIVĪTĀTE

Siguldas novada pašvaldība 2017.gadā ir izstrādājusi "Siguldas novada Ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānu 2017. – 2020.gadam" (Enerģijas plāns).

Enerģijas ražošana novadā notiek trīs veidos:

- centralizēti – Siguldas pilsētā darbojas centralizētā siltumapgādes sistēma, kas siltumenerģijas patērētājus nodrošina ar katlu mājās ražoto siltumenerģiju. Siltumenerģijas pakalpojumus - ražošana, pārvaldi un realizāciju Siguldas pilsētā nodrošina SIA "Wesemann Sigulda". Centralizēta siltumapgāde Siguldas pilsētā ir nodrošināta 72% patērētājiem.
- vietējās katlu mājās – patērgātāji, kas nav pieslēgti centralizētajai siltumapgādes sistēmai, bet ar vienu kopēju siltuma avotu nodrošina siltumenerģiju visai ēkai vai ēku kompleksam;
- individuāli – siltumenerģija tiek ražota individuāli.

Kā kurināmais tiek izmantota koksne (šķelda) un dabas gāze. Dzīvojamām mājām uzstādīti skaitītāji. Ievērojami siltumenerģijas zudumi novērojami daudzdzīvokļu mājās, kurās nav nodrošināta pietiekama energoefektivitāte.

Ievērojami līdzekļi ieguldīti siltuma zudumu novēršanai siltumtrasēs. 2006. un 2007.gadā visā pilsētā četrcauruļu sistēma aizstāta ar divcauruļu, Lauktehnikas rajonā nomainīts trases posms un veidotas jaunas trases uz jaunajām daudzdzīvokļu mājām, veikti citi uzlabošanas darbi.

Pilsētā darbojas divas dabasgāzes koģenerācijas stacijas, no kurām SIA "Wesemann Sigulda" iepērk daļu no saražotās siltumenerģijas.

Gan pašvaldības ēkās, gan tās kapitālsabiedrību ēkās, gan arī citās ēkās, ieskaitot daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, var panākt nozīmīgu siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņa samazinājumu, veicot ēku energoefektivitātes pasākumus.

Daļa daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas jau ir atjaunotas, vēl jāturpina darbs ar iedzīvotājiem, lai arī pārējās dzīvojamās mājas novadā tiktu atjaunotas. Pašvaldība atbalsta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumus ar nekustamā īpašuma atlaidēm.

Arī pašvaldības ēkām jāturpina renovācijas un siltināšanas projekti, lai arī pēdējo piecu gadu laikā pašvaldības ēkās ir panākts 24% enerģijas samazinājums³⁵. Jau 2016.gadā novadā ir veikti vairāki pašvaldības ēku renovācijas darbi, tie turpināsies arī turpmākajos gados. 2017. un 2018.gadā plānoti šādi darbi:

- Allažu pamatskolas atjaunošana, paaugstinot tās energoefektivitāti;

³⁵ Datu avots: Siguldas novada Ilgtspējīgas enerģijas rīcības plāns 2017.-2020.gadam, apstiprināts 2017.gada 8.februārī

- Siguldas novada Kultūras centra pārbūve par zema enerģijas patēriņa ēku;
- Siguldas Jaunās pils ēkas energoefektivitātes paaugstināšana;
- Pašvaldības ēkas O.Kalpaka ielā 11 (Siguldas pensionāru "Namiņš") atjaunošana, paaugstinot tās energoefektivitāti.

GĀZES APGĀDE

Novada teritoriju šķērso maģistrālie gāzesvadi Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve un Rīga – Pleskava. Dabas gāzes apgāde nodrošināta daļā Siguldas pilsētas. AS „Latvijas gāze” izstrādājusi Siguldas novada perspektīvās gāzes apgādes plānojumu.

ELEKTROAPGĀDE, IELU APGAISMOJUMS

Novada teritorija nodrošināta ar elektroapgādi, telekomunikāciju stacionārajiem un mobilajiem sakariem un datu pārraidi. Tiek izstrādāts perspektīvais elektroapgādes plāns Siguldas pilsētai.

Pašvaldības ielu apgaismojuma tīklu ekspluatāciju pilsētā nodrošina SIA "Fāze Sigulda". Līdz šim padziļināta ielu apgaismojuma inventarizācija nav veikta ne pilsētā, ne pagastos.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Atkritumu apsaimniekošana Siguldas novada administratīvajā teritorijā notiek saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības domes 2017.gada 31.maija saistošajiem noteikumiem Nr.17 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu".

Ar atkritumu apsaimniekošanu Siguldas novadā nodarbojas SIA "Jumis", kuras kapitāla daļu īpašnieks ir Siguldas novada pašvaldība. Uzņēmuma pamatkapitāls ir 56 914 EUR.

2003.gada 16.jūnijā Siguldas pilsētas pašvaldība nodeva Koncesijā (kopā ar tiesībām izmantot koncesijas resursus) Siguldas pilsētas pašvaldības SIA "JUMIS" un tā mantu - SIA "Vaania", nodrošinot atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas tiesību Siguldas pilsētas teritorijā. 2013.gada 30.maijā tika noslēgta vienošanās pie Koncesijas līguma, ar kuru SIA "Eko Baltija" pārņēma koncesijas ieguvēja saistības. No 2014.gada 29.jūlija SIA "Eco Baltia grupa", pamatojoties uz SIA "Eko Baltija" reorganizāciju, ir Koncesijas saistību un tiesību pārņēmējs.

SIA "Jumis" darbības veids ietver atkritumu savākšanu un pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu (izņemot bīstamos atkritumus), saskaņā ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegtajām atļaujām:

- atkritumu apsaimniekošanas atļauja Nr.RI13AA0058;
- B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr.RI131B0077;
- C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr.RI14IC0126.

SIA "Jumis" ir atbildīgs par atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību novadā un nodrošina sekojošus pakalpojumus:

- nešķirotu sadzīves atkritumu savākšanu no atkritumu radītājiem Siguldas novadā;
- atkritumu dalīta vākšana atkritumu dalītās savākšanas punktos un šķirotu atkritumu savākšanas laukumā. Siguldas novadā publiski pieejami 73 konteineri stikla uzkrāšanai un 22 konteineri plastmasas pudeļu uzkrāšanai;
- būvgružu un liela izmēra atkritumu apsaimniekošana - savāktā materiāla izvešana, nodošana šķirošanai un pārstrādei, kā arī apglabāšanai;
- asenizācijas pakalpojumi - šķidro sadzīves atkritumu apsaimniekošana un nodošana notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.

Kopējais 2016.gadā savāktais atkritumu apjoms Siguldas novadā:

- nešķiroti sadzīves atkritumi – 5167,58 tonnas jeb 63% no kopējā apjoma;

- liela izmēra atkritumi – 2009 tonnas jeb 25% no kopējā apjoma;
- bioloģiski noārdāmie atkritumi – 266,44 tonnas jeb 3% no kopējā apjoma;
- šķīrotie atkritumi (vieglais iepakojums un stikls) – 517,164 tonnas jeb kopā 6% no kopējā apjoma.

Ļoti mazs dalīti vākto bioloģiski noārdāmo atkritumu apjoms – tikai 3% no kopējā atkritumu apjoma. Valstī veiktie pētījumi liecina, ka bioloģiski noārdāmie atkritumi veido 30-40% no kopējā apglabāšanai nododamo nešķīroto sadzīves atkritumu apjoma. Tāpat ir ļoti mazs šķīroto atkritumu īpatsvars (6% no kopējā sadzīves atkritumu apjoma). Apglabāšanai nododamo atkritumu sastāva analīze liecina, ka savlaicīgi un pareizi nošķīrojot otrreizējai pārstrādei vai atkārtotai izmantošanai derīgos atkritumus, apglabājamo atkritumu apjomu var samazināt par 60-90%.

Ir uzsākta moderna atkritumu saimniecības infrastruktūras izbūve – 2014.gadā izbūvētas 8 pazemes konteineru novietnes, 2017.gadā 1 pazemes konteineru novietne atkritumu dalītai vākšanai.

NOVĒRTĒJUMS

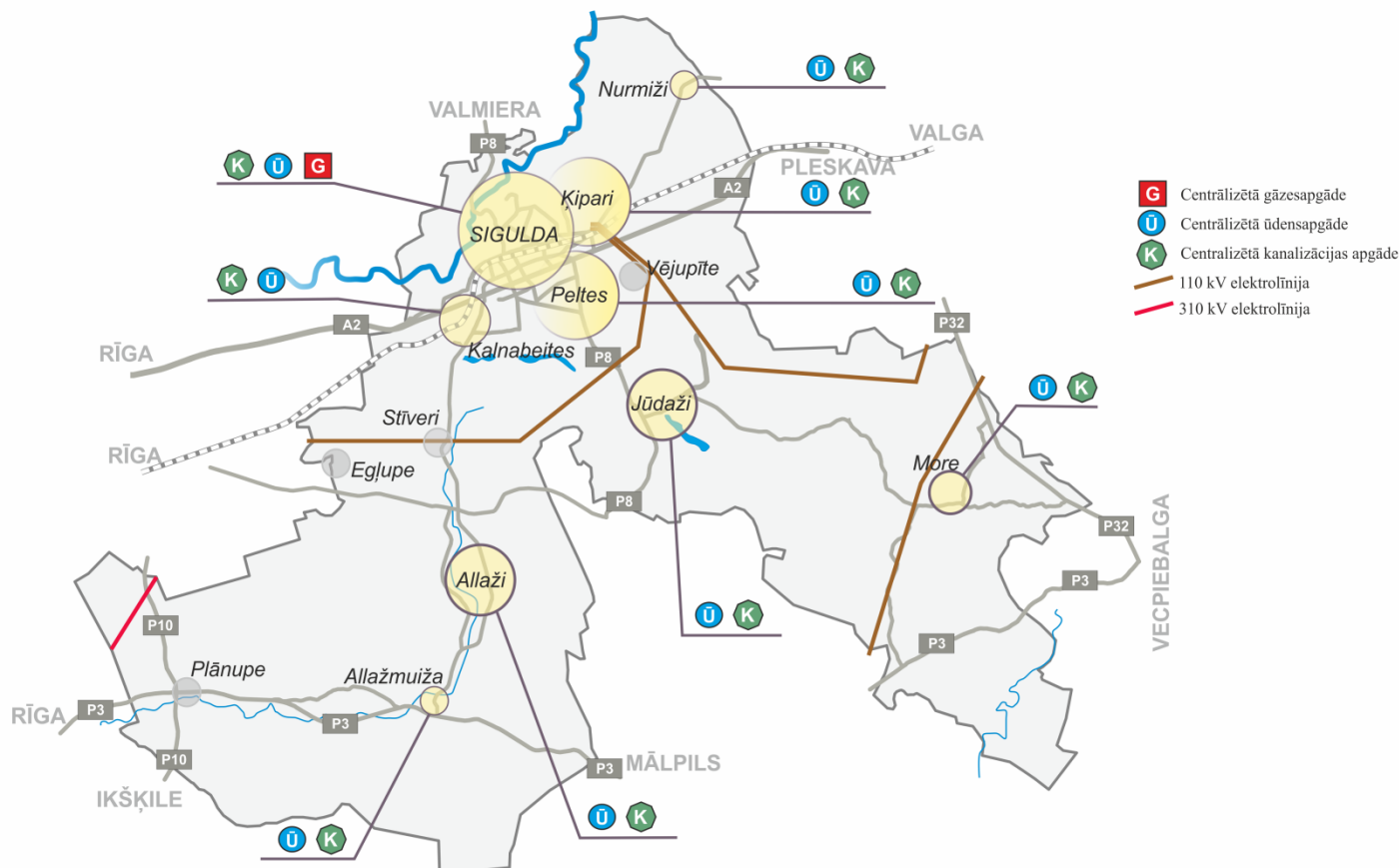
IEDZĪVOTĀJU APTAUJA:

- Vidēji 70% respondentu ir apmierināti ar centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojuma kvalitāti.
- Ar namu apsaimniekošanu apmierināti ir 36,8% respondentu, lielākai daļai (42,5%) no respondentiem nav viedokļa.
- Mājokļu energoefektivitātes kvalitāti vairumam no respondentu (41%) grūti novērtēt, nav viedokļa.
- Lai arī ar atkritumu apsaimniekošanas kvalitāti vairums respondentu (70,7%) ir apmierināti, tomēr daudzi respondenti min, ka nepieciešams uzlabot atkritumu šķīrošanu.

DARBA GRUPAS “KOMUNĀLĀ INFRASTRUKTŪRA, MĀJOKĻU APSAIMNIEKOŠANA” REZULTĀTI:

- Ņemt piemēru no Ziemeļvalstu pieredzes, plānot visu komunikāciju rekonstrukciju vienlaicīgi. Nepieciešama veidot patstāvīgas darba grupas, kas plānotu šādas renovācijas (ielu/ceļu pārbūve un komunikācijas).
- Veidot kopīgi (pašvaldības atbilstīgās institūcijas un inženierkomunikāciju turētāji) perspektīvos plānus, vismaz 3 gadus uz priekšu, lai būtu iespējams plānot finanšu līdzekļus un darbu loģisku secīgumu.
- Mores ciemā nav centralizēti kanalizācijas tīkli individuālo māju apbūves teritorijā.
- Iedzīvotāji kūtri pieslēdzas izbūvētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem.
- Allažu ciemā ir nesakārtota apkures sistēma daudzdzīvokļu mājās.
- Nepieciešama apgaismojuma izbūve Siguldas pagasta Ķiparos, d/s Egļupe.
- Veikt apgaismojuma līniju auditu.
- Turpināt pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšanu.

19.attēls. Inženierkomunikāciju infrastruktūras izvietojums Siguldas novadā

10.3. Publiskā ārtelpa

Ar publisko ārtelpu jāsaprot sabiedrībai pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ielas, laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai. Publiskā ārtelpa nodrošina rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides funkciju īstenošanu dabas vai pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītas ēkas un inženierbūves.

Publiskā ārtelpa var būt labiekārtota, piemēram, labiekārtoti parki, mežaparki, kapsētas, pludmales laukumi, publiski pieejami pagalmi, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un bez labiekārtojuma, tās ir dabas teritorijas bez apbūves un labiekārtojuma infrastruktūras, piemēram, ūdensmalas u.c.

Siguldas novadā ir pietiekami plaša un daudzveidīga publiskā ārtelpa, nepieciešams tikai to kvalitatīvi un pārdomāti apsaimniekot. Veidot vienota stila/dizaina labiekārtojumu, apzaļumošanu, lai veidotos kopējs novada publiskās ārtelpas tēls.

Publiskās ārtelpas teritorijas izmantošanas veidi novadā:

- parki - Siguldas pilsētas parki (Raiņa parks, Maija parks, Saules parks, Mores kauju piemiņas parks), senie muižu centru parki;
- Mežaparki - minimāli pārveidoti dabiskie meži, kas pielāgoti atpūtas vajadzībām (takas, skatu vietas u.c.);
- skvēri - pēc platības mazas zaļumvietas, pārsvarā bez kokiem, ar minimālu aprīkojumu, kas piemērots īslaicīgai atpūtai;
- ielu stādījumi - koku rindas gar ielām, ceļiem;
- dekoratīvie stādījumi un zālieni daudzdzīvokļu apbūves teritorijās;
- publiskie apstādījumi, labiekārtojuma elementi pie publiskām ēkām;
- dekoratīvie elementi un mazās arhitektūras formas novada publiskā ārtelpā;
- publiskie laukumi – stacijas laukums, Svētku laukums, autostāvlaukumi;

- publiskas ūdensmalas - Siguldas pilsētā pie Gaujas upes (Peldu ielā 1) izveidota oficiāla peldvieta;
- bērnu rotaļu laukumi (Siguldas pilsētā izveidoti 4 bērnu rotaļu laukumi, 4 novada lauku teritorijā), āra trenāžieru laukumi;
- kapsētas u.c.

2017.gadā plānots izstrādāt Siguldas novada vizuālās identitātes koncepciju, Maija parka labiekārtošanas projektu. Plānota arī jauna bērnu rotaļa laukuma izbūve un teritorijas labiekārtošana Siguldā, Leona Paegles ielā u.c. projekti.

Tematiskā darba grupā "PUBLISKĀ ĀRTELPA", raksturojot novada publisko ārtelpu tika minēts, ka būtu nepieciešams uzlabot:

- Labiekārtot Raiņa parku Siguldas pilsētā.
- Publiskajā ārtelpā attīstīt Wi-fi pieejamību.
- Izstrādājot Siguldas novada teritorijas plānojumu vai tā grozījumus, pārskatīt apbūves rādītājus publiskajās un daudzstāvu apbūves zonās.
- Pilnveidot novada ciemu publisko ārtelpu, ņemot vērā Siguldas novada vizuālās identitātes koncepciju.
- Uzlabot publiskās ārtelpas elementu vizuālo izskatu (piemēram, afišu stabi, vienota dizaina norādes u.c.).

11. EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA

Pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbības veicināšanai un attīstībai izpaužas vairākos veidos.

Kopš 2014.gada pašvaldībā Siguldas novadā esošajiem un topošajiem uzņēmējiem pieejams Uzņēmējdarbības atbalsta punkts, kura galvenie uzdevumi ir:

- organizēt Uzņēmēju konsultatīvās padomes darbu un nodrošināt tajā pieņemto lēmumu virzīšanu;
- iniciēt un vadīt projektus uzņēmēju atbalstam;
- veicināt investīciju piesaisti novadam;
- nodrošināt informācijas pieejamību par finansējuma piesaistes iespējām;
- sniegt konsultācijas ar uzņēmējdarbību saistītos jautājumos.

Lai veicinātu sadarbību starp novada uzņēmējiem un pašvaldību, veidojot labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai, 2014.gadā tika izveidota arī Siguldas novada Uzņēmēju konsultatīvā padome. Uzņēmēju konsultatīvajā padomē aktīvi darbojas 15 novada uzņēmumu vadītāji un pašnodarbinātas personas, kas reizi mēnesī tiek ar pašvaldības pārstāvjiem, lai kopīgi pārrunātu aktuālus jautājumus par novada attīstību, uzņēmējdarbības vidi, uzņēmēju ikdienu un vajadzībām, kā arī savstarpējām sadarbības un atbalsta iespējām.

Siguldas novada Tūrisma konsultatīvā padome izveidota ar mērķi, veicināt sadarbību tūrisma nozares koordinēšanai novadā, lai nodrošinātu vienmērīgu nozares izaugsmi, kas balstīta uz tirgū pieprasītiem tūrisma produktiem un augstu pakalpojumu kvalitāti.

Siguldas novada pašvaldībā ir spēkā saistošie noteikumi Nr.25 „Par atvieglojumu piemērošanu nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem Siguldas novadā”, kas nosaka kārtību, kādā tiek piešķirti nodokļu atvieglojumi saimnieciskās darbības veicējiem.

Siguldas novada pašvaldība rīko bezmaksas informatīvi izglītojošos seminārus uzņēmējiem, ņemot vērā uzņēmēju vajadzības un novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju.

2011.gada maijā Siguldas novadā tika ieviesta iedzīvotāju identifikācijas karšu programma (ID kartes), kas sniedz iespēju uzņēmējiem veicināt novada iedzīvotāju lojalitāti uzņēmuma sniegtiem pakalpojumiem. Par tradīciju kļuvis Siguldas novada ID karšu jubilejas pasākums Siguldas novada svētku laikā, kurā novada uzņēmējiem tiek piedāvāta iespēja iepazīstināt novadniekus un viesus ar uzņēmuma produktu vai pakalpojumu, tādejādi veicinot uzņēmēju atpazīstamību.

Siguldas novada pašvaldība vietējo uzņēmēju atbalstam 2015.gadā izveidoja preču zīmi "Radīts Siguldā".

Preču zīme apliecina, ka produkta vai pakalpojuma izcelsmes vieta ir Siguldas novads. Preču zīmes mērķis ir popularizēt Siguldas novadā radītos produktus un sniegtos pakalpojumus, kā arī veicināt to atpazīstamību.

Preču zīmi lieto novada aktīvās atpūtas pakalpojumu sniedzēji, tūrisma nozares pārstāvji, mēbeļu, pārtikas, suvenīru un citi ražotāji. Uzņēmumi preču zīmi lieto mārketinga un produktu iepakojumu materiālos.

Pašvaldības mājas lapā ir izveidota datu bāze par zemēm/īpašumiem uzņēmējdarbības veikšanai (datu bāzē pieejama informācija par lauksaimniecības zemēm (iznomātām zemes vienībām vai vēlmi nomāt, dažādu veidu telpām uzņēmējdarbības veikšanai).

Siguldas novadā uzņēmējdarbības vidi veido plašs ekonomisko vienību spektrs – sākot no pašnodarbinātajiem un maziem uzņēmumiem līdz ārpus Latvijas robežām atpazīstamiem uzņēmumiem. Kopumā Siguldas novada teritorijā gan iedzīvotājiem, gan viesiem ir iespēja iegādāties visas nepieciešamās preces un saņemt visaptverošus pakalpojumus.

No 2016.gada rudens izveidots Siguldas biznesa inkubators.

11.1. Nodarbinātība un bezdarbs³⁶

Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) datiem uz 2017.gada 30.aprīli Siguldas novadā bija 479 reģistrēto bezdarbnieku (6.tabula), kas ir 4,5% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem (7.tabula). 13,5% no visiem bezdarbniekiem ir ilgstošie bezdarbnieki (ilgāk par gadu) (20.attēls). Skaitliski vislielākā grupa (59% no kopskaita) ir bezdarbnieki ar profesionālo un augstāko izglītību (21.attēls).

6.tabula. Reģistrēto bezdarbnieku skaits, 2011.-2017.g.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Latvija	130 296	104 052	93 321	82 027	81 780	78 357	71 705
Pierīgas reģions	17991	13271	11972	10218	10571	10232	9462
Siguldas novads	906	647	626	596	547	536	479

* Dati uz 2017.gada 30.aprīli

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

7.tabula. Bezdarba līmenis, 2011.-2017.g.

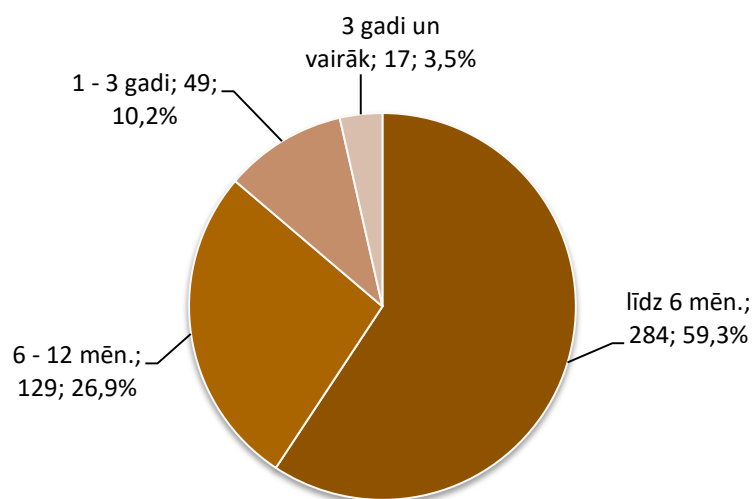
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Latvija	8.9%	8.0%	7.3%	6.6%	6.6%	6.5%	5.9%
Pierīgas reģions	7.0%	5.7%	5.1%	4.4%	4.6%	4.5%	4.2%
Siguldas novads	7.8%	6.1%	5.8%	5.6%	5.1%	5.0%	4.5%

* Dati uz 2017.gada 30.aprīli

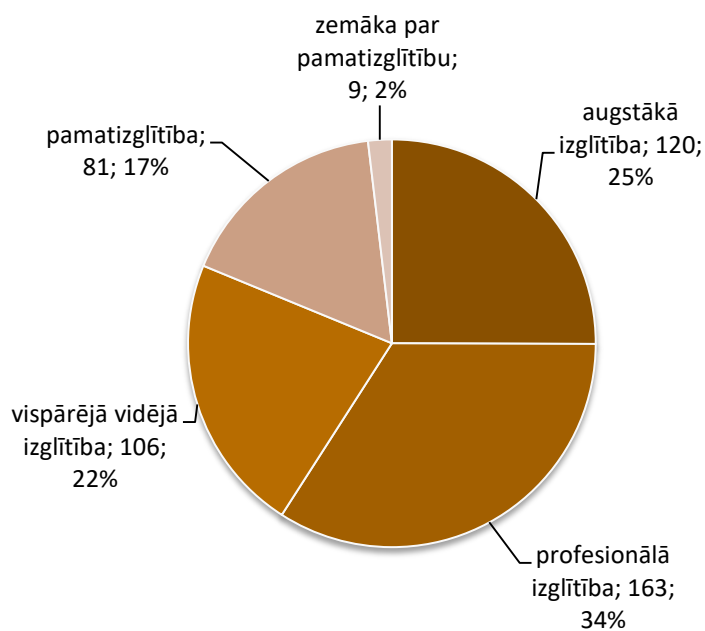
Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

³⁶ **Reģistrētā bezdarba līmenis** – Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto bezdarbnieku (darbspējas vecuma (15 – 62 gads)) īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju darbspējas vecumā skaitā, procentos.

Reģistrētais bezdarbnieku skaits – visas tās personas vecumā 15 – 62 gads, kuras reģistrējušās Nodarbinātības valsts aģentūrā un kurām piešķirts bezdarbnieka statuss.

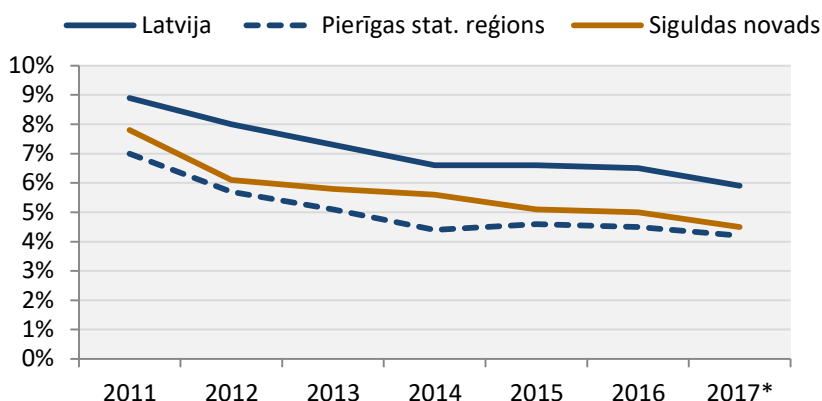
20.attēls. **Siguldas novadā reģistrēto bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc bezdarba ilguma**
(NVA dati uz 2017.gada 30.aprīli)

21.attēls. **Siguldas novadā reģistrēto bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc izglītības līmeņa**
(NVA dati uz 2017.gada 30.aprīli)

Vairāku gadu garumā gan Latvijā, gan reģionos ir vērojama bezdarba samazināšanās tendence. Pierīgas reģionā un Siguldas novadā bezdarba līmenis ir par 1,5-2 procentpunktiem zemāks nekā vidēji Latvijā.

Bezdarba līmenis

* 2017.gada dati uz 30.aprīli

22.attēls. *Bezdarba līmeņa izmaiņas, 2011.-2017.g. (NVA dati)*

Turklāt, ņemot vērā, ka reģistrētais bezdarba līmenis ir ievērojami zemāks nekā faktiskais, lietderīgi būtu veikt nodarbinātības situācijas analīzi Siguldas novadā. No iedzīvotājiem darbaspējas vecumā (no 15 līdz 62 gadiem) nodarbināti ir aptuveni 60%, ieskaitot pašnodarbinātas personas (dati par 2015.gadu). Šis ir vidējais rādītājs par visu novadu, ieskaitot pilsētas iedzīvotājus. Siguldas pilsētā šis rādītājs ir ievērojami augstāks (66,5%), jo pilsētā atrodas tirdzniecības uzņēmumu, tūrisma objektu un pakalpojumu objektu.

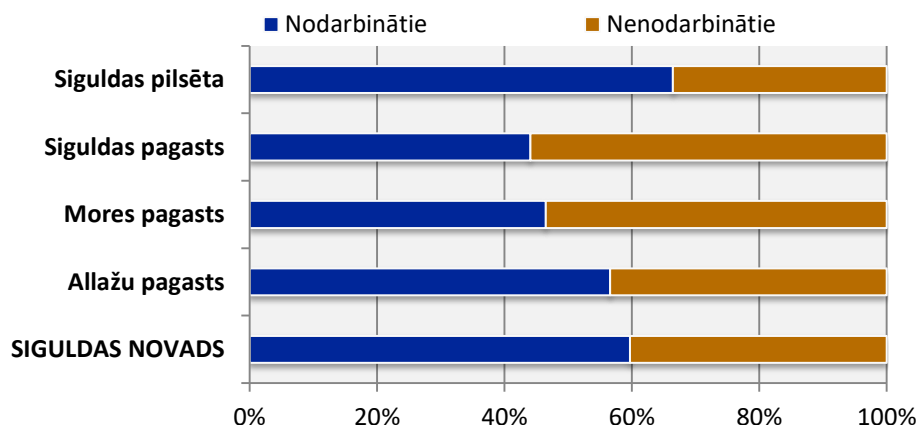
Situācija pagastos ir atspoguļota 8.tabulā, 23.attēlā. Lielākas darba iespējas ir Allažu pagastā, kur atrodas lielākais novada apstrādes rūpniecības uzņēmums SIA "KOKAPSTRĀDE 98", cūku audzēšanas komplekss "Kraštmalas", dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības uzņēmums SIA "ATTOR".

8.tabula. *Iedzīvotāju darbaspējas vecumā un nodarbināto skaits Siguldas novadā, 2015.gads*

	Iedzīvotāji darbaspējas vecumā	Nodarbināto skaits	Nodarbināto skaits procentos no iedzīvotājiem darbaspējas vecumā
SIGULDAS NOVADS	11705	6 990	59,7%
Allažu pagasts	1224.5	693	56,6%
Mores pagasts	426	198	46,5%
Siguldas pagasts	2603	1 147	44,1%
Siguldas pilsēta	7452	4 952	66,5%

Avots: PMLP, CSP

Nodarbinātie un nenodarbinātie procentos no iedzīvotājiem darbības vecumā

23.attēls. Nodarbinātie procentos no iedzīvotājiem darbības vecumā Siguldas novadā, 2015.gads
(Avots: PMLP, CSP)

Analizējot nodarbinātības struktūru, jāatzīmē, ka galvenās darba vietas ir koncentrētas privātajā sektorā (75-76%), 18-19% iedzīvotāju nodarbināti sabiedriskajā sektorā, atlikušie (6-8%) ir pašnodarbinātas personas.

9.tabula. Nodarbināto skaits un nodarbinātības struktūra Siguldas novadā, 2011. -2015.g.

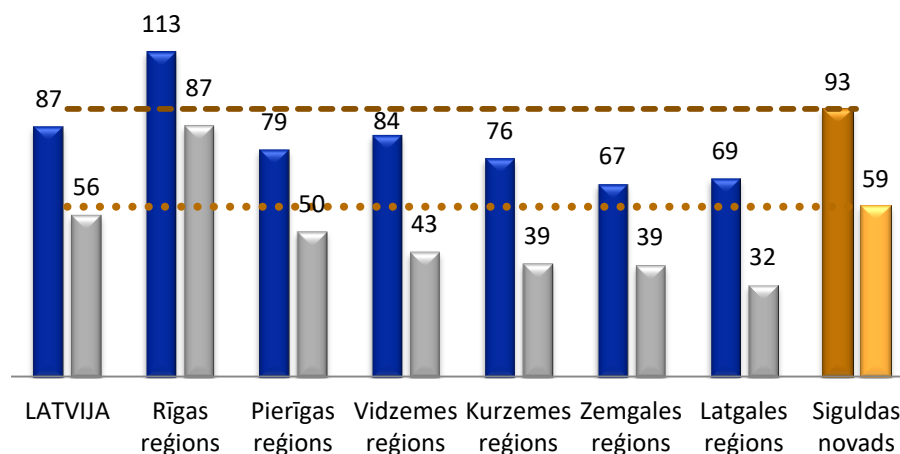
	Nodarbināto skaits				
	Kopā	Sabiedriskajā sektorā	Privātā sektorā (darbinieku skaits ≥50)	Privātā sektorā (darbinieku skaits <50)	Pašnodarbinātās fiziskās personas
2011	5 845	1 115	1 674	2 713	343
2012	6 219	1 189	1 824	2 837	369
2013	6 447	1 169	1 899	2 982	397
2014	6 959	1 236	1 866	3 412	445
2015	6 990	1 222	1 977	3 237	554
Nodarbinātības struktūra					
2011	100%	19,1%	28,6%	46,4%	5,9%
2012	100%	19,1%	29,3%	45,6%	5,9%
2013	100%	18,1%	29,5%	46,3%	6,2%
2014	100%	17,8%	26,8%	49,0%	6,4%
2015	100%	17,5%	28,3%	46,3%	7,9%

Avots: CSP

11.2. Uzņēmējdarbība, pakalpojumi

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2015.gadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Siguldas novadā uz 1000 iedzīvotājiem (t.sk. pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku saimniecības) sastādīja 93, kas ir augstāks nekā vidēji Latvijā (87) un augstāks nekā reģionos, izņemot Rīgas reģionu (113).

**Aktīvie uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem
(ar un bez pašnodarbinātām personām)**

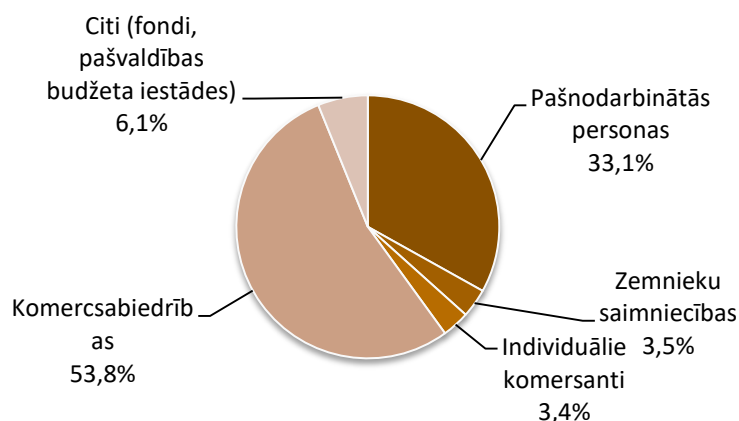
24.attēls. *Ekonomiski aktīvie uzņēmumi valstī, statistiskajos reģionos un Siguldas novadā uz 1000 iedzīvotājiem 2015.gadā. Avots: CSP*

Siguldas novadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūrā 2015.gadā dominē komercsabiedrības 53,8%, pašnodarbinātās personas sastāda – 33,1%, atlikušie 13,1% sadalās starp zemnieku saimniecībām (3,5%), individuālajiem komersantiem (3,4%) un pašvaldības uzņēmumiem (6,1%). Analógiska struktūra ir raksturīga arī Latvijai kopumā (10.tabula).

10.tabula. *Ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūra Latvijā, Pierīgas reģionā, Siguldas novadā, 2015.gads*

	Latvija		Pierīgas reģions		Siguldas novads	
Pašnodarbinātās personas	59 578	32,5%	10 212	32,9%	560	33,1%
Zemnieku saimniecības	10 002	5,5%	1 483	4,8%	60	3,5%
Individuālie komersanti	7 331	4,0%	1 113	3,6%	57	3,4%
Komercsabiedrības	93 824	51,2%	15 924	51,3%	911	53,8%
Citi (fondi, pašvaldības budžeta iestādes)	12 372	6,8%	2 302	7,4%	104	6,1%
Ekonomiski aktīvi uzņēmumi KOPĀ	183 107	100%	31 034	100%	1 692	100%

Avots: CSP

25.attēls. *Ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūra Siguldas novadā 2015. gadā. Avots: CSP*

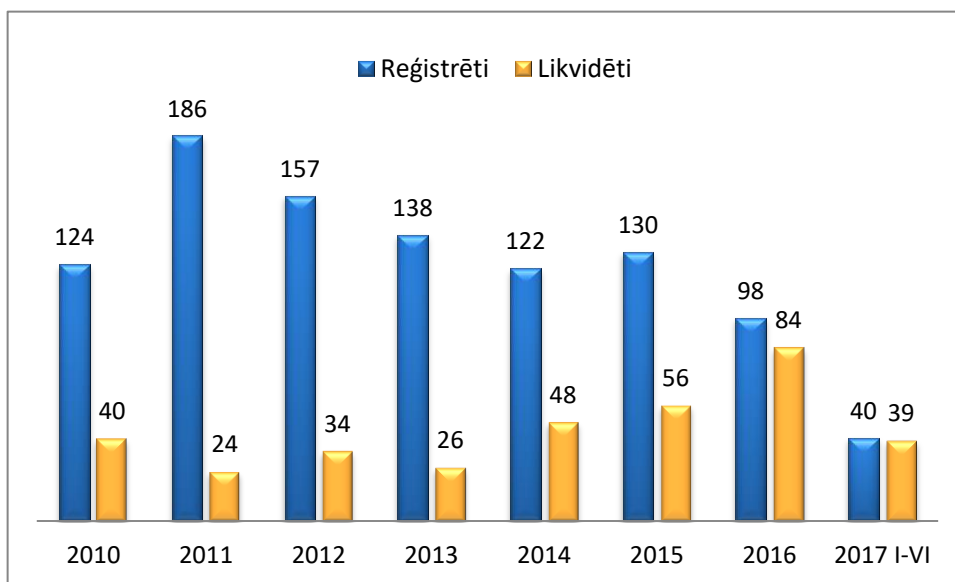
Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2015.gadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Siguldas novadā bija 1692. Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita pieaugums gadā laika posmā no 2013. līdz 2015.gadam vidēji ir 7,1% (11.tabula).

11.tabula. *Ekonomiski aktīvi uzņēmumi Siguldas novadā, 2013.-2015.gadam*

	Uzņēmumu skaits			Struktūra			Izmaiņas	
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2014/ 2013	2015/ 2014
Pašnodarbinātās personas	440	511	560	29,8%	32,3%	33,1%	16,1%	9,6%
Zemnieku saimniecības	70	68	60	4,7%	4,3%	3,5%	-2,9%	-11,8%
Individuālie komersanti	58	56	57	3,9%	3,5%	3,4%	-3,4%	1,8%
Komerccabiedrības	810	847	911	54,9%	53,6%	53,8%	4,6%	7,6%
Citi (fondi, pašvaldības budžeta iestādes)	97	98	104	6,6%	6,2%	6,1%	1,0%	6,1%
Ekonomiski aktīvi uzņēmumi KOPĀ	1 475	1 580	1 692	100%	100%	100%	7,1%	7,1%

Avots: CSP

Siguldas novadā pēdējos gados (2010.-2017.g.) ir reģistrēti 995 uzņēmumi, tajā pašā laikā tika likvidēts 351 uzņēmums (26.attēls).

26.attēls. *Uzņēmumu reģistrācijas, likvidācijas dinamika Siguldas novadā. Avots: Lursoft statistika*

Siguldas novadā lielākā daļa uzņēmumu tirgus sektorā (94,5%) pēc nodarbināto skaita ir mikrouzņēmumi (ar nodarbināto skaitu līdz 9 personām). Divi lieli uzņēmumi ar nodarbināto skaitu virs 250 darbojas tirdzniecības jomā un viens lielais uzņēmums - kokapstrādes jomā³⁷.

Uzņēmējdarbības vides raksturojums nozaru griezumā sniegts 12.tabulā un 27.attēlā. Vislielāko uzņēmumu īpatsvaru jeb 15,5% veido tirdzniecības uzņēmumi. Tālāk seko profesionālie, zinātniskie un tehniskie

³⁷ Uzņēmumu sadalījums pēc nodarbināto skaita:

- lieli – ar nodarbināto skaitu 250 un vairāk;
- vidējie – ar nodarbināto skaitu no 50 līdz 249;
- mazie – ar nodarbināto skaitu no 10 līdz 49;
- mikrouzņēmumi - ar nodarbināto skaitu no 1 līdz 9.

pakalpojumi – 13,3%, būvniecība – 8,8%, lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība – 8,0%, apstrādes rūpniecība – 6,6%.

12.tabula. *Ekonomiski aktīvi uzņēmumi Siguldas novadā sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem (NACE 2. red.), 2015.gads*

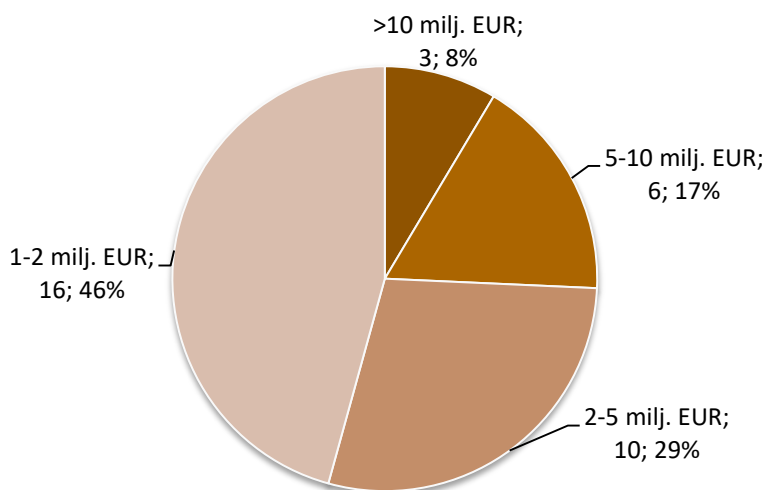
	Nodarbināto skaits					Kopā	
	0-9	10-19	20-49	50-249	250+		
PAVISAM	1 495	50	25	9	3	1 582	100%
% no kopskaita	94,5%	3,2%	1,6%	0,6%	0,2%	100%	
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	119	5	2	1		127	8,0%
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	2	1				3	0,2%
C Apstrādes rūpniecība	88	9	3	4	1	105	6,6%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	5	1				6	0,4%
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija		2	1			3	0,2%
F Būvniecība	126	10	3	1		140	8,8%
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	228	10	3	2	2	245	15,5%
H Transports un uzglabāšana	48	2	1			51	3,2%
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	36	3	5	1		45	2,8%
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	53	1				54	3,4%
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	20					20	1,3%
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	83	1	1			85	5,4%
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	210	1				211	13,3%
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	86	2	3			91	5,8%
P Izglītība	38					38	2,4%
Q Veselība un sociālā aprūpe	76	1	2			79	5,0%
R Māksla, izklaide un atpūta	66	1	1			68	4,3%
S Citi pakalpojumi	203					203	12,8%
NSP Nav noteikts	8					8	0,5%

Avots: CSP

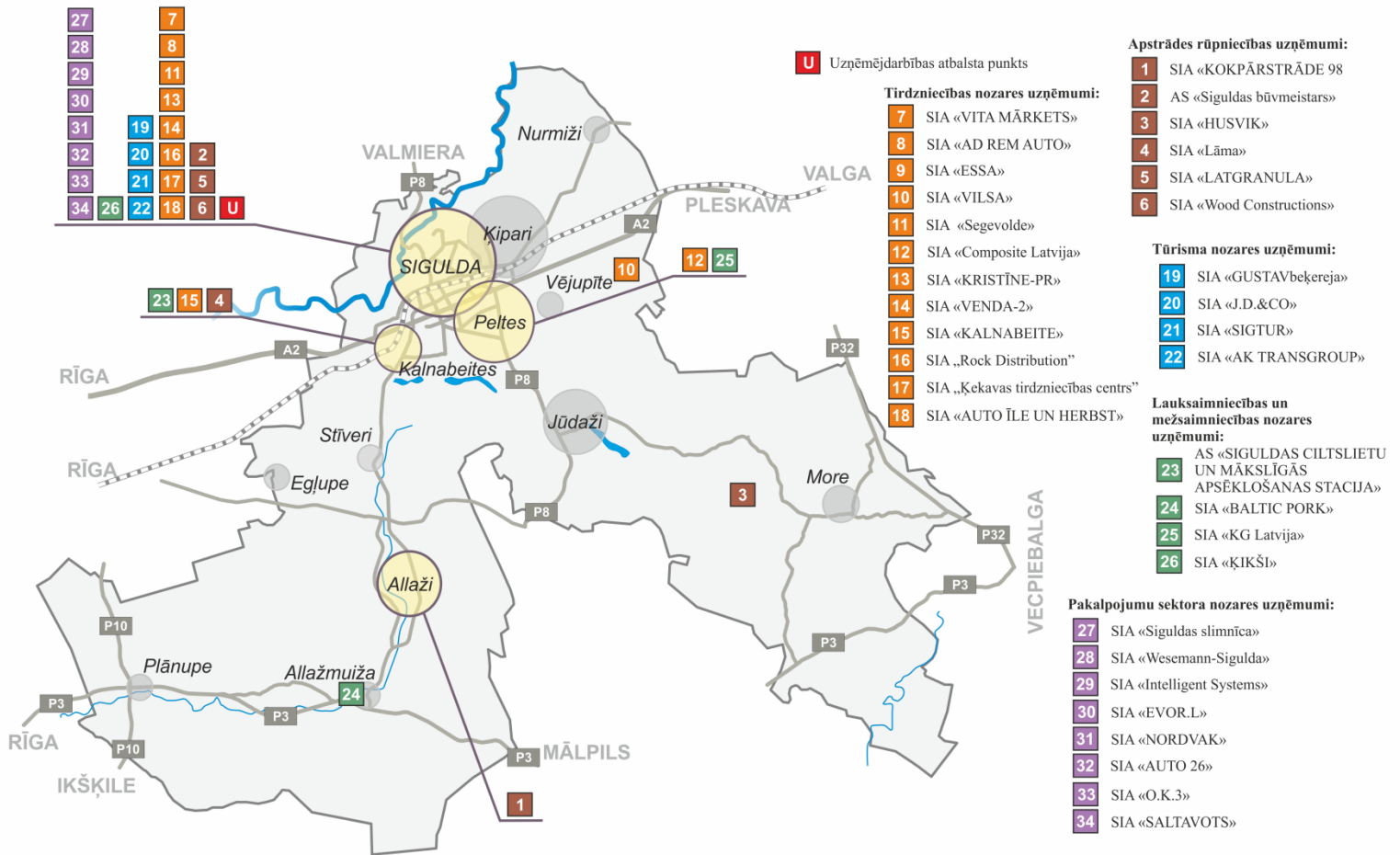

27.attēls. Uzņēmumu sadalījums pa nozarēm Siguldas novadā. Avots: CSP

Pēc Lursoft datiem 2016.gadā Siguldas novadā 35 uzņēmumu apgrozījums pārsniedz 1 miljonu eiro (28.attēls).

28.attēls. Siguldas novada lielāko uzņēmumu sadalījums pēc apgrozījuma, 2016.gads. Avots: Lursoft statistika

29.attēls. Lielāko uzņēmumu pēc apgrozījuma izvietojums Siguldas novadā

TIRDZNICĪBA

Šajā grupā līderis ir tirdzniecības uzņēmums SIA “VITA MĀRKETS”, kas ir ilggadējs Elvi Latvija franšīzes partneris. Pirmais franšīzes partnera veikals “Elvi”, kas bija arī pirmais veikals “Elvi” Latvijā, tika atvērts 2000.gadā Siguldā. Šobrīd SIA “VITA MĀRKETS” kopumā pieder 33 veikali “Elvi” un 22 veikali “Alkoutlet Dzērieni&Vīni”. Uzņēmuma attīstības pamatā ir ilgtermiņa mērķi - jaunu tirdzniecības vietu atvēršana un esošo modernizācija, ieguldījums mārketinga aktivitātēs un neatlaidīgs darbs mazumtirdzniecības jomā. Uzņēmums uzrāda stabilu tirdzniecības apgrozījuma pieaugumu. 2016.gadā kompānijas apgrozījums bija 66,9 milj. EUR.

Siguldas novada SIA “ĶIKŠI” galvenā darbības joma ir puķu un dekoratīvo augu audzēšana, to importēšana no Eiropas Savienības, kā arī eksports uz Krieviju, Ukrainu un Azerbaidžānu. Kompānijai vienīgajai Latvijā ir attiecīgais fitosanitārais sertifikāts eksportam uz Krieviju.

SIA “ĶIKŠI” pieder dekoratīvo lapu koku, krūmu un skuju koku audzētavas, kuras apkalpo kvalificēti speciālisti.

Divas trešdaļas no Latvijas uz Krieviju eksportēto ziedu un augu stādu bija reeksports. Latvijas izcelsmes stādi - rozes, rododendri un acālijas, zemeņu stādi, spraudēni, ziedoši augi, tulpju, narcīšu sīpoli - uz Krieviju tika eksportēti 12-14 miljonu eiro apmērā.

SIA “ĶIKŠI” ir plašs klientu loks vietējā tirgū – sākot no dārza centriem un privātajām ainavu kompānijām, beidzot ar pašvaldību un valsts mēroga pasūtījumiem.

2016.gadā kompānijas apgrozījums bija 12,2 milj. EUR.

Starp sekmīgajiem tirdzniecības uzņēmumiem, kas pēc apgrozījuma ir starp desmit lielākajiem SIA “VILSA” (kokmateriālu, būvmateriālu un sanitārtehnikas ierīču vairumtirdzniecība).

APSTRĀDES RŪPNIECĪBA

Lielākais apstrādes rūpniecības uzņēmums ar apgrozījumu 18,8 milj. EUR (2016.gadā) bija SIA "KOKAPSTRĀDE 98". Uzņēmums ir lielākais darba devējs Allažos un viens no Siguldas novada veiksmīgākajiem uzņēmumiem. No 260 nodarbināto, trešā daļa dzīvo Allažos. Uzņēmums dibināts 1998.gadā. Produkcija – kājlīstes, aplodas, palodzes – tiek ražota galvenokārt eksportam uz Rietumeiropu un Skandināvijas valstīm. Uzņēmums sekmīgi attīstās. 2014. gadā tika atklāta jauna ēvelēšanas un krāsošanas līnija, kas tehnoloģisko risinājumu ziņā atbilst tām, ko izmanto pasaules mēroga ražotāji.

Pozitīva apgrozījuma pieauguma dinamika ir SIA "LĀMA", kas specializējas biroju un veikalu mēbeļu ražošanā.

Salīdzinājumā ar 2015.gadu pārdošanas rezultāti ir pasliktinājušies tādiem uzņēmumiem kā AS "Siguldas Būvmeistars" (dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība), SIA "HUSVIK" (namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana). Savas pozīcijas tirgū ir saglabājusi SIA "LATGRANULA" (koka, korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošana).

TŪRISMS

Tūrisma attīstība ir viens no pašvaldības attīstības prioritāriem virzieniem. Palielinot tūristu plūsmu, ir iespēja veicināt novada attīstību un veicināt Siguldas novada iedzīvotāju dzīves labklājību, radīt darbavietas un paplašināt pieejamību dažādiem pakalpojumiem.

Siguldas novads ir atpazīstams gan starptautiskā, gan Latvijas mērogā kā tūrisma, aktīvas atpūtas un aktīva dzīvesveida centrs. To nodrošina dabas resursi, kultūrvēsturiskie objekti, Siguldas bobsleja un kamaniņu trase, piedzīvojumu parki un slēpošanas trases. Galvenā resursu koncentrācijas vieta ir Siguldas pilsēta un tās tuvākā apkārtnē.

Siguldas novada prioritārie tūrisma veidi - dabas tūrisms, aktīvais tūrisms un kultūras tūrisms. Kultūras un dabas tūrisma galvenais tūristu apmeklējumu laiks ir pavasaris, vasara un rudens, aktīvais tūrisms ir iespējams visu gadu, bet lielā mērā atkarīgs no konkrētā brīža laika apstākļiem.

Pēc Siguldas novada Tūrisma informācijas centra (TIC) datiem Gaujas nacionālā parka un apkārtnes dabas skati ik gadu piesaista no 25 līdz 30 tūkstošiem apmeklētāju.

Sporta un kultūras pasākumi, ekskursiju apkalpošana, aktīvās atpūtas iespējas, adekvāta infrastruktūra stimulē viesu pieplūdumu un nodrošina virkni biznesa sfēru attīstību, tādas kā:

- izmitināšana viesnīcās, viesu namos, kempingos (SIA "SIGTUR", SIA "AK TRANSGROUP", SIA "J.D. & CO" u.c.);
- ēdināšana kafējnīcās, restorānos, bistro, konditorejās (SIA "KAĶU MĀJA", SIA "BBS-DIZAIN", SIA "FRĪDA", SIA "SIGULDAS ĒDINĀŠANAS SERVISS", SIA "GUSTAVA beķereja" u.c.);
- informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (SIA "Intelligent Systems");
- sporta objektu darbība (SIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda"), atrakcijas un atpūtas parki (SIA "LGK ATRAKCIJAS", SIA "CSS - Alpine", SIA "Kaķītis" u.c.);
- automobiļu un citu transportlīdzekļu (motorolleru, velosipēdi, laivas), iznomāšana (SIA "AUTO 26") un daudzas citas.

Pēdējos gados sekmīgi attīstās arī medicīnas tūrisms. Siguldas slimnīca šodien ir viena no modernākajām un attīstītākajām medicīnas iestādēm Latvijā. Kopš 2009.gada slimnīcā darbojas arī rehabilitācijas nodaļa, kuras speciālisti izstrādājuši īpašas rehabilitācijas programmas cilvēkiem pēc insulta, pēc traumām, urīna nesaturēšanas ārstēšanai, kā arī īpašu programmu cilvēkiem pēc svara samazināšanas operācijas. 2015.gada beigās Siguldas slimnīcā tika atvērts Stereotaksiskās ķirurģijas centrs "SIGULDA", kur tiek pielietota radioķirurģiskā CyberKnife metode audzēju ārstēšanai.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPAS "UZŅĒMĒJDARBĪBA" RAŽOŠANA, PAKALPOJUMI REZULTĀTI:

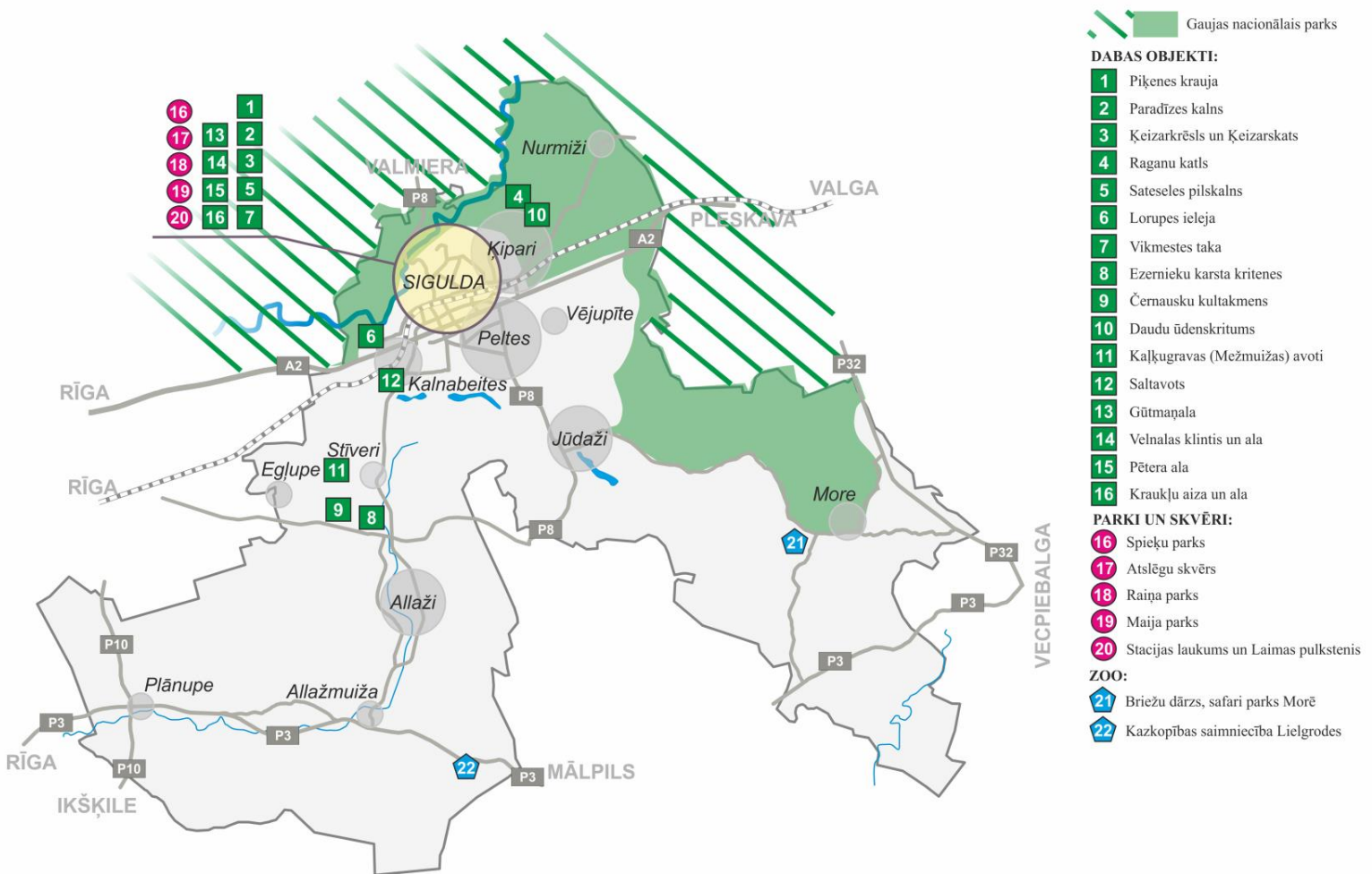
- Labs novada ģeogrāfiskais novietojums un galveno valsts ceļu infrastruktūras novietojums, ostu un starptautiskās lidostas "Rīga" tuvums, galvaspilsētas tuvums.
- Novadā augsts dzimstības līmenis, nodrošināta laba izglītības sistēma.
- Nodrošinātas komunikācijas (elektrība, gāze, ūdens, kanalizācija).
- Labas, daudzveidīgas aktīvās atpūtas iespējas.
- Pilsētā pieejams bezmaksas sabiedriskais transports vispārējās izglītības iestāžu mācību sezonas laikā. Nav veiksmīgi organizēta sabiedriskā transporta kustība novada robežās (uz skolu, uz darbu, no skolas, no darba).
- Biznesa inkubatora esamība. Bet trūkst biroja telpas, ko izīrēt.
- Ieviesta Siguldas ID kartes programma.
- Slikta ceļu kvalitāte.
- Ne visas plānotās rūpniecības apbūves teritorijas ir nodrošinātas ar komunikācijām.
- Trūkst darba spēka. Piesaitīt daba spēku, novadā attīstot ekonomisku dzīvojamo fondu, vai veidojot labiekārtotu dienesta viesnīcu.
- Apzināt kādu profesiju darbinieki trūkst. domāt par skolnieku profesionālo orientāciju.
- Vairāk jāpopularizē vietējie ražotāji kā potenciālie darba devēji, informējot, ka ražošana un eksports ir viens no galvenajiem ekonomikas balstiem.
- Industriālā parka izveide.
- Ar pašvaldības saistošiem noteikumiem ietekmēt pamesto/tukšo ēku attīstību.

DABAS TŪRISMS

Siguldas novads ir viena no gleznainākajām vietām Latvijā. Apkārtnes ainavu un dabas savdabīgā skaistuma dēļ Sigulda iesaukta par "Vidzemes Šveici". Novada izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums un dabas resursi - Gaujas senlejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības (alas, iežu atsegumi, ainavas, skatu vietas) un Allažu dabas takas padara to par teicamu vietu pastaigām un izbraukumiem ar velosipēdu pa labiekārtotām takām un celiņiem.

Siguldu dodas apmeklēt ne vien Latvijas iedzīvotāji, bet tā ir iekļauta arī gandrīz ikviena ārvalstu tūrista maršrutā, tādējādi šeit veidojas gan vietējo, gan starptautisko tūristu plūsmas.

Siguldas novada dabas resursi – ainavas, Gauja, alas, smilšakmens atsegumi, ūdenskritumi, avoti, ezeri, Gaujas nacionālais parks.

30.attēls. Dabas tūrisma objektu izvietojums Siguldas novadā

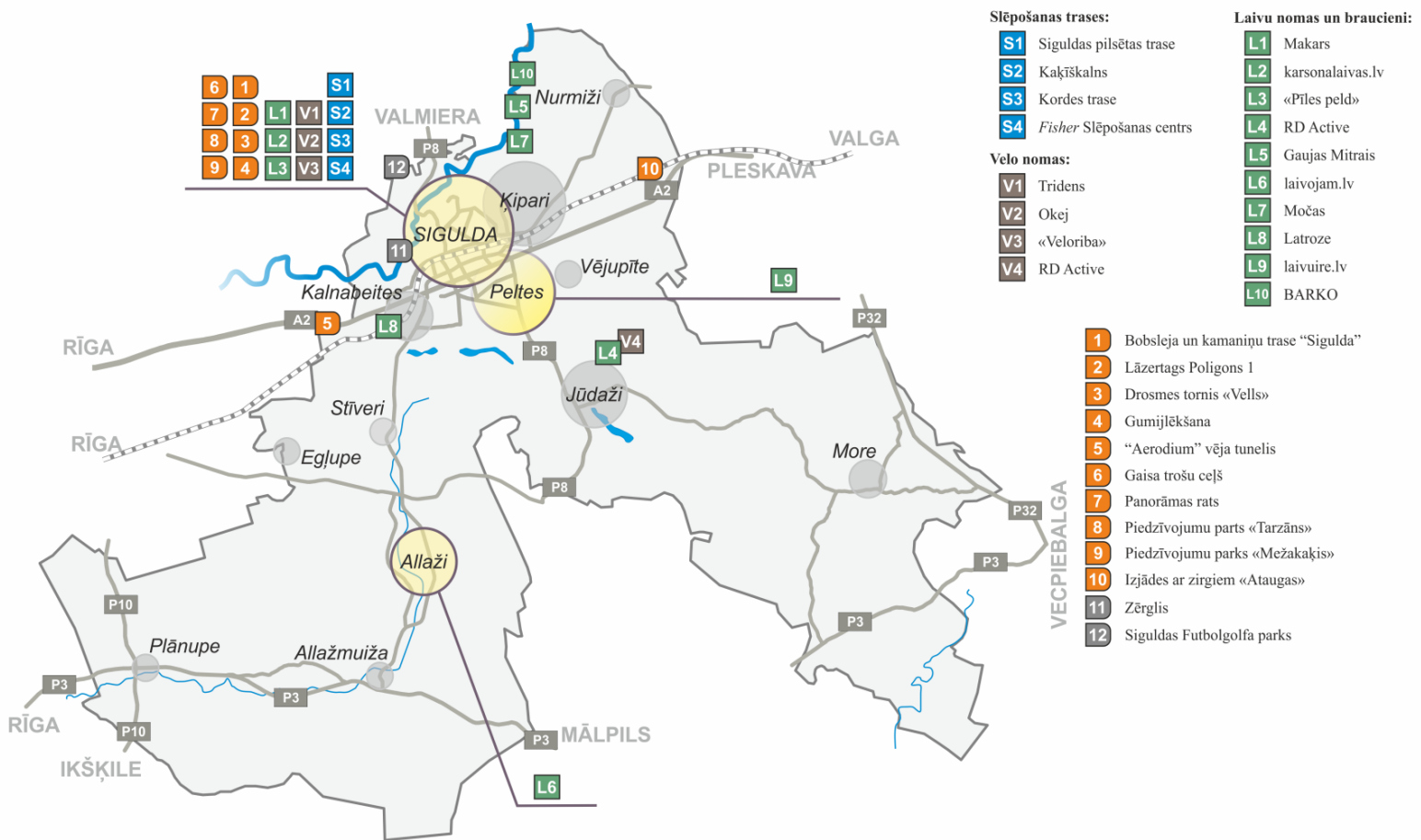

AKTĪVAIS TŪRISMS

Aktīvā tūrisma pamatā ir Gaujas senleja ar nogāzēm, takām un smilšakmens atsegumiem, kā arī pati Gauja.

Novadā pieejamas plašas aktīvās atpūtas iespējas, kas galvenokārt koncentrētas Siguldas pilsētā un tās tuvākajā apkaimē.

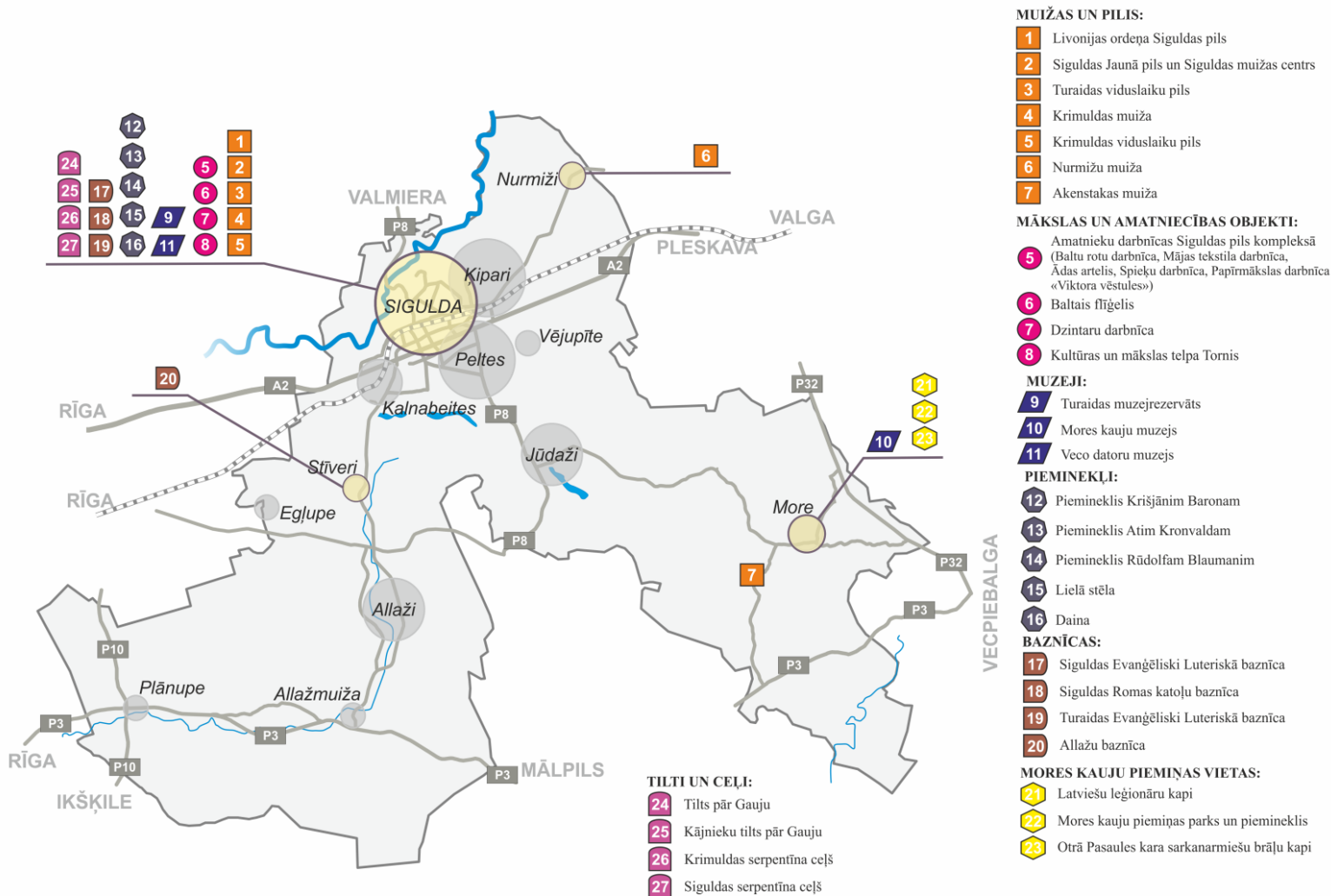
Aktīvās atpūtas iespējas Siguldas novadā piemērotas dažādu interešu un vecumu cilvēkiem. Ziemā, netālu viena no otras, ir vairākas kalnu slēpošanas trases un arī apgaismota distanču slēpošanas trase. Siguldā, iespējams arī lidot, braukt ar bobu, rodeļiem. Sigulda ir piemērota vieta pastaigām svaigā gaisā - Gaujas senielejas krastos ierīkotās takas sniedz iespēju apmeklēt unikālus dabas objektus: alas, iežus, skatu vietas. Kalnu velotūrisma apļveida maršruts sniedz iespēju apskatīt Gaujas senieleju Siguldā, braucot ar divriteni.

31.attēls. Aktīvā tūrisma piedāvājuma izvietojums Siguldas novadā (2017.gads)

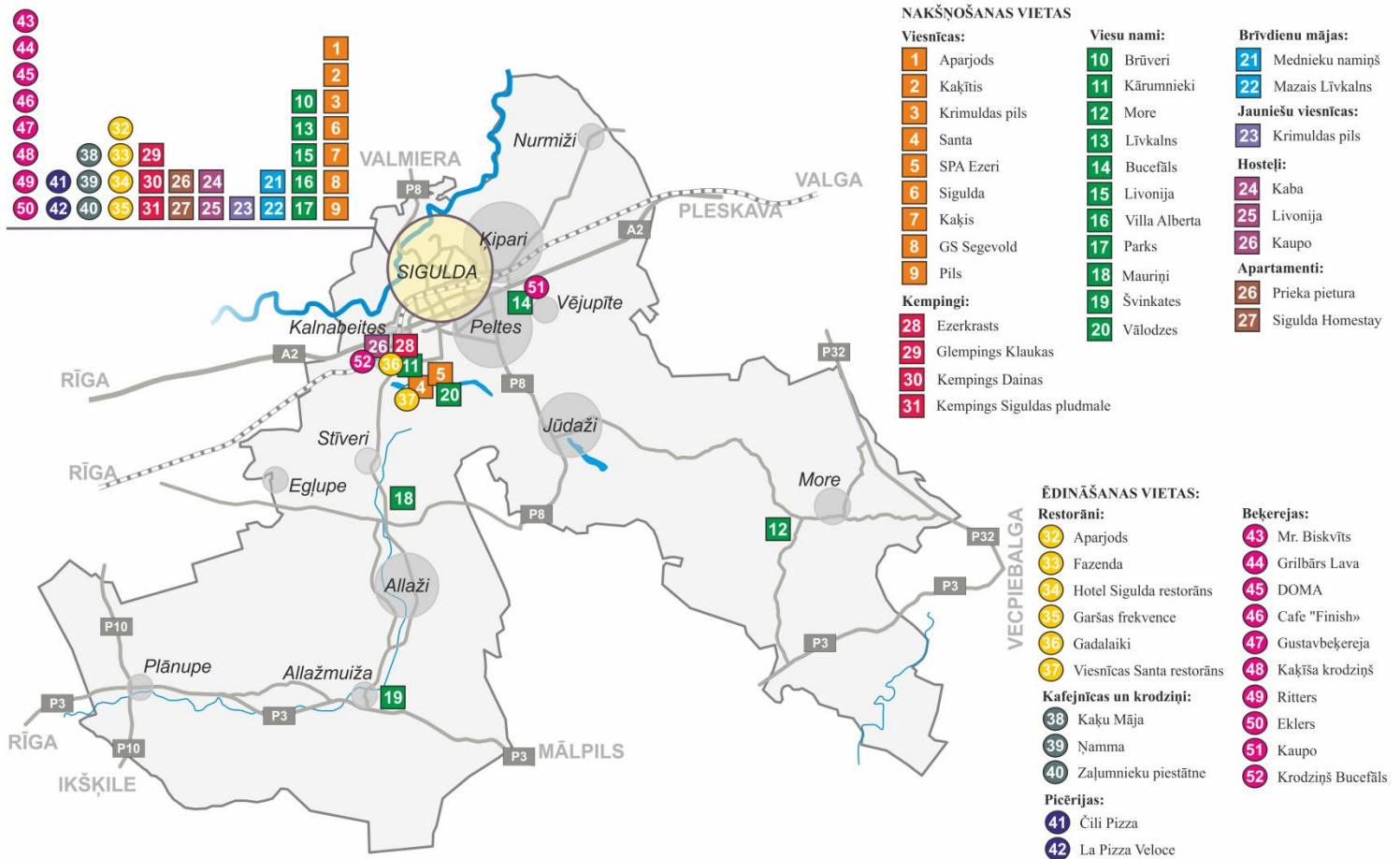
KULTŪRAS TŪRISMS

Novads piedāvā dažādus kvalitatīvus tūrisma pakalpojumus, kas balstīti uz kultūrvēsturisko mantojumu un tradīcijām, kura rezultātā tiek iepazīts novada kultūrvēsturiskais mantojums (pilis, muižas, muzeji, arhitektūras un vēstures pieminekļi), ievērojamas vietas, apmeklēti dažādi kultūras pasākumi un festivāli.

32.attēls. Kultūras tūrisma piedāvājuma izvietojums Siguldas novadā (2017.gads)

INFRASTRUKTŪRA

33.attēls. Tūrisma nozares infrastruktūras piedāvājums Siguldas novadā (2017.gads)

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPAS "UZŅĒMĒJDARBĪBA" TŪRISMS REZULTĀTI:

- Siguldas novada tūrisma jomas attīstības vērtības - atrašanās vieta, dabas resursi, ainava, mazpilsētas šarms, kultūrvēsture, infrastruktūra (pastaigu takas, velo punkti, elektromobili u.c.), sporta un aktīvās atpūtas iespējas, pakalpojumu kvalitāte.
- Pietrūkst vietējā "tūristu autobusa" Citytour, uzlabot reklāmu takām, norādes zīmes vairākās valodās, nepieciešams papildināt norāžu zīmes.
- Tūristu apmeklētās vietās atrodas degradētas teritorijas, ēkas.
- Priekšlikums izgaismot Gaujas tiltu.

SIGULDIEŠI LEPOJAS

Siguldas novada Attīstības programma 2018.-2024.gadam
Izstrādātājs: SIA „Reģionālie projekti”
Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 501, Rīga, LV – 1045, Latvija
Tel.: +371 67 32 08 09, e-pasts: birojs@rp
www.rp.lv

